

18

KULTURA IN CIVILNA DRUŽBA

BLC / POL / PFN / PU / PRG / POD	Spremembe proračuna 2024	Veljavni proračun 2024	Realizacija proračuna 2024	Real / SSP	Real / VP
A Bilanca odhodkov	290.485.629	318.269.965	311.203.496	107,13	97,78
18 KULTURA IN CIVILNA DRUŽBA	290.485.629	318.269.965	311.203.496	107,13	97,78
1511 Generalni sekretariat vlade	14.715.152	25.760.588	25.576.666	173,81	99,29
1540 Urad Vlade RS za narodnosti	14.715.152	25.760.588	25.576.666	173,81	99,29
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	14.715.152	25.760.588	25.576.666	173,81	99,29
180402 Podpora manjšinam	14.715.152	25.760.588	25.576.666	173,81	99,29
1537 Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	11.126.638	12.120.638	11.997.747	107,83	98,99
1537 Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	11.126.638	12.120.638	11.997.747	107,83	98,99
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	11.126.638	12.120.638	11.997.747	107,83	98,99
180401 Podpora Slovcem v zamejstvu in po svetu	11.126.638	12.120.638	11.997.747	107,83	98,99
1611 Ministrstvo za finance	16.573.698	15.215.801	15.213.660	91,79	99,99
1620 Finančna uprava Republike Slovenije	16.573.698	15.215.801	15.213.660	91,79	99,99
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	16.573.698	15.215.801	15.213.660	91,79	99,99
180407 Donacije za upravičence dela dohodnine	16.573.698	15.215.801	15.213.660	91,79	99,99
1811 Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve	175.000	176.778	162.233	92,70	91,77
1811 Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve	175.000	176.778	162.233	92,70	91,77
1803 Programi v kulturi in mediji	175.000	176.778	162.233	92,70	91,77
180303 Mednarodno sodelovanje na področju kulture	175.000	176.778	162.233	92,70	91,77
1911 Ministrstvo za obrambo	5.898.436	4.194.161	4.164.049	70,60	99,28
1911 Ministrstvo za obrambo	0	2.844.779	2.814.667	---	98,94
1802 Ohranjanje kulturne dediščine	0	1.484.412	1.454.301	---	97,97
180203 Vojna grobišča	0	1.484.412	1.454.301	---	97,97
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	0	1.360.367	1.360.366	---	100,00
180406 Podpora nevladnim organizacijam na področju vojne zakonodaje	0	1.360.367	1.360.366	---	100,00
1916 Uprava Republike Slovenije za vojaško dediščino	5.898.436	1.349.382	1.349.382	22,88	100,00
1802 Ohranjanje kulturne dediščine	3.643.916	471.019	471.019	12,93	100,00
180201 Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost	1.680.488	380.862	380.862	22,66	100,00
180203 Vojna grobišča	1.963.428	90.157	90.157	4,59	100,00
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	2.254.520	878.363	878.363	38,96	100,00
180406 Podpora nevladnim organizacijam na področju vojne zakonodaje	2.254.520	878.363	878.363	38,96	100,00
2611 Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	139.225	139.225	128.776	92,49	92,49
2611 Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	139.225	139.225	128.776	92,49	92,49
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	139.225	139.225	128.776	92,49	92,49
180405 Enake možnosti	139.225	139.225	128.776	92,49	92,49
3130 Ministrstvo za javno upravo	9.542.529	11.618.023	11.615.478	121,72	99,98
3130 Ministrstvo za javno upravo	9.542.529	11.618.023	11.615.478	121,72	99,98
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	9.542.529	11.618.023	11.615.478	121,72	99,98
180404 Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij ter civilnega in socialnega dialoga	9.542.529	11.618.023	11.615.478	121,72	99,98
3340 Ministrstvo za kulturo	228.829.952	245.420.361	238.720.498	104,32	97,27
3340 Ministrstvo za kulturo	219.798.746	234.184.848	227.982.567	103,72	97,35
1801 Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju kulture	10.164.933	15.755.408	11.987.228	117,93	76,08
180102 Podpome dejavnosti na področju kulture	10.164.933	15.755.408	11.987.228	117,93	76,08
1802 Ohranjanje kulturne dediščine	69.134.819	70.509.418	69.929.369	101,15	99,18
180201 Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost	69.134.819	70.509.418	69.929.369	101,15	99,18
1803 Programi v kulturi in mediji	138.698.994	145.185.023	143.341.293	103,35	98,73
180301 Kulturna raznolikost - kulturni programi manjšin	1.421.274	1.298.136	1.265.979	89,07	97,52
180302 Mediji in avdiovizualna kultura	14.454.274	15.209.374	14.935.677	103,33	98,20
180303 Mednarodno sodelovanje na področju kulture	1.270.000	1.204.450	1.134.293	89,31	94,18
180304 Založništvo	7.231.495	7.397.423	7.370.075	101,92	99,63
180305 Promocija in razvoj slovenskega jezika	260.000	250.909	219.203	84,31	87,36
180306 Nagrade in socialne pravice na področju kulture	11.780.000	13.593.856	13.450.236	114,18	98,94
180307 Ljubiteljska kultura	5.000.671	5.174.771	5.166.202	103,31	99,83
180308 Umetnostni programi	97.281.280	101.056.104	99.799.627	102,59	98,76
1804 Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi	1.800.000	2.735.000	2.724.678	151,37	99,62
180403 Podpora verskim skupnostim	1.800.000	2.735.000	2.724.678	151,37	99,62

BLC / POL / PFN / PU / PRG / POD	Spremembe proračuna 2024	Veljavni proračun 2024	Realizacija proračuna 2024	Real / SSP	Real / VP
3341 Arhiv Republike Slovenije	8.530.615	10.734.921	10.267.054	120,36	95,64
1802 Ohranjanje kulturne dediščine	8.530.615	10.734.921	10.267.054	120,36	95,64
180202 Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju arhiviranja	8.530.615	10.734.921	10.267.054	120,36	95,64
3342 Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije	500.591	500.592	470.876	94,06	94,06
1801 Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju kulture	500.591	500.592	470.876	94,06	94,06
180101 Urejanje in nadzor kulturnih dejavnosti	500.591	500.592	470.876	94,06	94,06
3350 Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje	1.135.000	1.088.754	1.088.754	95,93	100,00
3350 Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje	1.135.000	1.088.754	1.088.754	95,93	100,00
1802 Ohranjanje kulturne dediščine	1.135.000	1.088.754	1.088.754	95,93	100,00
180201 Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost	1.135.000	1.088.754	1.088.754	95,93	100,00
3360 Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije	2.350.000	2.535.635	2.535.635	107,90	100,00
3360 Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije	2.350.000	2.535.635	2.535.635	107,90	100,00
1803 Programi v kulturi in mediji	2.350.000	2.535.635	2.535.635	107,90	100,00
180305 Promocija in razvoj slovenskega jezika	2.350.000	2.535.635	2.535.635	107,90	100,00

18 - KULTURA IN CIVILNA DRUŽBA

Obrazložitev zaključnega računa za leto 2024

Opis politike

V okviru Politike 18 se izvajajo naloge na področjih umetnosti, kulture, kulturne dediščine, medijev, slovenskega jezika, verske svobode ter kulturne raznolikosti in človekovih pravic na državnem kot tudi na mednarodnem nivoju. Navedena priporočila se smiselno aplicirajo tudi na področju slovenske kulture in slovenskih kulturnih organizacij v zamejstvu in po svetu. Zagotavlja se spodbudno okolje za razvoj kulture in umetnosti. Podpira se ustvarjalnost v javnih zavodih s področja kulture, v nevladnih organizacijah in pri samozaposlenih v kulturi. Kulturna dediščina je ključna za razvoj skupnosti, zato jo je potrebno celostno ohranjati in uveljavljati kot vir za gospodarski in družbeni razvoj. Izvajajo se ukrepi za zagotavljanje pluralnosti slovenskega medijskega prostora, kar omogoča dostopnost kakovostnih in raznovrstnih medijskih vsebin. Skrbi se za ohranjanje obsega, vitalnosti in dinamičnosti slovenskega jezika. Poseben poudarek je tudi na podpori nevladnim organizacijam in civilni družbi, z namenom ureditve in optimizacije obstoječega statusno-pravnega okvirja, finančnega, infrastrukturnega podpornega okolja in profesionalizacije nevladnih organizacij za njihov razvoj.

Politika zajema cilje naslednjih programov in podprogramov:

- 1801 - Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju kulture
 - 180101 - Urejanje in nadzor kulturnih dejavnosti
 - 180102 - Podporne dejavnosti na področju kulture
- 1802 - Ohranjanje kulturne dediščine
 - 180201 - Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost
 - 180202 - Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju arhiviranja
 - 180203 - Vojna grobišča
- 1803 - Programi v kulturi in mediji
 - 180301 - Kulturna raznolikost - kulturni programi manjšin
 - 180302 - Mediji in avdiovizualna kultura
 - 180303 - Mednarodno sodelovanje na področju kulture
 - 180304 - Založništvo
 - 180305 - Promocija in razvoj slovenskega jezika
 - 180306 - Nagrade in socialne pravice na področju kulture
 - 180307 - Ljubiteljska kultura
 - 180308 - Umetnostni programi
- 1804 - Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi
 - 180401 - Podpora Slovincem v zamejstvu in po svetu
 - 180402 - Podpora manjšinam
 - 180403 - Podpora verskim skupnostim

- 180404 - Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij ter civilnega in socialnega dialoga
- 180405 - Enake možnosti
- 180406 - Podpora nevladnim organizacijam na področju vojne zakonodaje
- 180407 - Donacije za upravičence dela dohodnine

Poročilo o doseženih ciljih

Splošni cilji

C1659 - Zagotavljanje spodbudnega okolja za razvoj kulture, medijske krajine in zagotavljanje verske svobode

Opis splošnega cilja

Cilj vključuje tri temeljna načela kulturne politike – kakovost, raznovrstnost in dostopnost – ki vodijo prizadevanje za zagotavljanje spodbudnega okolja za ohranjanje in razvoj glavnih področij kulture: jezika, kulturne dediščine, ustvarjalnosti (vključujoč tako vrhunsko umetnost kot ljubiteljsko kulturo) in medijev ter sodelovanje države pri zagotavljanju socialne varnosti verskih uslužbencev.

Obrazložitev doseganja splošnega cilja

Ministrstvo za kulturo je v letu 2024 izvedlo številne ukrepe in sprejelo ustrezne rešitve za zagotavljanje spodbudnega okolja za razvoj kulture, medijske krajine in zagotavljanja verske svobode. Kot sledi iz kazalnikov, je bil plan presežen, denimo pri sofinanciranju javnih zavodov pa tudi pri obnovah kulture dediščine in pri povprečni plači. Ministrstvo je nadaljevalo s sofinanciranjem številnih programov javnih zavodov pa tudi programov in projektov nevladnih organizacij in drugih poslovnih subjektov, ki so s tem prispevali k uresničevanju javnega interesa za kulturo. V letu 2024 je bil predhodno enoletni razpis za podporne programe preoblikovan v dvoletnega, s čimer se zagotavlja dodatno stabilnost podpornega okolja nevladnih organizacij. Izvedeni so bili tudi drugi novi razpisni mehanizmi, na primer poziv za decentralizirano kroženje kulturnih vsebin, ki je bil namenjen spodbujanju dostopnosti kulturnih vsebin, razpis za zeleni prehod v kulturi, ki sledi cilju trajnosti kulturnega sektorja, objavljen je bil nov javni poziv za izbor kulturnih projektov mednarodnega sodelovanja na področjih vizualnih in intermedijskih umetnosti, začeti so bili tudi nekateri kohezijski projekti, ki se jih izvaja kot razpise, na primer javni razpis Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin in vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem ter štipendije za specializirane poklice v kulturi. Pomembni premiki so se zgodili na ravni strateškega načrtovanja, saj je bila po široki javni razpravi v Državnem zboru sprejeta nova Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo 2024-2031 (ReNPK 24-31). Novi ReNPK 24-31 vključuje trinajst pomembnih razvojnih strateških ciljev, ki naslavljajo izzive, kot so delovni pogoji, dostopnost, enakost spolov, medsektorsko povezovanje in druge. Sprejeti sta bili tudi Razvojna strategija za sodobni ples 2024–2028 in Nacionalna strategija za muzeje in galerije za obdobje 2024–2028, ki predstavljata pomembno zavezo k razvoju omenjenih področji. Na področju zakonodaje je bilo sprejetih ali pa podanih v obravnavo več zakonov. Glede samozaposlenih v kulturi je pomembno sprejetje Uredbe o določitvi višine dnevnega nadomestila za čas zadržanosti od dela zaradi bolezni za samozaposlene v kulturi za polni delovni čas za leto 2024, ki je ponovno zvišala nadomestilo za bolniško. V javno razpravo je bila podana novela Uredba o samozaposlenih v kulturi, ki predstavlja večjo spremembo uredbe, saj vpeljuje več novih poklicev in ureja nekatere obstoječe, podan je bil nov predlog kvalitativnih kriterijev, predlagane pa so bile tudi nekatere administrativne izboljšave. Državni zbor je potrdil Zakon o dodatku k pokojnini za izjemne dosežke na področju umetnosti - z novim

zakonom je predvideno sistematično urejanje podeljevanje pokojnin za izjemne dosežke na področju umetnosti. Vlada je sprejela predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-H), ki predvideva urejanje izhodiščne urne postavke dela samozaposlenih v kulturi, kadar ti sodelujejo z javnimi zavodi in agencijami v kulturi. S tem bodo samozaposleni v kulturi za enako delo plačani primerljivo kot tisti, ki so zaposleni v javnih zavodih. V javno razpravo je bil podan tudi Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-I), ki predstavlja večjo novelacijo zakona in uvaja pomembne spremembe tako za javne zavode, nevladne organizacije in samozaposlene v kulturi, za katere je predvidena karierna dinamika in drsni cenzus. Sprejeta je bila tudi novela Zakona o javni rabi slovenščine, v javno razpravo pa je bil dan Zakon o Slovenski tiskovni agenciji. Na področju infrastrukture je treba izpostaviti zaključek projekta obnove objekta na Poljanski cesti, kjer sta prostore dobila Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Arhiv Republike Slovenije. Podpisana je bila pogodba za celovito obnovo in preureditev Prešernove domačije v sodoben muzejski kompleks. Vlada je odobrila tri milijone evrov za nujne investicije v Slovenskem narodnem gledališču Maribor in dva milijona evrov za drugo fazo izgradnje zunanega avditorija Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica. V načrtovanju ali izvajanju so tudi drugi infrastrukturi projekti, Ministrstvo za kulturo pa je med drugim prispevalo tudi k nakupu bibliobusa Goriške knjižnice Franceta Bevka. Slovenija se je uspešno predstavila na mednarodnem knjižnem sejmu v Bologni. Za izvajanje projekta Evropska prestolnica kulture 2025 je vlada zagotovila dodatna sredstva. Imenovani so bili novi člani Nacionalnega sveta za kulturo in novi člani upravnega odbora Prešernovega sklada.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I09689 - Število sofinanciranih javnih zavodov		Število	2015	172,00	2018	172,00	169,00
					2020	172,00	170,00
					2022	172,00	190,00
					2023	172,00	183,00
					2024	172,00	192,00
I09690 - Število zaključenih obnov kuturnih spomenikov (objektov ali njihovih funkcionalno zaokroženih celot), v lasti RS in v pristojnosti Ministrstva za kulturo		Število	2015	3,00	2018	6,00	4,00
					2020	8,00	4,00
					2021	8,00	6,00
					2022	8,00	8,00
					2023	8,00	9,00
2024	8,00	10,00					
I11489 - Delovno aktivno prebivalstvo na področju kulture		št	2021	30.023,00	2023	30.023,00	30.399,00
					2024	30.023,00	30.169,00
I11490 - Višina povprečne neto plače v kulturnih dejavnostih		EUR	2008	1.160,41	2023	1.160,41	1.427,78
					2024	1.160,41	1.493,32

Obrazložitev dosežene vrednosti

I09689 - Število sofinanciranih javnih zavodov

Podatek se nanaša na javne zavode, ki jih je Ministrstvo za kulturo financiralo na podlagi zakonskih obveznosti, javnih razpisov ter javnih in neposrednih pozivov. Število financiranih javnih zavodov se je od leta 2023 povečalo za 8 zaradi povečanja proračunskih sredstev, ki je omogočilo uvedbo novih ukrepov.

I09690 - Število zaključenih obnov kulturnih spomenikov (objektov ali njihovih funkcionalno zaokroženih celot), v lasti RS in v pristojnosti Ministrstva za kulturo

Število obnovljenih kulturnih spomenikov se je v primerjavi z letom 2023 povečalo za ena. Objektom iz preteklih let (Vila Vipolže, dvorec Lanthieri, Plečnikova hiša, Narodna galerija, obnova dela gradu Borl, obnova dela gradu Štanjel, celovita obnova kolišč na Ljubljanskem Barju, obnova oranžerije v parku dvorca Dornava, obnova Auerspergove železarne na Dvoru pri Žužemberku z vzpostavitvijo interpretacijskega centra NATURE 2000) se je pridružila obnova strehe in stropov vključno z ureditvijo odvodnjavanja meteornih vod na gradu Šrajbarski turn.

I11489 - Delovno aktivno prebivalstvo na področju kulture

Število delovno aktivnih v kulturnih dejavnostih se je v primerjavi z letom 2023 zmanjšalo za 230 oseb.

I11490 - Višina povprečne neto plače v kulturnih dejavnostih

Povprečna neto plača pri pravnih osebah, ki delujejo na področju kulture, je v letu 2024 znašala 1.493,32 EUR. Plača je bila višja kot v letu 2023, ko je znašala 1.427,78 EUR, a hkrati nižja od povprečne plače v Sloveniji v letu 2024 (1.526,02 EUR).

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I11489 - Delovno aktivno prebivalstvo na področju kulture	Kazalnik predstavlja enega od indikatorjev za uresničevanje splošnega cilja. Glavni podatkovni vir je Statistični register delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP). Vsebuje podatke iz prijav v obvezno pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje, o spremembah v tem zavarovanju in odjavah iz zavarovanja oz. podatke s t. i. obrazcev. Omenjene podatke zbira Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in jih sporoča SURS-u. Vir podatkov za SRDAP so tudi: Centralni register prebivalstva (eCRP), Poslovni register Slovenije (PRS), Statistični poslovni register Slovenije (SPRS), Informacijski sistem za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju (ISPAP) in nekateri drugi viri Statističnega urada.
I11490 - Višina povprečne neto plače v kulturnih dejavnostih	Gre za zanesljive in veljavne podatke. Podatke se za pravne osebe, ki niso proračunski uporabniki, zbira s pomočjo spletnega vprašalnika Plače zaposlenih pri pravnih osebah (ZAP/M); za proračunske uporabnike pa se jih črpa iz Informacijskega sistema za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju (ISPAP); ki ga upravlja MJU. Podatke zbira vsak mesec AJPES, ki jih potem pošilja na SURS. Obseg kulturnih dejavnosti definira MK, trenutno jih je 38.

C4163 - Ohranjanje in razvoj slovenskih skupnosti zunaj Republike Slovenije

Opis splošnega cilja

Utrjevanje, ohranjanje in razvoj narodne, jezikovne ter kulturne identitete med slovenskimi rojaki, njihovo medsebojno povezovanje ter ohranjanje vezi s Slovenijo. Poseben poudarek je namenjen

sodelovanju z mladimi in njihovem vključevanju v organizacije Slovencev v zamejstvu in po svetu ter vzdrževanjem stikov z matično domovino. Pomemben segment predstavlja sodelovanje s slovenskimi znanstveniki, gospodarstveniki in drugimi vrhunskimi strokovnjaki izven Republike Slovenije.

Obrazložitev doseganja splošnega cilja

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je na tem področju pomagal predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine, podpiranjem in sofinanciranjem projektov slovenskih skupnosti iz zamejstva s katerimi se krepi znanje slovenskega jezika ter utrjuje slovenska narodna zavest. Urad je tako npr. v Avstriji financiral projekt Slovenščina v družini ter natečaj pisanja Pisana Promlad/ Na dan z besedilom pri čemer je sodelovalo 600 mladih, 39 izobraževalnih ustanov, 54 mentorjev s 619 prispevki, s ciljem pospeševanja slovenskega jezika. Nadalje se je slovenskim dvojezičnim vrtcem na avstrijskem Koroškem in Delovni skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca nudila podpora pri ohranjanju kvalitetne dvojezične vzgoje. Strokovnemu pedagoškemu združenju iz Celovca se je nudila podpora za prenovo portala na katerem nastaja ponudba za učenje slovenskega jezika za vse učne predmete v dvojezičnih ljudskih šolah ter financirala se je priprava učnega gradiva za stvarni pouk, ki je v pomoč dvojezičnim učiteljem. Inštitutu za slavistiko na Univerzi v Celovcu je urad financiral štipendijo za koroškega Slovenca, podprle so se gledališke in druge šole za učenje in utrjevanje slovenskega jezika. Ponovno se je podprlo delovanje slovenskih knjižnih centrov v zamejstvu, ki jih je pomagal ustanoviti Urad ter delovanje slovenskih zamejskih založb, ki skrbijo za izdajo in promocijo slovenskih knjig in avtorjev. Nadalje je urad podprl delovanje slovenskih dijaških, študentskih domov in varstev, kjer poteka oskrba in vzgoja mladih v slovenskem jeziku.

V Italiji je Urad sofinanciral programe in projekte, katerih namen je ohranjanje in razvijanje jezikovnih kompetenc v slovenskem jeziku. Med nje štejejo tako že tradicionalne in visoko organizirane ustanove, kot so knjižnice (Narodna in študijska knjižnica, Feiglova knjižnica, Knjižnica Dušana Černeta), založbe (Mladika, Založništvo tržaškega tiska, Zadruga Primorski dnevnik, Mohorjeva družba in tednik Novi glas, zadruga Novi Matajur, zadruga Most in časopis Dom), pa tudi druge organizacije in društva, kot so združenja staršev šol in vrtcev, slovenske šole in vrtci, gledališka, kulturna, prosvetna društva in zveze... Pomembna organizacija je tudi Slovenski raziskovalni inštitut, ki proučuje različne vplive in dejavnike na stopnjo ohranjanja in uporabe slovenskega jezika. V dijaških in mladinskih domovih prvenstveno pomagajo mladim, da po šoli v slovenskem jeziku opravijo tako šolske obveznosti kot aktivno preživijo prosti čas.

V letu 2024 se je torej izvajala podpora projektom, dejavnostim in pobudam, ki imajo za cilj krepitve uporabe slovenskega jezika in dvig jezikovnih kompetenc govorcev slovenščine. Predstavniki Urada so se v svojih številnih stikih s političnimi predstavniki sosednjih držav dosledno zavzemali za zagotavljanje sistemskih rešitev, ki bi zagotavljale ustrezno delovanje slovenskega oziroma dvojezičnega šolstva ter ustrezno poučevanje slovenskega jezika znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema sosednjih držav.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I04623 - Splošna razvitost, samozavest in številčnost slovenskih skupnosti v zamejstvu in po svetu ter obseg njihovega sodelovanja z institucijami v Sloveniji		%	2010	0,00	2018	85,00	85,00
					2019	85,00	85,00
					2020	85,00	85,00
					2021	85,00	85,00
					2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I04623 - Splošna razvitost, samozavest in številčnost slovenskih skupnosti v zamejstvu in po svetu ter obseg njihovega sodelovanja z institucijami v Sloveniji

Sofinanciranje aktivnosti in dejavnosti organizacij in posameznikov v sosednjih državah ter organizacij, ustanov in posameznikov v Republiki Sloveniji, ki delujejo na področju povezovanja s Slovenci v zamejstvu. Učinkovita pomoč pri zaščiti in uveljavitvi mednarodno določenih pravic pripadnikov avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah ob sodelovanju ustreznih organov v Republiki Sloveniji. Izvajanje intenziviranega sodelovanja med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah na področju gospodarstva kar bo okrepilo obstoječe in ustvarilo nove gospodarske tokove v Sloveniji ter spodbudilo njeno večjo konkurenčnost na trgih tretjih držav v smeri homogene vizije gospodarskega sodelovanja med tem poselitvenim območjem in matično državo. Podpora delovanju projektne in razvojne pisarne Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Gorici za pomoč slovenskim organizacijam v Italiji pri pridobivanju evropskih finančnih sredstev; predvsem v okviru projektov Evropske prestolnice kulture 2025. Sofinanciranje povišanih stroškov za energente, ki jih morajo plačevati zamejske organizacije za prostore, v katerih delujejo. Sofinanciranje stroškov izgradnje in obnove manjšinske infrastrukture (kulturni domovi, športna infrastruktura, vrtci itd.). Podpora zamejskim športnim organizacijam, ki vključujejo mlade v slovenska športna društva.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I04623 - Splošna razvitost, samozavest in številčnost slovenskih skupnosti v zamejstvu in po svetu ter obseg njihovega sodelovanja z institucijami v Sloveniji	Aktivnosti in dogodki slovenskih skupnosti ter njihovo sodelovanje z Republiko Slovenijo na vseh področjih (kultura, gospodarstvo, izobraževanje, mladi, šport, zunanja politika).

C5067 - Uresničevanje ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji

Opis splošnega cilja

Urad za narodnosti skladno s svojimi pristojnostmi globalno spremlja uresničevanje ustavnih in zakonskih določil, ki se nanašajo na posebne pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti, v kolikor to ne spada v področje drugih državnih organov oziroma organov samoupravnih lokalnih skupnosti. Urad spremlja pripravo in sprejem novih predpisov, ki posegajo v pravice italijanske in madžarske narodne skupnosti in romske skupnosti ter v zvezi s tem posreduje predloge in pripombe in pristojne organe opozarja na obvezno sodelovanje s predstavniki italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti pri pripravi predpisov, ki kakorkoli posegajo v njihov položaj. Celotno delovanje urada stremi k doslednemu uresničevanju ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji.

Obrazložitev doseganja splošnega cilja

Cilj je bil dosežen. Ob zasledovanju dolgoročnega cilja je urad tudi v letu 2024 s svojim delovanjem skrbel za ohranjanje dosežene visoke ravni varstva posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji ter za njihov nadaljnji razvoj. Temu je sledil s spremljanjem in podporo uresničevanju ustavnih in zakonskih določil ter določil mednarodnih predpisov, ki sestavljajo pravni red Republike Slovenije in se nanašajo na posebne pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji in z vsemi drugimi aktivnostmi ter s finančno podporo (sofinanciranjem) organizacij italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske

skupnosti in nekaterih drugih organizacij, ki delujejo v korist teh skupnosti. Uspešno, čeprav v okrnjeni kadrovski zasedbi, se je izvajal tudi evropski projekt Krepitev nacionalnega posvetovalnega procesa v Sloveniji preko nadaljevanja in nadgradnje dela Nacionalne platforme za Rome (SIFOROMA6).

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05277 - Število narodnih skupnosti		Število	2010	3,00	2018	3,00	3,00
					2019	3,00	3,00
					2020	3,00	3,00
					2021	3,00	3,00
					2022	3,00	3,00
					2023	3,00	3,00
					2024	3,00	3,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05277 - Število narodnih skupnosti

Vrednost je dosežena. Skladno z določili Odloka o ustanovitvi Urada Vlade RS za narodnosti (Uradni list RS, št. 57/13 in 9/17) je urad učinkovito opravljal naloge spremljanja uresničevanja ustavnih in zakonskih določb, ki zadevajo posebne pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti, ter naloge spremljanja in skrbi za zaščito posebnih pravic v Sloveniji živeče romske skupnosti.

C5534 - Kakovosten, transparenten, povezan in trajnostno delujoč NVO sektor in prostovoljstvo

Opis splošnega cilja

V Sloveniji obstaja nekaj čez 27.000 nevladnih organizacij. Kljub številčnosti nevladnega sektorja podatki kažejo, da sektor v primerjavi z EU ni zadosti razvit. Po podatkih za leto 2021 (zadnji dostopni podatki) so nevladne organizacije skupaj zaposlovale nekaj več kot 12.500 oseb, kar predstavlja 1,24 % vseh aktivnih prebivalcev in ustvarile približno 2,10 % BDP. Velika večina NVO (cca. 92 %) nima niti enega zaposlenega. Z namenom zagotavljanja trajnostno naravnane družbenega razvoja, dviga kakovosti življenja in zagotavljanja socialne varnosti, je potrebno spodbujati okolje za hitrejši razvoj nevladnih organizacij in njihovo profesionalizacijo ter krepiti razvoj kakovostnega in organiziranega prostovoljstva. Omenjeno je moč doseči z vzpostavitvijo ustreznega sistemsko pravnega okvira za delovanje nevladnih organizacij, spodbujanjem njihove usposobljenosti za opravljanje javnih storitev ter sodelovanje v civilnem dialogu.

Obrazložitev doseganja splošnega cilja

Zakon o nevladnih organizacijah (ZNorg) dajeta ustrezno podlago in usmeritve za doseganje cilja. K splošnemu cilju prispevajo tudi sredstva in ukrepi proračunskega sklada za razvoj nevladnih organizacij, ki so se v letu 2022, zaradi sprememb Zakona o dohodnini, podvojila.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05531 - Povečanje deleža zaposlenih v NVO sektorju v		%	2010	0,00	2018	1,00	0,91
					2019	1,00	0,87

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
razmerju do vseh aktivnih prebivalcev					2020	1,00	0,94
					2021	1,00	1,10
					2022	1,00	1,24
					2023	1,10	1,26
					2024	1,10	1,30

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05531 - Povečanje deleža zaposlenih v NVO sektorju v razmerju do vseh aktivnih prebivalcev

Podatek se nanaša na leto 2023, za leto 2024 še niso dostopni. Delež zaposlenih glede na leto 2020 beleži rast. Cilj je presežen predvsem zaradi uveljavitve Zakona o osebni asistenci.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05531 - Povečanje deleža zaposlenih v NVO sektorju v razmerju do vseh aktivnih prebivalcev	Cilj pri spremljanju razvoja NVO, ki je pomemben za primerjavo z EU, je delež zaposlenih v nevladnem sektorju.

C6815 - Ustvarjanje enakih možnosti žensk in moških

Opis splošnega cilja

Ukrepi in aktivnosti politike enakosti žensk in moških se izvajajo v skladu z nacionalnimi, EU in drugimi mednarodnimi standardi.

Obrazložitev doseganja splošnega cilja

Ustvarjanje enakih možnosti in spodbujanje enakosti spolov se uresničuje z izvajanjem politike enakosti žensk in moških, opredeljene v Resoluciji o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023 - 2030 ter EU in mednarodnih zakonodajnih in strateških dokumentih.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I08422 - Indeks enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov		%	2012	57,30	2018	60,00	68,40
					2019	70,00	68,30
					2020	70,00	67,70
					2021	70,00	67,60
					2022	70,00	67,50
					2023	70,00	69,40
					2024	70,00	70,10

Obrazložitev dosežene vrednosti

I08422 - Indeks enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov

Evropski inštitut za enakost spolov meri indeks enakosti spolov. Vrednost 100 pomeni popolno enakost žensk in moških. Slovenija se z vrednostjo 70,1 uvršča med prvo polovico držav EU - 27 po enakosti žensk in moških. Zaseda 12. mesto, enako leta 2023.

1801 - Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju kulture

Opis programa

V okviru programa se zagotavljajo sredstva za delovanje Inšpektorata RS za kulturo in medije ter sredstva za delovanje ožjega Ministrstva za kulturo, popularizacijo kulture, državne proslave in raziskovalne naloge.

Specifični cilji

C4303 - Stimulativno okolje in razvite podporne dejavnosti za razvoj kulture

Prispeva k splošnemu cilju: C1659 - Zagotavljanje spodbudnega okolja za razvoj kulture, medijske krajine in zagotavljanje verske svobode

Opis specifičnega cilja

Opis cilja

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

S sofinanciranjem različnih dejavnosti, programov in projektov na različnih področjih kulture (mediji, slovenski jezik, kulturna dediščina, umetnost, kulturna raznolikost, podporno okolje) se omogoča večja dostopnost kulturnih dobrin ter ustvarjajo čim bolj optimalni in stimulativni pogoji za razvoj in promocijo kulture.

K zagotavljanju spodbudnega okolja za razvoj kulture je v letu 2024 prispeval ukrep financiranja projektov, ki so izboljšali opremljenost slovenščine in slovenske jezikovne skupnosti s spletnimi portali, ki vključujejo jezikoslovne podatke o slovenščini in leposlovju, ter omogočajo govorcem slovenščine kot prvega jezika učinkovito jezikovno izpopolnjevanje, tujcem pa učinkovito učenje slovenščine (redni dvoletni javni razpis na podlagi nacionalnega programa za jezikovno politiko). Prav tako je v letu 2024 k spodbudnemu okolju za razvoj kulture prispeval ukrep financiranja projektov za krepitev jezikovnih zmožnosti v slovenščini oziroma v prilagojenih načinih sporazumevanja s pomočjo kulturno-umetniške ponudbe različnih zvrsti (redni letni javni razpis za promocijo in razvoj slovenskega jezika).

Specifični cilj stimulativnega okolja na področju kulturne dediščine je bilo zaradi višjih evropskih in proračunskih sredstev lažje zasledovati. Velik uspeh je bila pridobitev sredstev Sklada za okrevanje in odpornost in Evropskega sklada za regionalni razvoj. Na podlagi sprejetega nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost in Programa evropske kohezijske politike 2021-2027 je ministrstvo pridobilo sredstva za izvajanje ukrepov digitalizacije na področju kulture (e-dediščina, e-Arh.si, e-Kultura), ukrepov trajnostne obnove in oživljanja kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem ter ukrepov obnove in oživljanja spomenikov na območju Nature 2000. V letu 2024 je bil izveden javni razpis za tajnostna obnova in oživljanje kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem, usmerjen v kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija (JR-EKP-KS 2024-27). Nadaljevalo se je izvajanje spomeniškoarstvenih projektov z integralnimi proračunskimi sredstvi in namenskimi sredstvi t.i.

zakona o »kulturnem evru« (ZZSDNPK), ki je lastnikom in upravljavcem kulturnih spomenikov zagotovil ugodnejše finančne pogoje za izvajanje varstva. Pozornost je bila usmerjena tudi v izboljšanje pogojev za izvajanje javne službe muzejev, arhivov in knjižnic, predvsem z zagotovitvijo ustreznih prostorov in opreme za delovanje, gradivo in obiskovalce, novi odloki o razglasitvi kulturnih spomenikov so nadgradili javno prepoznavnost izjemne kulturne dediščine, ki je s tem dobila tudi ustrezen pravni okvir za njeno ohranjanje.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

S spremljanjem dejavnosti na različnih področjih kulture se razvijajo programi in projekti s katerimi se ustvarja spodbudno okolje za večjo dostopnost kulturnih dobrin, razvoj in promocijo kulture.

K zagotavljanju spodbudnega okolja za razvoj medijske krajine je v letu 2024 prispeval ukrep financiranja programskih vsebin medijev (redni letni javni projektne razpisi za sofinanciranje programskih vsebin medijev), ki so pomembne za uresničevanje javnega interesa na področju medijev. Glavni cilj javnega razpisa je zagotavljanje uresničevanja pravice do javnega obveščanja in do obveščenosti ter zagotavljanje pluralnosti medijev in raznovrstnosti programskih vsebin. Posredno pa se s to državno pomočjo prispeva tudi k obstoju manjših medijev.

Ministrstvo za kulturo skrbi za ohranjanje kulturne dediščine v okviru svojih proračunskih možnosti in s pridobitvijo evropskih sredstev, tako iz Sklada za okrevanje in odpornost v okviru nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost kot tudi iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Programa evropske kohezijske politike 2021-2027. Vse to omogoča sofinanciranje aktivnosti in ukrepov varstva kulturne dediščine, izvajanje digitalizacije podatkov, procesov in storitev na področju nepremične, premične in nesnovne kulturne dediščine ter arhivske dejavnosti, izvajanje večjih spomeniškovarstvenih projektov in celovitih obnov kulturnih spomenikov, s čimer se izboljšuje stanje in dostopnost do dediščine ter zagotavlja spodbudno okolje za njen razvoj.

Z izvajanjem zakona o verski svobodi in zagotavljanjem finančne pomoči za delno plačilo prispevkov verskih uslužbencev se uresničuje verska svoboda.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I06650 - Število sprejetih novih in noveliranih predpisov, ki zagotavljajo stimulatívno okolje za razvoj kulture (letno)		Število	2010	4,00	2018	5,00	11,00
					2020	5,00	16,00
					2021	5,00	53,00
					2022	5,00	25,00
					2023	15,00	10,00
					2024	15,00	11,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I06650 - Število sprejetih novih in noveliranih predpisov, ki zagotavljajo stimulatívno okolje za razvoj kulture (letno)

V Uradnem listu RS, št. 61/24 je bila objavljena Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031 (ReNPK24–31). Resolucija je nastajala v širokem dialogu z javnostjo in sicer je bilo na temo priprave organiziranih več javnih posvetov, sodelovale so lokalne skupnosti, v razpravo so bile vključene tri delovne skupine za trajni dialog (javni zavodi, nevladne organizacije, samozaposleni v kulturi), predlog je obravnaval Nacionalni svet za kulturo, v času javne razprave pa je bilo podano več deset predlogov. Resolucija odraža zavezanost k razvoju kulture in poleg temeljnih ciljev, kjer se del

ciljev navezuje na Agendo 2030, vključuje tudi trinajst razvojnih ciljev, ki naslavljajo ključne izzive sektorja.

S Predlogom novele Zakona o javni rabi slovenščine (ZJRS-B), ki jo je Državni zbor sprejel na 18. redni seji 2. aprila 2024, se je povečala zaščita slovenščine v javni rabi. Zakon o javni rabi slovenščine (Uradni list RS, št. 86/04, 8/10 in 32/24) je dopolnjen z določbami (členi), ki širijo varovanje jezika tudi v digitalno okolje ter zajemajo obstoječe in prihodnje uporabniške vmesnike (grafične, glasovne in otipne), prek katerih uporabniki komunicirajo z elektronskimi napravami – na ta način je uporabnikom, uporabnicam omogočen dostop do sodobne informacijske družbe. Zakon prinaša tudi jasnejšo opredelitev javne rabe slovenščine, vsebuje pa še obveznost države, da je dolžna podpirati razvoj slovenskega jezika v digitalnem okolju in spodbujati podporo slovenščine tudi pri proizvajalcih in ponudnikih digitalnih storitev, ki niso registrirani v Republiki Sloveniji.

V letu 2024 je bila sprejeta Uredba o spremembah Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 44/24), ki je začela veljati dne 1. 4. 2024 in katere namen je bil omogočiti prigrasitev nove sheme pomoči de minimis (za obdobje od 1. 7. 2024 do 31. 12. 2030), med katere spadajo tudi plačila prispevkov za socialno varnost samozaposlenih v kulturi. Spremembe so bile nujne za potrditev nove sheme pomoči de minimis, s čimer so pomoči samozaposlenim v kulturi tudi v prihodnjem obdobju skladne s pravili. V nasprotnem primeru Ministrstvo za kulturo po 30. 6. 2024 samozaposlenim v kulturi ne bi moglo več plačevati prispevkov za socialno varnost kot pomoč de minimis.

Dne 19. 12. 2024 je Državni zbor sprejel tudi Zakon o dodatku k pokojnini za izjemne dosežke na področju umetnosti (ZDPIDU), ki pa do danes še ni bil uveljavljen, saj je bil v Državnem svetu nanj izglasovan odložilni veto, po ponovnem odločanju in sprejetju v DZ dne 30. 1. 2025 pa v zvezi s tem poteka referendumski postopek.

- Pregled in dopolnitve predloga Zakona o Kobilarni Lipica z vidika ponovne razglasitve kulturnih spomenikov državnega pomena; koordinacija zbiranja pripomb pristojnih strokovnih organizacij, sodelovanje v medresorskem usklajevanju;
- Sprejet Odlok o razglasitvi Frančiškanskega samostana Kostanjevica v Novi Gorici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 74/24) – prvi odlok izdelan v sistemu ISeD in prva javna obravnava v tem sistemu;
- Sprejete spremembe sklepov o ustanovitvi javnih zavodov s področja arhivske dejavnosti (6 sklepov).

Novi odloki o razglasitvi kulturnih spomenikov so nadgradili javno prepoznavnost izjemne kulturne dediščine, ki je s tem dobila tudi ustrezen pravni okvir za njeno ohranjanje, s spremembami sklepov o ustanovitvi javnih zavodov pa se optimizirajo pogoji za delovanje javnih zavodov s področja arhivske dejavnost.

Javni zavod SNG Drama Ljubljana kot investitor načrtuje izvedbo nujne prenove stavbe SNG Drama Ljubljana. Prenova obsega tudi začasno ureditev gradbišča (postavitev zaščitne gradbene ograje za ureditev gradbišča) na delih tujih nepremičnin. Na sporazumen način do sedaj ni bilo mogoče pridobiti soglasij za začasno uporabo predmetnih zemljišč, zato je Vlada RS dne 21. 12. 2023 sprejela Sklep o ugotovitvi javne koristi prenove stavbe Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana, ki je pravna podlaga pridobitve pravice začasne uporabe na teh nepremičninah. Na podlagi navedenega sklepa trenutno pred upravno enoto, skladno z določbami Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3), potekajo postopki zoper solastnike nepremičnin, ki so potrebne za začasno rabo za čas izgradnje stavbe Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

180101 - Urejanje in nadzor kulturnih dejavnosti

Rezultati

C8601 - Učinkovitost delovanja inšpekcijskega organa

Prispeva k specifičnemu cilju: C4303 - Stimulativno okolje in razvite podporne dejavnosti za razvoj kulture

Obrazložitev doseganja rezultata

Glede na ne-konkretizirane letne cilje, je mogoče ugotoviti samo popolno zakonsko določeno odzivnost IRSKM na prijave o kršitvah in sicer hitro in na gospodaren način. Učinkovitost ocenjujemo kot dobro. Odločbe o odpravi nepravilnosti so se izvrševale, v nekaterih primerih ne izvrševanja so bili sproženi postopki prisilne izvršbe.

IRSKM ocenjuje, da je v letu 2024 posloval gospodarno. Sredstva je porabil samo za nabavo blaga, ki je neposredno povezan z izvajanjem inšp. nadzora in vodenjem postopkov o prekršku v skladu s predpisi na tem področju.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Cilji v Programu dela IRSKM za leto 2024 niso bili opredeljeni v smislu konkretizacije, temveč zgolj kot načelno zastavljene preventivne in prioritete dejavnosti. Zakonsko določena odzivnost je bila realizirana skoraj v celoti.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I12097 - Število dni usposabljanja na zaposlenega		dni	2022	3,00	2024	3,00	3,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I12097 - Število dni usposabljanja na zaposlenega

Načrt izobraževanja določa vsebine izobraževanja, usposabljanja in izpolnjevanja javnih uslužbencev na IRSKM s področja arhivov, prekrškovnega prava, Zakona o inšp. nadzoru in Zakona o upravnem postopku. Skladno z Načrtom izobraževanja za leto 2024 je bila dosežena vrednost za izobraževanje zaposlenih na IRSKM.

180102 - Podporne dejavnosti na področju kulture

Rezultati

C1665 - Uspešna izvedba nalog

Prispeva k specifičnemu cilju: C4303 - Stimulativno okolje in razvite podporne dejavnosti za razvoj kulture

Opis rezultata

Opis cilja

Obrazložitev doseganja rezultata

MK je v letu 2024 nadaljeval s projektom eJR, katerega cilj je vzdrževanje in nadgradnja informacijske podpore za izvajanje javnih razpisov in pozivov. Prijaviteljem omogoča elektronsko oddajo vloge na

javni razpis/poziv, strokovnim sodelavcem pa nudi celotno podporo pri postopku evidentiranja, odpiranja in ocenjevanja vlog ter generiranja dokumentov (odločb, sklepov, pogodb). V letu 2024 smo s pomočjo informacijskega sistema, ki sledi zeleni in digitalni preobrazbi državne uprave, objavili in izvedli 28 javnih razpisov/pozivov, na katerih smo prejeli in digitalno obdelali 1647 vlog.

Informacijski sistem REMK (Razvidi in evidence Ministrstva za kulturo) smo integrirali z inf. sistemoma, tj. Pladenj in AJPES, kar omogoča avtomatiziran prenos podatkov in izboljšuje interoperabilnost. Avtomatizirali smo uvoz podatkov iz AJPES, kar zagotavlja ažurnost in natančnost podatkov v sistemu REMK. Implementirali smo vmesnik za sinhronizacijo podatkov s sistemom Pladenj, kar omogoča izmenjavo podatkov v realnem času.

Izvedli smo številne izboljšave uporabniškega vmesnika, kar omogoča lažje in bolj intuitivno delo s sistemom.

Implementirali smo nove funkcionalnosti, kot so modul za javne predstavitve pri štipendijah RS, podpora za države muzeje in modul za uvoz potrdil za sestavne dele cerkva.

V informacijskem sistemu eDediščina (ISeD) smo v okviru tekočega in dopolnilnega vzdrževanja izvedli nujne nadgradnje za izboljšanje delovanja aplikacij in uporabniške izkušnje ter nadgradnje za potrebe vključitve občin pri razglašanju kulturnih spomenikov. S projektom »Nepremična eDediščina« nadaljujemo vzpostavljanje in posodabljanje e-storitev, ki podpirajo varstvo nepremične kulturne dediščine (standardizacija in posodobitev smernic in mnenj za varstvo dediščine v prostoru ter postopkov pridobivanja kulturnovarstvenih pogojev in soglasij/mnenj za posege v dediščino); v letu 2024 smo izvedli JN za izbor izvajalca za razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema VarD, izdelana sta bila dokument PZI in podroben popis funkcionalnih specifikacij za modula KVS in Smernice.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Povečala se je digitalizacija postopkov kot podpornih dejavnosti na področju kulture. Z nadgradnjo informacijskih sistemov za vodenje razvidov in evidenc REMK, za izvajanje javnih razpisov in pozivov eJR ter za podporo procesov varstva kulturne dediščine ISeD smo omogočili racionalnejšo porabo finančnih sredstev, večjo preglednost podatkov in učinkovitejše delo javnih uslužbencev. Največji prispevek je elektronsko, hitrejše, racionalnejše, zeleno in digitalno poslovanje državljanov z ministrstvom. Vseskozi stremimo k izboljšanju delovanja IS med subjekti javne uprave in državljani ter povečanju implementacij e-storitev.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I06651 - Število udeležence izobraževanj		Število	2010	100,00	2018	60,00	429,00
					2019	60,00	148,00
					2020	60,00	152,00
					2021	60,00	320,00
					2022	100,00	285,00
					2023	100,00	403,00
					2024	100,00	372,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I06651 - Število udeležence izobraževanj

V letu 2024 je bilo 372 udeležencev usposabljanj, od tega se jih je 85 udeležilo plačljivih usposabljanj, ostala so bila brezplačna.

1802 - Ohranjanje kulturne dediščine

Opis programa

V okviru programa se zagotavljajo sredstva za ukrepe in projekte s področja varstva kulturne dediščine, arhivske in knjižnične dejavnosti v okviru ožjega Ministrstva za kulturo ter sredstva za delovanje in izvajanje javne službe arhivske dejavnosti Arhiva Republike Slovenije.

Specifični cilji

C6426 - Ohranjanje in varovanje kulturne dediščine

Prispeva k splošnemu cilju: C1659 - Zagotavljanje spodbudnega okolja za razvoj kulture, medijske krajine in zagotavljanje verske svobode

Opis specifičnega cilja

Ohranjanje in varovanje kulturne dediščine, pomembne za kulturno identiteto slovenskega naroda ter izboljšanje varstva arhivskega in knjižničnega gradiva

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Uspeh ministrstva za izboljšanje stanja na področju kulturne dediščine je bila umestitev dediščine v nacionalni Načrt za okrepanje in odpornost in v Program evropske kohezijske politike, s čimer je poudarjena vloga dediščine kot aktivnega spodbujevalca lokalnega družbenega in gospodarskega razvoja. Za obnovo in oživljanje kulturnih spomenikov v lasti države in občin so bila na ta način pridobljena sredstva v višini okoli 64 mio EUR, za projekte s področja digitalizacije, ki se izvaja v okviru štirih projektov (e-Kultura, Nepremična e-Dediščina, Premična e-Dediščina, e-Arhiv) pa sredstva v višini 9,9 mio EUR. V letu 2024 se nadaljuje izvajanje 12 projektov trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem s sredstvi NOO v višini okoli 16 mio EUR. Potekale so tudi aktivnosti za obnovo kulturnih spomenikov v lasti države in upravljanju ministrstva. Nadaljuje se izvedba projekta »Nepremična eDediščina 2022-2025«, v okviru katerega se vzpostavlja in posodablja e-storitve, ki podpirajo varstvo nepremične kulturne dediščine. Gre za razvoj infrastrukture, dinamičnih e-storitev in aplikacij, ki bodo omogočile večjo dostopnost premične in nepremične kulturne dediščine, optimizacija postopkov razglašanja kulturnih spomenikov, pridobivanja kulturnovarstvenih soglasij za posege v dediščino, pospešitev razvoja procesov in digitalnih rešitev za podporo e-arhiviranja, dostop do umetniških in informacijskih vsebin ter storitev za pridobivanje posameznih statusov, vključno s pridobivanjem in dodelitvijo javnih sredstev v digitalnem okolju. Tudi na projektu Premična e-Dediščina je ministrstvo izvedlo več pripravljalnih aktivnosti, med drugim definiranje vsebinskih izhodišč projekta, oblikovanje delovne skupine za digitalizacijo premične e-dediščine in aktivnosti za zaposlitev projektne sodelavca za spremljanje projekta in nadzor na porabo sredstev. Projekt bo v 2024 na podlagi pogodbe z ministrstvom izvajal in koordiniral Narodni muzej Slovenije v sodelovanju z drugimi muzeji in galerijami.

Ministrstvo je objavilo javni razpis »Trajnostna obnova in oživljanje kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem - kohezijska regija vzhodna Slovenija (JR-EKP-KS 2024-27)«. Na razpis je pripelo 53 vlog, 50 je bilo popolnih in so v fazi ocenjevanja.

Zaključila se je izvedba 46 projektov obnove kulturnih spomenikov, odobrenih na spomeniškovarstvenem projektne razpisu 2023-2024, ter 6 interventnih projektov varstva kulturnih spomenikov.

Tekoče so se izvajali postopki na področju arheologije, v okviru ISeD je bila vzpostavljena spletna evidenca s podatki o izvedenih arheoloških raziskavah v RS.

V drugi polovici 2024 je ministrstvo pospešilo pripravo predloga Zakona o varovanju kulturne dediščine (ZVKD-2). Predlog zakona je bil v zaključku leta predstavljen ključnim deležnikom in konec leta oddan v javno obravnavo.

Na podlagi izkušenj pri naravnih nesrečah je posebna delovna skupina pripravila metodologijo in gradiva za ocenjevanje škode na nepremični kulturni dediščini, kar je bila mdr. podlaga za nadgradnjo spletne aplikacije AJDA. Izdelanih je bilo več programov za odpravo posledic škode na kulturni dediščini za nesreče iz 2023, ki so vključeni v sanacijske programe po Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč. Dodatno je bil pripravljen še program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav 4. avgusta 2023 na področju arhivov in arhivske dejavnosti. Vzpostavljena je bila posebna delovna skupina MK za obnovo in razvoj po poplavih in plazovih avgusta 2023 na področju kulture, ki izvaja naloge in aktivnosti povezane z izvajanjem Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS). Največ opravljenih aktivnosti se je nanašalo na 75. člen (gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine) ter 76. člen (urejanje okolice za povečanje odpornosti ogroženih kulturnih spomenikov na prizadetih območjih). Za izvedbo 76. člena ZORZFS sta bila pripravljena in usklajena ključna dokumenta: Urejanje okolice za povečanje odpornosti kulturnih spomenikov - Program predvidenih projektov in aktivnosti za obdobje 2025 – 2028, ki so ga podpisali ministri za kulturo, zdravje, naravne vire in prostor ter minister za solidarno prihodnost. Na njegovi podlagi je ministrstvo pripravilo tudi načrt aktivnosti za leto 2025.

Nadaljevala se je zahtevna sanacija Partizanske bolnice Franja, ki vključuje medresorsko sodelovanje pri urejanju zaledja in upravljanju z vodotoki, pri vprašanih lastništva in upravljanja z ožjim in širšim območjem kulturnega spomenika, kot tudi urejanja ustanoviteljskih razmerij Mestnega muzeja Idrija in upravljanja z območjem spomenika. DKD sodeluje še v posebni delovni skupini občine Cerklje in se povezuje tudi z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije pri obnovi bolnišničnih barak.

Za obrambno vajo Odpornost 2024 je ministrstvo pripravilo predlog scenarija, ki se je nanašal na delovanje DKD in je bil v vaji uporabljen, zato je zahteval ustrezno odzivanje. Na podlagi izkušenj in v sodelovanju z javnimi zavodi, bomo pripravili načrte za krepitev odpornosti kulturne dediščine in odziv na izredne razmere.

Pri vključevanju dediščine v prostorske akte na državni in občinski ravni je ministrstvo kot državni nosilec urejanja prostora zagotavljalo vključevanje dediščine v te načrte z zagotavljanjem njenega ohranjanja in na podlagi izvedenih raziskav tudi boljšega razumevanja procesov razvoja v prostoru. SNKD je sodeloval v postopkih priprave in sprejemanja državnih in občinskih prostorskih načrtov, kar vključuje mdr. pripravo vlog za ZVKDS, usklajevanje z občinami in MNVP, pripravo različnih dokumentov (izhodišča, smernice, usmeritve, mnenja o verjetnosti vplivov, mnenja k okoljskim poročilom in elaboratom lokacijske preveritve) in usklajevanja z občinami oz. pripravljavci (26 DPN, 425 OPN). V okviru prostorskega načrtovanja na regionalni ravni se kulturno dediščino kot razvojni vir vključuje v pripravo vseh 12 regionalnih prostorskih planov, ki bodo zaključeni do konca leta 2026.

Ministrstvo je v sodelovanju in s podporo slovenskih nosilcev nesnovne kulturne dediščine, strokovnjakov, nevladnih organizacij in javnih institucij doseglo vpis razširjene enote suhozidne gradnje na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Skupaj s Koordinatorjem varstva nesnovne dediščine – Slovenskim etnografskim muzejem sodeluje pri delovanju Slovenije v regionalnem centru za varovanje nesnovne dediščine v Sofiji.

V sodelovanju z javnimi zavodi in strokovnjaki se aktivno vključuje v implementacijo mednarodnih konvencij in delovanje mednarodnih organizacij, kjer aktivno zastopa Slovenijo v več medvladnih odborih, delovnih in strokovnih telesih. Dodatno je s prostovoljnimi prispevki podprlo aktivnosti v okviru Unescovih konvencij o varstvu svetovne dediščine ter o varovanju nesnovne kulturne dediščine.

Izveden je bil javni razpis za področje nesnovne kulturne dediščine, ki je vključeval njene registrirane nosilce in skupnosti ter podprl raznolike aktivnosti na terenu. V okviru razpisa je bilo izvedenih 13 projektov. Konec leta je ministrstvo objavilo tudi razpis za leto 2025, na katerega je prispelo 40 vlog.

Pregled izvedenih aktivnosti na področju kulturne dediščine, arhivske in knjižnične dejavnosti v letu 2024 kaže, da je ministrstvo skupaj z 110 javnimi zavodi, ki so v njegovi pristojnosti, izvedlo več odmevnih dogodkov in aktivnosti, ki so jih pripravili Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za upravljanje dediščine živega srebra Idrija, Arboretum Volčji Potok, ter državni in pooblašteni muzeji, arhivi in knjižnice.

Javni zavodi na področju kulturne dediščine so s svojimi dejavnostmi za prepoznavnost področja kulturne dediščine privabljali obiskovalce na organiziranih dogodkih in delavnicah, prireditvah in razstavah, pa tudi na spletu. V muzejih so večji obisk beležile razstave z brezplačnim vstopom 8. februarja, na Poletno muzejsko noč, 3. decembra, na mednarodni dan muzejev in izbrano nedeljo v mesecu. Zelo obiskani so bili Dnevi evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine, zanimanje in sodelovanje narašča tudi pri dogodku Dobimo se na vrtovih. Zavodi so se z vsebinsko prilagojenim programom predstavljali in popularizirali na Kulturnem bazarju.

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine je v letu 2024 izvajal naloge varovanja nepremične in z njo povezane premične in nesnovne kulturne dediščine na podlagi ZVKD-1 ter potrjenega programa dela in finančnega načrta. V okviru stalnih nalog izpostavljeno aktivno sodelovanje pri odpravljanju posledic naravnih nesreč – sistemsko (v sodelovanju z MK, ZOPPN) in ločeno pri projektu obnove Partizanske bolnice Franja. ZVKDS je sodeloval pri več javnih investicijah, mdr. je izvedel zahtevnejše konservatorsko-restavratorske posege in predhodne arheološke raziskave v sklopu projektov MK (najobsežnejše Drama). DKD je posebej sodeloval pri projektu izvedbe arheoloških raziskav na območju NUK II (priprava dogovora o prerazporeditvi sredstev iz MVZI, priprava in usklajevanje tripartitne pogodbe, pregled zahtevkov za izplačila in sodelovanje na rednih koordinacijskih sestankih). Za naročnika MZVT in NUK smo v sodelovanju z ZVKDS pripravili projektno nalogo za izvedbo presoje vlivov na Plečnikovo dediščino. Med konservatorsko – restavratorskimi projekti je potrebno izpostaviti zaključek večletnega projekta Carpaccio in vrnitev še zadnje od štirih slik, velike oltarne slike Sveta Marija in otrok na prestolu s šestimi svetniki v koprsko stolnico. Zaključuje tudi konservatorsko restavratorska dela na rimskih freskah iz Celja.

Javni zavod Arboretum Volčji Potok je upravljal s kulturnim spomenikom državnega pomena, skrbel za širjenje parkovne in vrtnarske kulture v slovenskem prostoru, uspešno sodeloval s sorodnimi institucijami po svetu. Vključen je bil vključen v projekt energetske prenove in pričel z energetsko sanacijo 3 objektov (pristava, trgovina, galerija). Skupno število obiskovalcev v letu 2024 je zaradi raznolikega in dobro oglaševanega programa za dobrih 7 odstotkov preseglu raven obiska v letu 2023.

Javni zavod Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija je zagotavljal celovito in trajnostno upravljanje ter ohranjanje kulturne dediščine in naravnih vrednot, povezanih z rudiščem v Idriji ter upravljanjem Unescove svetovne dediščine (v sodelovanju s španskim Almadenom). Izvajal je tudi monitoring vplivnega območja rudnika Idrija, vzdrževal ključne objekte in nepremičnine dediščine Hg v Idriji, ki so v lasti ustanovitelja. V letu 2024 je izvedel investicije v ureditev prostorov in muzealij in aktivnosti za pripravo dosjeja nominacije Rudarskih poti za vpis v program Kulturnih poti Sveta Evrope. Do konca leta 2024 si je Antonijev rov, Topilnico Hg in Kompresorsko postajo skupaj ogledalo 20.937 obiskovalcev.

Izvedene so bile nacionalno pomembne razstave in drugi odmevni projekti, ki so jih pripravili muzeji, tudi v sodelovanju z drugimi institucijami. Izpostavljamo sodelovanja in izmenjavo s sosednjimi državami (Hrvaška, Italija, Avstrija), s Kanado, Švedsko, z Nemčijo, Kitajsko (SEM Prepovedano mesto), Portugalsko (TMS, Muzej letalstva), kot tudi uspešnost Centra za kreativnost, ki deluje pri

MAO in mnogimi mednarodnimi projekti sofinancirani s sredstvi EU. V Mariboru je v organizaciji UGM od 17. 5. 2024 do 25. 8. 2024 potekal EKO 9 Triennale umetnost in okolje.

Med mednarodnimi aktivnostmi muzejev izpostavimo priprave na Evropsko prestolnico kulture GO25! in predstavitev na 60. beneškem bienalu, ki jo je pripravila Moderna galerija in kjer se je predstavila umetnica Nika Špan., V Galeriji Božidar Jakac je od 22. 11. 2024 do 23. 3. 2025 na ogled mednarodna razstava Odmaknjeni pogled: Nova stvarnost in realizmi v Srednji Evropi (1925-1933). Znak evropske dediščine (ZED) sta pridobila dva spomenika (samostana Stična in Kostanjevica na Krki) v okviru nadnacionalnega spominskega območja »Cisterscapes – cistercijanske krajine povezujejo Evropo«, v katerem je Slovenija sodelovala z Nemčijo, Francijo, Avstrijo, Češko in Poljsko. Slovenska partnerja sta Muzej krščanstva na Slovenskem in kostanjeviška galerija.

Pomemben napredek je bil dosežen pri aktivnostih glede postavitve skupne razstave držav naslednic v paviljonu 17 spominskega centra in muzeja Auschwitz Birkenau. Priprave razstave in usklajevanja med sodelujočimi državami so se pospešila, v Sloveniji smo kot prvi sprejeli zakon o ratifikaciji mednarodnega sporazuma med sodelujočimi državami o povrnitvi stroškov obnove paviljona in ob pomoči strokovne skupine pripravili predloge in pripombe na predstavljen mednarodni scenarij prihodnje skupne razstave.

Ministrstvo je skladno z ustanoviteljskimi in zakonskimi nalogami nadaljevalo s podpiranjem usklajenega razvoja knjižnične dejavnosti in delovanja javnega zavoda Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK). Večino ciljev, načrtovanih za leto 2024, je bilo realiziranih, ali celo preseženih. V letu 2024 je NUK znatno presegel načrtovan prirast gradiva v vseh knjižničnih zbirkah, in sicer kar za 225%, pri Rokopisni zbirki kar za 450% več od načrtovanega. K temu je izjemno pripomoglo veliko število darov. NUK je tako v letu 2024 med drugim pomembno povečal nakup slovenike, še zlasti tiste, ki izide v tujini in je NUK ne pridobi z obveznim izvodom, ter nakup dodatnih izvodov znanstvene in strokovne literature za podporo znanstvenoraziskovalnega dela v univerzitetnem okolju (tudi za izposajo na dom). Letna realizacija števila prejetih obveznih izvodov je odvisna od razpoložljivih izdanih naslovov. Uspešni so bili tudi nakupi za posebne knjižnične zbirke s podporo ministrstva (zapuščina Marka Breclja, zbirka notnih zapisov slovenskih skladateljev iz zapuščine Igorja Dekleve). NUK je v letu 2024 prejel za 4 % višje število obveznih izvodov kot leta 2023, vendar za 5 % manj, kot je bilo načrtovano.. Nadaljeval se je pomemben projekt digitalizacije celotne slovenike kot projekt nacionalnega pomena in UNESCO projekt Incunabula Slovenica za digitalizacijo inkunabul, ki jih hrani NUK in druge slovenske ustanove. Povečalo se je tudi tekoče dopolnjevanje vsebin na portalu dLib, v letu 2024 je bilo objavljenih 40.966 zapisov. NUK je v letu 2024 za potrebe pedagoškega in študijskega procesa ter znanstvenoraziskovalne dejavnosti UL zagotovil dostop do načrtovanih 51 e-virov in na novo uspel realizirati štiri nakupe, ki so trajna last ter opravil nakup 1.510 enot monografskih publikacij v fizični obliki. Leto 2024 je bilo posvečeno tudi obeležitvi 250. obletnice knjižnice. Pripravili so odmevno razstavo Hranimo misli – že 250 let.

Splošne knjižnice so izpolnjevale aktualne potrebe uporabnikov v svojih okoljih in so knjižnično javno službo izvajale v pričakovanem obsegu. Ministrstvo je v letu 2024 v okviru razpoložljivih proračunskih sredstev splošnim knjižnicam delno sofinanciralo nakup knjižničnega gradiva v fizični obliki in sicer v obsegu 93.356 enot, kar predstavlja 29,8% delež celotnega nakupa v 58-ih splošnih knjižnicah ter nakup 120 osebnih in 10 tabličnih računalnikov v 35-ih splošnih knjižnicah. Ministrstvo za kulturo je tako delno prispevalo tudi k izboljšanju infrastrukture splošnih knjižnic in omogočilo uporabnikom boljše pogoje za izobraževanje in informiranje. V letu 2024 je bila uspešno razvita in vzpostavljena nova javna spletna platforma COBISS Ela, namenjena izposoji elektronskih knjig. COBISS Ela predstavlja celovit sistem za dostop do e-knjig, ki povezuje založnike in končne uporabnike splošnih knjižnic v sistemu COBISS.SI. V prvem letu delovanja je bilo 13.589 uporabnikom na voljo 2.545 e-knjig, pri čemer je bilo izvedenih 58.233 izposoj. Platforma je s svojo uporabniško prijaznostjo in široko dostopnostjo pomembno prispevala k povečanju dostopa do elektronskih virov in krepitevi bralne kulture med

uporabniki knjižnic. Z namenom usklajenega razvoja knjižnične dejavnosti je ministrstvo sofinanciralo deset splošnih knjižnic, ki izvajajo program osrednjih območnih knjižnic in si prizadevajo ostati pomemben dejavnik na področju splošnega knjižničarstva. Za zagotavljanje dostopnosti je zelo pomembna tudi digitalizacija in objava digitaliziranih vsebin na domoznanskem portalu Kamra, Digitalni knjižnici Slovenije (dLib) in na spletnih straneh knjižnic, kar omogoča uporabnikom prost dostop na daljavo do domoznanskih vsebin. Omogočanje enakih možnosti dostopa do knjižnic ministrstvo podpira tudi s podporo programom posebnih nalog splošnih knjižnic za narodne skupnosti in na obmejnih območjih ter koncesijski knjižnični dejavnosti za slepe in slabovidne. Ministrstvo je na podlagi Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi sofinanciralo tudi nakup bibliobusa z namenom širiti mrežo splošnih knjižnic tudi v kraje z manjšim številom prebivalcev in v odročnejša območja države (v letu 2024 nakup bibliokombija v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja Tržič).

DKD sodeluje pri delu skupine strokovnjakov držav članic EU, ki pripravlja poročilo o družbenih vlogah splošnih knjižnic, kjer je Slovenija izpostavljena kot primer dobre prakse.

Na področju arhivske dejavnosti je ministrstvo financiralo dejavnost izvajalcev javne arhivske službe, tako v smeri ustreznega varstva arhivskega gradiva in njegove dostopnosti, kot tudi promocije javne arhivske službe ter vedenj o pomenu arhivske dejavnosti. Program varstva arhivskega gradiva Slovenske škofovske konference in program Arhivskega društva Slovenije sta cilje na področju javne arhivske službe v šestih regionalnih arhivih in Arhivu RS ustrezno dopolnila. Načrtovani cilji v letu 2024 so bili doseženi. Regionalni arhivi so pripravili tudi 55 lastnih razstav in 6 gostujočih razstav, izdanih je bilo 12 publikacij, katalogov oziroma objav virov, izvedenih je bilo 67 predavanj, organizirana so bila vodenja šolskih in drugih skupin po arhivih za 5.855 obiskovalcev. Značilna je obsežna strokovna bibliografija zaposlenih v arhivih, aktivnosti na področju mednarodnega sodelovanja in evidentiranja arhivskega gradiva v tujini, pozornost je bila namenjena tudi informatizaciji.

Zagotovljeno je bilo tudi financiranje javnih kulturnih programov NVO – prioriteto stanovskih društev na področju varstva kulturne dediščine, arhivske in knjižnične dejavnosti. Znotraj programov s strokovnim vsebinami so bile realizirane tudi podelitve stanovskih nagrad za vrhunske strokovne dosežke s področja muzeologije, restavratorstva, konservatorstva, umetnostne zgodovine, arheologije, etnologije, knjižnične in arhivske dejavnosti. S podporo ministrstva so bile izdane strokovne publikacije.

Tekoče so bili izvedeni postopki izdaje dovoljenj za izvoz in iznos (41 dovoljenj), izvedeni so bili strokovni izpiti za področje varstva kulturne dediščine (22 kandidatov). V register nepremične kulturne dediščine so bile v letu 2024 vpisane 103 nove enote (skupaj je vpisanih 30.990 enot), novost je izdelava 3D modelov za objekte kulturne dediščine (skupaj načrtovanih 22). V register nesnovne kulturne dediščine je bilo v letu 2024 vpisanih 9 novih enot in evidentiranih 22 nosilcev nesnovne kulturne dediščine (skupaj je vpisanih 124 enot in evidentiranih 375 nosilcev).

Ministrstvo ocenjuje, da so bili načrtovani letni cilji doseženi.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Ministrstvo ugotavlja, da so sredstva za kulturno dediščino, arhive in knjižnice še vedno prenizka. Sprejeti Zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi se ne izvaja v polnem obsegu. Črpanje evropskih sredstev na podlagi Načrta za okrevanje in odpornost in Programa za izvajanje kohezijske politike poteka po predvidenem načrtu. Zagotavljanja spodbudnega okolja za ohranjanje kulturne dediščine je prav zaradi pridobljenih evropskih sredstev lažje zasledovati, s čimer je poudarjena tudi vloga dediščine kot aktivnega spodbujevalca lokalnega družbenega in gospodarskega razvoja.

Pozornost bo v prihodnje namenjena tudi izboljšanju pogojev za izvajanje javne službe muzejev, arhivov in knjižnic, predvsem z zagotovitvijo ustreznih prostorov in opreme za delovanje, za varstvo gradiva in zagotavljanje dostopnosti za obiskovalce.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I07484 - Število sofinanciranih projektov in programov		število	2011	470,00	2018	704,00	428,00
					2020	478,00	362,00
					2021	476,00	538,00
					2022	560,00	550,00
					2023	628,00	631,00
					2024	620,00	549,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I07484 - Število sofinanciranih projektov in programov

V letu 2024 je bilo na področju kulturne dediščine, arhivske in knjižnične dejavnosti izvedenih 549 projektov in programov, kar je 71 projektov oz. 11 odstotkov manj od načrtovanega. Dosežena vrednosti kazalnika za leto 2024 je nižja zaradi nižjih razpoložljivih proračunskih sredstev.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I07484 - Število sofinanciranih projektov in programov	Število sofinanciranih projektov in programov na področju varstva nepremične in premične kulturne dediščine, arhivske dejavnosti in knjižnične dejavnosti letno.

180201 - Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost

Rezultati

C6363 - Zagotovitev 0,70 % proračunskih sredstev za izvajanje podprograma Varstvo KD, arhivska in knjižnična dejavnost v državnem proračunu.

Prispeva k specifičnemu cilju: C6426 - Ohranjanje in varovanje kulturne dediščine

Opis rezultata

Spreminja se naziv cilja. Sprememba naziva je nujna, saj se je z letom 2004 Slovenija vključila v programe črpanja evropskih kohezijskih sredstev in so ta sredstva bistvena za področje kulturne dediščine. Zajeta so tudi v podatku o državnem proračunu. Z zagotovitvijo 0,70 % proračunskih sredstev za izvajanje podprograma Varstvo KD, arhivska in knjižnična dejavnost v državnem proračunu bo Ministrstvo lahko kvalitetno izvedlo vse naloge v okviru tega podprograma, kar bo vodilo k uresničevanju cilja ohranjanja in varovanja kulturne dediščine.

Obrazložitev doseganja rezultata

Na področju Varstva kulturne dediščine, arhivske in knjižnične dejavnosti je bilo s spremembo državnega proračuna za leto 2024 zagotovljenih 1,7 mio evrov manj integralnih proračunskih sredstev od predvidenih v sprejetem proračunu 2024 (manj sredstev za izvajanje javne službe in za obnovo

spomenikov), zato ministrstvo tudi ni doseglo svojega načrta 0,47 odstotkov za izvajanje podprograma 180201 v državnem proračunu.

Znižanje proračunskih sredstev je ministrstvo kompenziralo z evropskimi sredstvi Sklada za okrevanje in odpornost, namenjenih za obnovo kulturnih spomenikov v lasti občin in države.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Ministrstvo ugotavlja, da je bil z ZZSDNPK sicer narejen velik finančni preboj, saj naj bi bila v obdobju 2021-2027 za kulturno dediščino, arhive in knjižnice zagotovljena dodatna proračunska sredstva, vendar se žal zakon ne izvaja v polnem finančnem obsegu oz. po predvideni finančni dinamiki. Stanje izboljšujejo pridobljena evropska sredstva in s tem zagotavljajo spodbudnejše okolje za ohranjanje in razvoj tega področja.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I07364 - Odstotek sredstev za izvajanje podprograma 180201 v državnem proračunu RS		%	2010	0,62	2018	0,50	0,51
					2020	0,54	0,41
					2021	0,54	0,47
					2022	0,50	0,48
					2023	0,51	0,45
					2024	0,47	0,43

Obrazložitev dosežene vrednosti

I07364 - Odstotek sredstev za izvajanje podprograma 180201 v državnem proračunu RS

Zaradi nižjih proračunskih sredstev ministrstvo ni doseglo svojega načrta 0,47 odstotkov za izvajanje podprograma 180201 v državnem proračunu. Tudi glede na predhodno leto se je odstotek sredstev za izvajanje podprograma 180201 v državnem proračunu RS znižal, in sicer za 0.02 odstotni točki.

C8081 - Zagotavljanje varstva kulturne dediščine na področju obrambe

Prispeva k specifičnemu cilju: C6426 - Ohranjanje in varovanje kulturne dediščine

Opis rezultata

Zagotovljena izvedba zakonsko določenih nalog in poslanstva. Cilj je učinkovito varstvo in ohranjanje kulturne dediščine, ki ima temelj na zadostnih kadrovskih in materialnih pogojih, za namen izvajanja muzejske dejavnosti s področja obrambe in varstva vojnih grobišč.

Obrazložitev doseganja rezultata

Uveljavljanje in izvajanje zakonsko predpisanih ukrepov na področju muzejske dejavnosti, predvsem varstvu premične, nepremične in nesnovne kulturne dediščine za področje slovenske in obče vojaške zgodovine ter zakonskih in podzakonskih aktov MO in SV. Ocenjujemo, da se je dogodkov VMSV in ogleda razstav udeležilo okoli 6000 obiskovalcev, skupno pa obisk ocenjujemo na okoli 25 000, (Aktivnosti ob dnevu odprtih vrat, poletni muzejski noči, »Zgodovikendu« v PVZ, predstavitvi na sejmuh in na naših gostujočih razstavah doma in v tujini).

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Zagotovili smo ustrezno varovanje pridobljenih muzejskih predmetov, ki predstavljajo premične, nepremične in nesnovne kulturne dediščine za področje slovenske in obče vojaške zgodovine. Izvajali

smo potrebne korake, napore in razpoložljive finančne vire v zagotovitev ustreznega dolgoročnega skladiščenja in varovanja vojaške dediščine Slovenske vojske in vojaške dediščine starejših obdobj.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I11204 - Realizacija načrtovanih dogodkov in zagotovitve pogojev za delovanje		%	2022	100,00	2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I11204 - Realizacija načrtovanih dogodkov in zagotovitve pogojev za delovanje

Rezultati dosedanjega dela, povečano število obiskovalcev in prepoznavnost v vojaški, strokovni in civilni sferi potrjujejo, da VMSV konceptualno deluje v pravi smeri ter ima ustrezen strokovni potencial.

180202 - Urejanje sistema in podporne dejavnosti na področju arhiviranja

Rezultati

C6422 - Izvajanje aktivnosti varstva arhivskega gradiva

Prispeva k specifičnemu cilju: C6426 - Ohranjanje in varovanje kulturne dediščine

Opis rezultata

Iz delovnega programa določeni cilji se nanašajo na: izboljšanje varstva arhivskega in dokumentarnega gradiva, možnosti uporabe arhivskega gradiva, informatiziranje dela v arhivih, povečanje sodelovanja z arhivskimi službami v tujini, evidentiranje arhivskega gradiva pomembnega za Slovence in Slovenijo v tujini, zlasti za potrebe sukcesije nekdanje SFRJ, posodabljanje predpisov s področja varstva arhivskega gradiva.

Obrazložitev doseganja rezultata

Leto 2024 je za Arhiv RS predstavljalo prelomnico, saj smo zaključili obsežno obnovo in dozidavo osrednjega dela vojašniškega kompleksa na Poljanski cesti 40 v Ljubljani. Po dobavi in montaži sodobne notranje opreme smo jeseni uspešno preselili vse dejavnosti, del najbolj uporabljenega arhivskega gradiva, knjižnično gradivo ter zaposlene v novo upravno-poslovno stavbo. Kljub temu obsežnemu projektu smo razmeroma nemoteno opravljali tudi vse strokovne in druge zakonsko določene naloge.

Cilji na področju sodelovanja z ustvarjalci (javnega in zasebnega) dokumentarnega in arhivskega gradiva so bili v veliki meri preseženi tako z vidika strokovnih obiskov kot tudi izdanih pisnih strokovnih navodil za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega ter izvedenih osnovnih in dodatnih strokovnih usposabljanja za uslužbence ustvarjalcev, ki delajo z dokumentarnim in arhivskim gradivom. Žal tega ne moremo trditi za pripravo dodatnih strokovno-tehničnih navodil za odbiranje in izročanje elektronskega gradiva, kjer se še naprej kot veliko tveganje in prepreka kaže velika kadrovska stiska državnega arhiva predvsem na področju IT, saj nam tovrstnega kadra primanjkuje, zato je zastavljene cilje težko doseči.

Pri pridobivanju javnega in zasebnega arhivskega gradiva smo dosegli načrtovane cilje, tako po številu prevzetih fondov in zbirk kot po količini prevzetega gradiva. Plan je bil opazno presežen tudi pri strokovni obdelavi gradiva in pripravi ter objavi pripomočkov za uporabo.

Cilje smo presegli na področju sodelovanja z javnostmi. Izjemne uspehe smo dosegli na področju mednarodnega sodelovanja. V aprilu smo v Pekingu gostovali z razstavo o Ferdinandu Avguštinu Hallersteinu, s čimer smo obeležili 320. obletnico njegovega rojstva in 30. obletnico diplomatskih odnosov med Slovenijo in Kitajsko. Sodelovali smo tudi pri odprtju Hallersteinovega spomenika v Ljubljani. Gostili smo predstavnike Vojaškega arhiva Ministrstva za obrambo Republike Srbije, s katerimi smo načrtovali skupno razstavo, začrtali okvirje sodelovanja v letu 2025 in izvedli usposabljanje njihovih zaposlenih na področju konserviranja in restavriranja. Uspešno smo leto zaključili s podpisom prenovljenega sporazuma o sodelovanju z Avstrijskim državnim arhivom, ki bo okrepil izmenjavo strokovnega znanja in dostopnost arhivske kulturne dediščine obeh držav. Cilje smo dosegli tudi na področju kulturno-izobraževalnih dogodkov, razstav in pri izdaji publikacij.

Cilje smo delno dosegli na področju zagotavljanja materialnega varstva arhivskega gradiva in investicijskega vzdrževanja objektov v upravljanju arhiva. Veliko pozornosti smo v letu 2024 posvetili dokončanju investicije v novo upravno-poslovno stavbo na Poljanski cesti 40 v Ljubljani in selitev najbolj uporabljenega arhivskega gradiva, knjižničnega gradiva, zaposlenih in tehnološke opreme na novo lokacijo. Zato žal nismo dosegli cilja energetske sanacije depoja Rožna na Levstikovem trgu 3 v Ljubljani, kar bo pomembna naloga v prihodnjih letih.

Cilje smo delno dosegli na področju evidentiranja za slovensko zgodovino pomembnega arhivskega gradiva v tujih arhivih. Nekaj načrtovanih evidentiranj zaradi oddaljenosti in preobsežnih delovnih nalog žal ni bilo izvedenih.

Ciljev nismo dosegli na področju informatizacije arhiva, kjer je kljub prizadevanjem zaposlenih in arhiva delo teklo počasneje od načrtov. Na tem področju se še posebej kaže pomanjkanje kadrov.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Naloga Arhiva RS je zbiranje, varovanje, urejanje, popisovanje in omogočanje uporabe arhivskega gradiva kot kulturnega spomenika. Opravlja strokovne, upravne in skupne naloge, ki se nanašajo na varstvo javnega in zasebnega arhivskega ter dokumentarnega gradiva, nastalega pri delu državnih organov, nosilcev javnih pooblastil, Banke Slovenije ter državnih in javnih skladov, agencij in drugih pravnih oseb, ki jih ustanovi država in praviloma delujejo za območje celotne države, ter pri fizičnih in pravnih osebah zasebnega prava v skladu s pristojnostjo in odločitvijo arhiva.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I07478 - Število prevzetega, obdelanega in posredovanega gradiva		št.	2010	1.500,00	2018	1.800,00	1.660,00
					2020	1.800,00	1.043,00
					2021	1.800,00	1.585,00
					2022	1.800,00	1.632,00
					2023	1.800,00	1.410,00
					2024	1.600,00	1.705,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I07478 - Število prevzetega, obdelanega in posredovanega gradiva

Prevzetih je bilo 26 arhivskih fondov oz. zbirk, strokovno obdelanih je bilo 82 fondov oz. zbirk; načrtovane cilje smo preseгли. Gradivo oz. podatke iz gradiva smo posredovali 1.597 uporabnikom (čitalnica, virtualna čitalnica, SFA, pisne vloge, uporaba filmskega AG, javne projekcije in Večeri SFA, posredovanje digitizatorov), kar je pod večletnim povprečjem, a je potrebno upoštevati dejstvo, da je veliko gradiva tudi že neposredno dostopnega v digitizirani obliki preko VAC, zato obisk arhiva ni več nujno potreben. Veliko je bilo narejenega na večji spletni dostopnosti arhivskega gradiva in pripomočkov za njegovo uporabo.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I07478 - Število prevzetega, obdelanega in posredovanega gradiva	Količina prevzetega in evidentiranega arhivskega gradiva, količina popisane arhivskega gradiva, količina dostopnih popisov tudi po spletu, napredek pri načrtovanju projektov varstva elektronskega arhivskega gradiva, količina podatkov dostopnih v zvezi z gradivom, ki zadeva Slovenijo in Slovence v tujini, količina rešenih vlog.

180203 - Vojna grobišča

Rezultati

C7256 - Učinkovito izvajanje postopkov odkrivanja prikritih vojnih grobišč

Prispeva k specifičnemu cilju: C6426 - Ohranjanje in varovanje kulturne dediščine

Opis rezultata

Učinkovito izvajanje postopkov odkrivanja prikritih vojnih grobišč. Izvajanje evidentiranja, sondiranja, vodenje evidence in registra prikritih vojnih grobišč, prekopi žrtev na novo urejeno grobišče, ureditev na samem kraju najdbe in potrebne investicije za povečanje kapacitet kostnic.

Obrazložitev doseganja rezultata

Postavitev ograje okoli Jame pod Macesnovo gorico. Urejanje prikritih vojnih grobišč 43 lokacij. Ureditev – prezračevanje in elektrifikacija Hude jame – Barbara rov. Izvedba sondiranja in prekopov na prikritih vojnih grobišč ter izvajanje identifikacij grobišč.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Zakonska ureditev prikritih vojnih grobišč in izvedba dostojnega pokopa žrtev ter skrb za elemente na vojnih grobiščih.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I09405 - Izpolnitev obveznosti letnega programa dela Komisije VRS za reševanje prikritih grobišč.		%	2015	100,00	2018	100,00	74,00
					2019	100,00	70,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	42,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2022	100,00	1,00
					2023	100,00	90,00
					2024	100,00	60,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I09405 - Izpolnitev obveznosti letnega programa dela Komisije VRS za reševanje prikritih grobišč.

Večina proračunskih sredstev je bilo namenjeno ureditvi – elektrifikacija in prezračevanje Hude jame - Barbara rov in za izvajanje sondiranja na prikritih vojnih grobiščih.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I09405 - Izpolnitev obveznosti letnega programa dela Komisije VRS za reševanje prikritih grobišč.	Kazalnik prikazuje odstotek zagotovitve realizacije letnega Programa varstva prikritih vojnih grobišč.

1803 - Programi v kulturi in mediji

Opis programa

V okviru programa se zagotavljajo sredstva za projekte, ki so namenjeni podpori dejavnosti manjšinskih skupnosti, izvajanju javne službe na področju filmske in AV kulture, podpori medijskim projektom in spodbujanju filmske in AV kulture, mednarodnemu sodelovanju, založništvu, promociji in razvoju slovenskega jezika, nagradam na področju kulture, plačilu prispevkov za socialno varnost samozaposlenih s področja kulture, ljubiteljski kulturi, izvajanju javne službe na področju umetnosti ter spodbudi vrhunskih programov in projektov nevladnih organizacij in ustvarjalcev na področju kulture in investicijam v kulturi.

Specifični cilji

C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Prispeva k splošnemu cilju: C1659 - Zagotavljanje spodbudnega okolja za razvoj kulture, medijske krajine in zagotavljanje verske svobode

Opis specifičnega cilja

Podpora vrhunskim umetniškim programom in projektom, promocija slovenskega jezika, spodbujanje ustvarjalnosti in ohranjanje pestrosti umetniške in medijske krajine, ter omogočanje dostopnosti kulturnih dobrin in kulturne infrastrukture. Izboljšanje družbenega in socialnega položaja kulturnih ustvarjalcev in drugih profesionalcev na področju kulture in umetnosti.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Delež javnih sredstev za kulturne storitve je stabilen, število obiskovalcev pa iz leta v leto narašča, a še vedno ne dosega ravni pred epidemijo covid-19.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Naraščanje javnih sredstev za kulturne storitve neposredno prispeva k zagotavljanju spodbudnega okolja zanje in obratno.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I002952 - Delež javnih sredstev za kulturo (skupaj občinski proračuni in državni proračun) v BDP	SURS	%	2010	1,02	2018	0,80	0,60
					2019	0,80	0,66
					2020	0,85	0,00
					2022	0,85	0,70
					2023	0,70	0,70
					2024	0,70	0,70
I09687 - Število obiskovalcev		Število	2015	3.326.450,00	2018	3.326.450,00	4.802.104,00
					2020	3.326.450,00	2.088.957,00
					2022	2.500.000,00	3.195.202,00
					2023	2.500.000,00	5.807.299,00
					2024	2.500.000,00	6.687.902,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I002952 - Delež javnih sredstev za kulturo (skupaj občinski proračuni in državni proračun) v BDP

Zadnji dostopen podatek je za leto 2023: Država je v 2023 namenila za kulturne storitve 428,1 milijona evrov, kar predstavlja 0,7 % bruto družbenega proizvoda. Kljub nominalnemu zvišanju javnih sredstev za 37,6 milijona evrov v primerjavi s prejšnjim letom, se delež zanje v BDP ni zvišal.

I09687 - Število obiskovalcev

Zadnji dostopen podatek je za leto 2023: Podatek se nanaša na obiskovalce muzejev in galerij ter prireditvev v kulturnih domovih, gledališčih, operah, glasbenih ustanovah ter pri drugih producentih. Število obiskovalcev se po epidemiji covida povečuje- od leta 2022 do 2023 je naraslo za 880.603 obiskovalce, a še vedno zaostaja za letom 2019, ko jih je bilo več kot 7,2 milijona.

C1661 - Izboljšanje družbenega in socialnega položaja ustvarjalcev in drugih profesionalcev na področju kulture in medijev

Prispeva k splošnemu cilju: C1659 - Zagotavljanje spodbudnega okolja za razvoj kulture, medijske krajine in zagotavljanje verske svobode

Opis specifičnega cilja

Izboljšanje položaja samozaposlenih na področju kulture.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Cilj je bil dosežen. V letu 2024 je prišlo do višjega števila vpisa v register samozaposlenih na področju kulture, kar je med drugim posledica povečanja števila vpisnih mest za študente na umetniških akademijah, zato se je skladno povečal tudi delež sredstev za samozaposlene v kulturi s pravico do plačila prispevkov. Večanje števila samozaposlenih v kulturi pa po drugi strani kaže tudi na to, da so navedeni ukrepi spodbujanja samozaposlovanja v kulturi uspešni in da je status samozaposlenega aktualen in dejansko stimulativen za samostojne ustvarjalce v kulturi.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

S plačilom prispevkov za socialno varnost vrhunskim ustvarjalcem v kulturi se omogočajo osnovni pogoji za ustvarjalno delovanje samozaposlenih v kulturi. Delovne štipendije za samozaposlene v kulturi so namenjene povečanju števila projektov, katerih nosilci so samozaposleni v kulturi, vzpostavitvi kvalitetne in raznovrstne produkcije, dvigu kompetenc samozaposlenih v kulturi ter večji mobilnosti in razvoju delovanja samozaposlenih v kulturi. Samozaposleni v kulturi lahko za čas zadržanosti od dela zaradi bolezni prejme dnevno nadomestilo v primeru, da gre za daljšo zadržanost od dela zaradi bolezni, ki traja najmanj 31 delovnih dni, za delovne dni do vključno 30. delovnega dne bolezni, ki ga lahko prejme največ za enkratno zadržanost od dela zaradi bolezni v posameznem letu. Nadomestilo zagotavlja socialno varnost samozaposlenih v primeru daljšega izpada dohodka v posameznem letu ter v teh primerih zagotavlja ohranitev statusa samozaposlenega v kulturi.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I002953 - Delež sredstev za samozaposlene v kulturi iz proračuna MK	Ministrstvo za kulturo	%	2010	2,50	2018	4,00	5,49
					2020	4,00	5,24
					2022	5,00	4,00
					2023	6,00	4,84
					2024	6,00	6,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I002953 - Delež sredstev za samozaposlene v kulturi iz proračuna MK

Delež sredstev za samozaposlene v kulturi se je v primerjavi z minulim letom nekoliko povečal, saj se je povečal tudi delež samozaposlenih v kulturi s pravico do plačila prispevkov, in sicer zaradi višjega števila prejetih vlog za vpis v register samozaposlenih na področju kulture in posledično višjega števila odobrenih vlog.

180301 - Kulturna raznolikost - kulturni programi manjšin

Rezultati

C5829 - Ohranitev raznovrstnosti kulturne dejavnosti manjšin

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Ministrstvo za kulturo s financiranjem različnih aktivnosti, programov in projektov na različnih področjih kulture pripadnikom manjšinskim skupnostim omogoča večjo dostopnost kulturnih dobrin, višanje kvalitete različnih dejavnosti, predvsem pa omogoča ohranjanje, promocijo in tudi razvoj kulturne raznolikosti z vključenostjo različnih izvajalcev in projektov na vseh področjih kulture manjšin.

Obrazložitev doseganja rezultata

Rezultat je dosežen. Finančna sredstva, realizirana za kulturno dejavnost manjšin, so dosegla planirani delež glede na realiziran celoten proračun MK. Ohranila oz. celo povečala se je raznovrstnost kulturne dejavnosti manjšin. Torej se je dosegal rezultat, uspešno, saj poleg tega, da se je ohranjala raznovrstnost kulturne dejavnosti manjšin, gre tudi za prispevek k razvoju kulturne dejavnosti manjšin, ker so se

financirale tudi aktivnosti, ki so prispevale k ohranitvi, promociji in razvoju kulture manjšin. Delež sredstev za kulturne programe manjšin za leto 2024 je bil v odstotku planiranega. Realizacija sredstev glede na v pogodbah obremenjena sredstva po postavkah je bila od 98,74 % do 100 %.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Cilj se je uresničeval, saj se je s financiranjem različnih aktivnosti programov in financiranjem projektov na različnih področjih kulture manjšinskih skupnosti omogočila večja dostopnost kulturnih dobrin, predvsem pa sta se omogočila promocija in razvoj kulturne raznolikosti z vključenostjo različnih izvajalcev in projektov na vseh področjih kulture manjšin. Napredek v letu 2024 je razviden, saj so se ustvarjali pogoji za uresničevanje kulturnih pravic manjšinskih skupnosti tako, da so se financirale različne kulturne dejavnosti italijanske in madžarske narodne skupnosti (načrt financiranja je bil izpolnjen 100 %), ter različni kulturni projekti romske skupnosti (načrt financiranja je bil izpolnjen 98,74 %) in nemško govoreče skupine (načrt financiranja je bil izpolnjen 100%).

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05990 - Delež sredstev za kulturne programe posebnih skupin v proračunu MK	MK	%	2010	1,00	2020	0,50	0,58
					2021	0,50	0,63
					2022	0,50	0,79
					2023	0,50	0,62
					2024	0,50	0,53

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05990 - Delež sredstev za kulturne programe posebnih skupin v proračunu MK

Skupni delež sredstev za kulturne dejavnosti manjšin v RS v proračunu MK dosega ciljno vrednost.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05990 - Delež sredstev za kulturne programe posebnih skupin v proračunu MK	Izračunava se delež (v %) vseh sredstev na podprogramu Ohranitev raznovrstnosti kulturne dejavnosti manjšin glede na celotni proračun Ministrstva za kulturo.

180302 - Mediji in avdiovizualna kultura

Rezultati

C5812 - Ohranjanje števila medijev

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Število vpisanih medijev v Razvid medijev. Na število medijev vpliva splošno gospodarsko stanje v državi, ter ponudba in povpraševanje na medijskem trgu.

Obrazložitev doseganja rezultata

V razvid medijev so na podlagi obvezne priglasitve vpisani vsi mediji, ki delujejo v Republiki Sloveniji. Izdajatelj medija mora zaradi vpisa v razvid priglasiti medij pri pristojnem ministrstvu pred začetkom izvajanja dejavnosti razširjanja programskih vsebin prek tega medija. Na podlagi

izvedenih razpisov za sofinanciranje programskih vsebin medijev, za izbor kulturnih projektov za razširjanje programskih vsebin, namenjenih senzorno oviranim v njim prilagojenih tehnikah, ter za razvoj tehnične infrastrukture, namenjene senzorno oviranim in podpore programom RTV

Slovenija za informiranje Slovencev v zamejstvu, so bili zagotovljeni pravni okviri za svobodo izražanja, ohranjanje avtonomnosti novinarskega dela, pravica do javnega obveščanja in obveščenosti, spodbujanje ustvarjalnost na področju medijev, učinkovito in v uresničevanje javnega interesa usmerjeno delovanje javnega RTV servisa ter podpora medijskim projektom oziroma programskim vsebinam in podpora programom RTV Slovenija za informiranje Slovencev v zamejstvu in tujini ter mednarodne javnosti.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Dosežena vrednost na medijskem področju je za dobro tretjino presegla načrtovano. Število vpisanih medijev v Razvid medijev iz leta v leto raste. Na število medijev vpliva splošno gospodarsko stanje v državi, ter ponudba in povpraševanje na medijskem trgu. Ohranja se podpora medijskim projektom, programskim vsebinam namenjenih senzorno oviranim v njim prilagojenih tehnikah, ter za razvoj tehnične infrastrukture, namenjene senzorno oviranim in podpora programa RTV Slovenija za informiranje Slovencev v zamejstvu in tujini ter mednarodne javnosti.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05954 - Število medijev	MK	Število	2010	1.400,00	2018	2.200,00	2.211,00
					2020	2.250,00	2.379,00
					2021	2.250,00	2.467,00
					2022	2.250,00	2.528,00
					2023	2.250,00	2.559,00
					2024	2.250,00	2.593,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05954 - Število medijev

Dosežena vrednost na medijskem področju je presegla načrtovano. Vsako leto nekaj medijev preneha z delovanjem in so iz razvida izbrisani, a ne glede na to, število vpisanih medijev v Razvid medijev iz leta v leto raste. Vpisanih medijev je 2.175, izbranih 418. Na število medijev vpliva splošno gospodarsko stanje v državi ter ponudba in povpraševanje na medijskem trgu. Povprečno se na leto v razvid vpiše okoli 50-70 medijev, v letu 2024 je bilo 48 novo vpisanih medijev.

C5813 - Povečanje števila AV in medijskih projektov

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Povečanje števila sofinanciranih avdiovizualnih del za medije ter števila financiranih programskih vsebin medijskih projektov na podlagi izvedenega razpisa za sofinanciranje programskih vsebin medijev.

Obrazložitev doseganja rezultata

Z dodeljenimi sredstvi v sklopu državnih pomoči za sofinanciranje projektov iz proračunske postavke za AV medije se zagotavljanja dosežena stopnja avdiovizualnih del, glede na cilj je v celoti realizirana. Učinek se kaže v realizaciji kvalitetnih avdiovizualnih projektov in doseganju

deležev del iz neodvisne produkcije v programih izdajateljev medijev skladno zakonskim predpisom in evropski direktivi. Ohranja se podpora medijskim projektom, programskim vsebinam namenjenih senzorno oviranim v njim prilagojenih tehnikah, ter za razvoj tehnične infrastrukture, namenjene senzorno oviranim in podpora programa RTV Slovenija za informiranje Slovencev v zamejstvu in tujini ter mednarodne javnosti.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Doseženi rezultat glede števila AV projektov je pozitiven, saj so sredstva proračuna, glede na preteklo leto, ostala na isti ravni. V primerjavi z letom 2023 je bilo sofinanciranih skoraj enako število medijskih projektov, prav tako so bili projekti sofinancirani v nekoliko višjem odstotku kot v preteklih letih. Dosežene vrednosti so skladne z načrtovanimi sredstvi v sprejetem proračunu in optimalne glede na manjša razpoložljiva finančna sredstva od zakonsko predvidenih.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05956 - Število medijskih projektov	MK	Število	2010	160,00	2018	90,00	92,00
					2020	90,00	87,00
					2021	90,00	83,00
					2022	90,00	107,00
					2023	90,00	116,00
					2024	90,00	127,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05956 - Število medijskih projektov

V letu 2024 je dosežena višina dokončanih sofinanciranih celovečernih filmov in avdiovizualnih del ter projekti, za katere se je začelo sofinanciranje, višja kot v preteklem letu, kar ocenjujemo kot pozitivno.

Na podlagi izvedenega razpisa za sofinanciranje programskih vsebin medijev letu 2024 je bilo v sofinanciranje sprejetih 69 projektov prijaviteljev, realiziranih pa je bilo skupaj 67 projektov zaradi odstopa prijaviteljev od pogodb za sofinanciranje. V primerjavi z letom 2022 in 2023 je bilo sofinanciranih skoraj enako število medijskih projektov, saj so sredstva, glede na preteklo leto, ostala na enaki ravni, nekateri projekti pa so bili v povprečju sofinancirani tudi v višjem odstotku. Dosežene vrednosti so skladne z načrtovanimi sredstvi v sprejetem proračunu. V letu 2024 sta bila finančno podprta dva tradicionalna sklopa koprodukcijskih oddaj RTV Slovenija, in sicer Slovenski magazin in Alpe-Donava-Jadran, ki so namenjene informiranju Slovencev v zamejstvu in tujini ter mednarodne javnosti.

180303 - Mednarodno sodelovanje na področju kulture

Rezultati

C5830 - Povečanje števila projektov mednarodnega sodelovanja

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Opis cilja

Obrazložitev doseganja rezultata

Cilj je bil dosežen oz. presežen in v primerjavi z letom prej ni zaznati bistvenih odstopanj. S financiranjem vrhunskih umetniških gostovanj v mednarodnem kulturnem prostoru, s podporo uspešnih izvajalcev programa Ustvarjalna Evropa, z omogočanjem bivanja umetnikov in drugih ustvarjalcev na področju kulture v umetniških rezidencah na Dunaju, v Berlinu, Londonu in New Yorku, s članarinami, ki omogočajo sodelovanje slovenskih predstavnikov v pomembnih mednarodnih organizacijah ter s podporo informacijski dejavnosti na področju mednarodne promocije slovenske kulture smo podpirali mobilnost in mreženje slovenskih umetnikov in institucij, s tem pa prispevali k večji mednarodni prepoznavnosti slovenske kulture in ustvarjalnosti.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Cilj je bil dosežen in v primerjavi z letom prej ni zaznati bistvenih odstopanj. Izvedena so gostovanja vrhunskih slovenskih kulturnih ustvarjalcev in institucij v programih referenčnih mednarodnih partnerjev, podprli smo uspešne izvajalce, ki so pridobili sredstva v okviru programa Ustvarjalna Evropa s sofinanciranjem njihovega lastnega deleža, omogočili ustvarjanja slovenskih umetnikov in drugih ustvarjalcev na področju kulture v umetniških rezidencah na Dunaju, v Berlinu, Londonu in New Yorku, poravnali članarine, ki omogočajo sodelovanje slovenskih predstavnikov v pomembnih mednarodnih organizacijah ter podprli informacijski dejavnosti na področju mednarodne promocije slovenske kulture, ki omogočajo povečanje mednarodne prepoznavnosti slovenske kulture in ustvarjalnosti, obenem pa podpirajo mobilnost in mreženje slovenskih kulturnih ustvarjalcev, kar vse predstavlja temelje dolgoročnim strateškim partnerstvom in sodelovanju na področju kulture.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05993 - Število sofinanciranih projektov mednarodnega sodelovanja	MK	Število	2010	200,00	2018	200,00	403,00
					2019	300,00	468,00
					2020	350,00	160,00
					2021	350,00	250,00
					2022	350,00	355,00
					2023	350,00	394,00
					2024	350,00	395,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05993 - Število sofinanciranih projektov mednarodnega sodelovanja

V programih Skic na Dunaju in v Berlinu je bilo skupaj predstavljenih 93 uspešnih projektov (od tega 59 v Berlinu in 34 na Dunaju), v skupnem kulturnem skladu Ministrstva za kulturo in Ministrstva za

zunanje in evropske zadeve je bilo izvedenih 150 kulturnih projektov, v programu Motovile pa je bilo izvedenih 35 dogodkov CED in tudi 489 individualnih svetovanj potencialnim slovenskim prijaviteljem v programu Ustvarjalna Evropa. Ministrstvo je sofinanciralo delež stroškov 52 uspešnih prijaviteljev v programu Ustvarjalna Evropa, 56 umetnikom in drugim ustvarjalcem s področja kulture pa je omogočilo bivanje v umetniških rezidencah na Dunaju, v Berlinu, Londonu in New Yorku. V l. 2024 smo poravnali 9 članarin mednarodnim organizacijam, ki omogočajo sodelovanje slovenskih predstavnikov v mednarodnem okolju. Sofinanciralo je tudi program Foruma slovanskih kultur, mobilnost slovenskih literarnih ustvarjalcev v programih Javne agencije za knjigo RS in pripravo velike gostovalne razstave o slovenskih impresionistih na Dunaju v sodelovanju z Narodno galerijo (razstava Svet v barvah). S podporo delovanju portala za mednarodno promocijo slovenske kulture culture.si in s številnimi objavami na njem so bili ustvarjeni pogoji za povečanje prepoznavnosti vrhunskih dosežkov slovenske ustvarjalnosti v mednarodnem prostoru.

180304 - Založništvo

Rezultati

C1662 - Neokrnjeno izvajanje projektov na področju knjižničarstva in založništva

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Opis cilja

Obrazložitev doseganja rezultata

Javna agencija za knjigo je v letu 2024 izvedla javne razpise in javne pozive, na podlagi katerih so bili izbrani projekti, ki so bili sprejeti v sofinanciranje, s čimer je omogočila neokrnjeno izvajanje projektov na področju založništva.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

S podporo projektom in programom, ki so bili sofinancirani s strani javne agencije, ter z aktivnostmi, ki jih je izvajala javna agencija sama, se je zagotavljala dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin, kar je tudi eno izmed temeljnih načel in poslanstva javne agencije.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I07257 - Število podprtih knjižnih del		št	2011	400,00	2018	300,00	400,00
					2019	300,00	362,00
					2020	300,00	362,00
					2021	300,00	414,00
					2022	300,00	310,00
					2023	300,00	318,00
					2024	300,00	320,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I07257 - Število podprtih knjižnih del

Javna agencija za knjigo je prek različnih javnih razpisov podprla izdajo knjig, pri čemer je dosegla in za nekaj odstotkov preseгла načrtovano vrednost v letu 2024. S tem je omogočila neokrnjeno izvajanje projektov na področju založništva, kar je bistveno za zagotavljanje in krepitev dostopnosti vrhunskih kulturnih dobrin na področju založništva znotraj slovenskega narodnega in kulturnega prostora.

180305 - Promocija in razvoj slovenskega jezika

Rezultati

C5827 - Izvedeni projekti za promocijo in razvoj slovenskega jezika

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Skrb za uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika.

Obrazložitev doseganja rezultata

Rezultat je implementacija strateškega dokumenta Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2021–2025. Drugi rezultati so izvedbe projektov na podlagi razpisov. Na Javnem razpisu za (so)financiranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika ter njegovi promociji v letu 2024 so se sofinancirali projekti: Dotik kulture (Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije), Kinodvor za gluhe in naglušne (Javni zavod Kinodvor), Prešeren za vse (Društvo dveh), Knjiga me pomlaja: Matična medgeneracijska literarna druženja (Slovenska matica), S pomočjo slovenskega znakovnega jezika se učimo slovenščine (Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije), Z-govorne brvi (Zavod Carnica, zavod za kulturo in turizem).

Na Javnem razpisu za izvedbo projektov na podlagi nacionalnega programa za jezikovno politiko v letih 2024–2025 so se sofinancirali projekti: Delimo (si) slovarje: Fran in Franček (ZRC SAZU), Podatkovna dopolnitev in igrifikacija slovarskih virov na CJVT UL (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko), Vsebinska, funkcionalna in estetska aktualizacija jezikovnega portala SMEJse – Slovenščina kot manjšinski jezik (Slovenski raziskovalni inštitut – Istituto sloveno di ricerhce – SLORI), Slovenščina na dlani 3: aktualizacija učnega e-okolja (Univerza v Mariboru), Nadgradnja slovarskega portala Termania (Amebis), Wikivir 2024-2025 (Zveza društev Slavistično društvo Slovenije), Nadgradnja spletnega tečaja Slonline – mobilno in spletno učenje slovenščine za priseljence (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

S skrbjo za uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika se povečuje dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05989 - Število projektov za promocijo in razvoj slovenskega jezika	MK	Število	2010	50,00	2018	7,00	13,00
					2019	7,00	9,00
					2020	7,00	12,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2021	7,00	15,00
					2022	7,00	20,00
					2023	7,00	17,00
					2024	7,00	13,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05989 - Število projektov za promocijo in razvoj slovenskega jezika

Dosežena vrednost je večja od načrta, ker so se na postavkah 131144 – Izvajanje nacionalnega programa za jezikovno politiko in 131098 – Promocija in razvoj slovenskega jezika sredstva povečala.

C8196 - Izvajanje slovenščine na tujih univerzah

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Država tudi prek visokošolskih zavodov skrbi za celovito širjenje slovenščine v tujini. To poleg organizacije lektoratov slovenščine in študijev slovenistike na univerzah po svetu, vzpostavljanja ter vzdrževanja stikov z učitelji in tujimi univerzami s slovenističnimi študijskimi programi vključuje tudi promocijo slovenistike, slovenske znanosti in kulture ter Slovenije.

Obrazložitev doseganja rezultata

V študijskem letu 2023/2024 je bilo v mrežo programa Slovenščina na tujih univerzah tako kot leto prej vključenih 58 slovenistik, od tega 8 na univerzah, kjer učiteljevo delo financira samo Republika Slovenija (MVZI), 35 na univerzah, kjer učitelja sofinancirata Republika Slovenija in univerza gostiteljica, in 15 na univerzah, kjer delo učitelja financira samo univerza gostiteljica.

Na 28 univerzah je imela slovenistika status samostojnega diplomskega študija ali študijske smeri v okviru dodiplomskega in/ali podiplomskega študija, tj. magistrskega in doktorskega študija. Na skoraj vseh univerzah so lektorat slovenščine bodisi kot obvezni izbirni predmet ali kot izbirni predmet lahko vpisali vsi študenti oddelka, kjer je slovenistika, študenti drugih študijev na fakulteti in univerzi ter zunanji slušatelji. V okviru programa Slovenščina na tujih univerzah je bilo v študijskem letu 2023/24 na tuje univerze napotnih 32 učiteljev, ki so zaposleni na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, ter 5 učiteljev, ki so poučevali na slovenistikah na podlagi avtorske pogodbe.

Pri izvedbi akreditiranih programov slovenistike je z izvedbo predmetov in s predavanji na slovenistične teme sodelovalo tudi 87 na tujih univerzah zaposlenih in habilitiranih učiteljev.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

S financiranjem nacionalno pomembne naloge skrb za slovenščino omogočamo nemoteno delovanje obstoječe mreže lektoratov slovenskega jezika na 58 tujih univerzah in s tem študij oz. učenje slovenskega jezika tujim študentom in drugim slušateljem. V lektorate in študijske smeri slovenščine je bilo na tujih univerzah vključenih 1858 študentov in študentk, kar je precejšnje povečanje glede na nekaj preteklih let, ko se je število gibalo okoli 1700.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
		1	2020	50,00	2020	0,00	

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I11397 - Število učiteljev lektorjev slovenščine v tujini					2021	50,00	
					2022	52,00	0,00
					2023	52,00	39,00
					2024	54,00	37,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I11397 - Število učiteljev lektorjev slovenščine v tujini

V okviru programa Slovenščina na tujih univerzah je bilo v študijskem letu 2023/24 na tuje univerze napotenih 32 učiteljev, ki so zaposleni na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, ter 5 učiteljev, ki so poučevali na slovenistikah na podlagi avtorske pogodbe. Pri izvedbi akreditiranih programov slovenistike je z izvedbo predmetov in s predavanji na slovenistične teme sodelovalo tudi 87 na tujih univerzah zaposlenih in habilitiranih učiteljev.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I11397 - Število učiteljev lektorjev slovenščine v tujini	število učiteljev lektorjev slovenščine v tujini, v posameznem študijskem letu vključenih v program Slovenščina na tujih univerzah (STU). Za leto 2020 npr. je upoštevan podatek za študijsko leto 2019/2020. Upoštevani so učitelji, ki so zaposleni na tujih univerzah (ne upoštevajo se zaposleni na FF UL, ki so v tujino napoteni, kot tudi ne učitelji, ki poučujejo na podlagi avtorske pogodbe).

180306 - Nagrade in socialne pravice na področju kulture

Rezultati

C5833 - Ohranjanje števila samozaposlenih na področju kulture

Prispeva k specifičnemu cilju: C1661 - Izboljšanje družbenega in socialnega položaja ustvarjalcev in drugih profesionalcev na področju kulture in medijev

Opis rezultata

Opis cilja

Obrazložitev doseganja rezultata

V letu 2024 je v primerjavi z lanskim letom prišlo do višjega števila vpisa v register samozaposlenih na področju kulture, kar je med drugim posledica povečanja števila vpisnih mest za študente na umetniških akademijah. Večanje števila samozaposlenih v kulturi pa po drugi strani kaže na to, da so navedeni ukrepi spodbujanja samozaposlovanja v kulturi uspešni in da je status samozaposlenega aktualen in dejansko stimulativen za samostojne ustvarjalce v kulturi.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

S plačilom prispevkov za socialno varnost vrhunskim ustvarjalcem v kulturi se omogočajo osnovni pogoji za ustvarjalno delovanje samozaposlenih v kulturi in s tem izboljšanje pestrosti kulturne

ponudbe. S povečanjem števila samozaposlenih na področju kulture Ministrstvo za kulturo skrbi za družbeni in socialni položaj vrhunskih ustvarjalcev na področju kulture.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05995 - Število samozaposlenih v kulturi	MK	Število	2010	2.500,00	2018	2.500,00	3.024,00
					2019	2.900,00	3.024,00
					2020	3.100,00	3.260,00
					2021	3.200,00	3.024,00
					2022	3.300,00	3.217,00
					2023	3.600,00	3.153,00
					2024	3.700,00	3.305,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05995 - Število samozaposlenih v kulturi

Število samozaposlenih v kulturi se je v primerjavi z letom 2023 nekoliko povečalo, in sicer zaradi višjega števila prejetih vlog za vpis v razvid samozaposlenih na področju kulture in višjega števila odobrenih vpisov v razvid.

180307 - Ljubiteljska kultura

Rezultati

C6339 - Podpora kulturnim društvom in skupinam

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Opis cilja

Obrazložitev doseganja rezultata

Cilj je bil dosežen in primerljiv z minulim letom. Prek Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, ki jih bo v letu 2024 sofinanciral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, je sklad podprl 310 projektov v skupni vrednosti 258.000,00 evrov, prek Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov na področju različnih manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev v RS, ki jih bo v letu 2024 sofinanciral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, pa 210 projektov v skupni vrednosti 143.000,00 evrov. Na podlagi Javnega dvoletnega razpisa za izbor kulturnih projektov vrhunskih skupin na področju zborovske in folklorne ljubiteljske kulturne dejavnosti, ki jih bo v letih 2023 in 2024 sofinanciral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, je javni sklad v letu 2024 sofinanciral tudi pet projektov v višini 40.369,00 evrov. Javni sklad je v okviru sofinanciranja redne dejavnosti kulturnih društev in skupin v mestnih občinah izvedel razpise na lokalni ravni, skupna vrednost sofinanciranja pa je znašala 717.808,00 evra.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Ministrstvo za kulturo s finančnimi sredstvi, ki jih nameni Javnemu skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, povečuje podporo kulturnim društvom in skupinam, s čimer zagotavlja dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I07325 - Število sofinanciranih projektov kulturnih društev in skupin		št	2012	800,00	2018	700,00	644,00
					2019	700,00	642,00
					2020	700,00	296,00
					2021	700,00	794,00
					2022	700,00	710,00
					2023	700,00	715,00
					2024	700,00	700,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I07325 - Število sofinanciranih projektov kulturnih društev in skupin

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti izvaja javne razpise za sofinanciranje kulturnih projektov in programov za kulturna društva in zveze kulturnih društev. Sofinancira projekte, kot so koncerti, predstave, razstave, produkcije in druge javno dostopne kulturne dejavnosti, izobraževanja, založniški, filmski in video projekti. Sofinanciranje projektov poteka po postopkih javnega razpisa, ki ga določa Zakon o uresničevanju javnega interesa. Število sofinanciranih projektov je bilo sorazmerno z razpoložljivimi sredstvi.

180308 - Umetnostni programi

Rezultati

C1663 - Ohranjanje dostopnosti vrhunske umetnosti, kakovosti in števila programov in projektov

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Opis cilja

Obrazložitev doseganja rezultata

Prek podpore kulturnim programom in projektom na področju vizualnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja, uprizoritvenih umetnosti, glasbenih umetnosti, intermedijskih umetnosti in na podpornem področju ministrstvo za kulturo povečuje kakovost kulturnih dobrin in zagotavlja kontinuirano dostopnost vrhunske umetnosti.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Ministrstvo za kulturo je s pomočjo javnih razpisov in pozivov na področju vizualnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja, uprizoritvenih umetnosti, glasbenih umetnosti, intermedijskih umetnosti in na podpornem področju sofinanciralo 398 programov in projektov nevladnih organizacij, samozaposlenih v kulturi in drugih fizičnih oseb. S tem je spodbujalo vrhunsko ustvarjalnost, nastajanje zvrstno raznovrstne, aktualne in kakovostne umetniške produkcije, uveljavljanje slovenske kulture in umetnosti ter njeno dostopnost v slovenskem kulturnem prostoru.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05940 - Število sofinanciranih vrhunskih umetniških programov in projektov	MK	Število	2010	600,00	2018	500,00	251,00
					2020	250,00	276,00
					2021	250,00	354,00
					2022	256,00	278,00
					2023	256,00	337,00
					2024	318,00	398,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05940 - Število sofinanciranih vrhunskih umetniških programov in projektov

Cilj je bil presežen. V letu 2024 je prišlo do višjega števila sofinanciranih vrhunskih umetniških programov in projektov zaradi nekoliko povešanega deleža sredstev za sofinanciranje enoletnih projektov in zaradi spremljanja novega kazalnika projektov, podprtih na podpornem področju.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05940 - Število sofinanciranih vrhunskih umetniških programov in projektov	Število sofinanciranih projektov, na področju vizualne, uprizoritvene, intermedijske, glasbene umetnosti ter programov in projektov na podpornem področju, se sofinancirana na podlogi javnih razpisov in javnih pozivov sorazmerno z razpoložljivimi sredstvi.

C5832 - Povečanje števila objektov javne kulturne infrastrukture

Prispeva k specifičnemu cilju: C1660 - Dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin in kakovostnih medijskih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru

Opis rezultata

Cilj je obnova javne kulturne infrastrukture na območju celotne RS in s tem omogočanje temeljnih pogojev za kulturne vsebine in razvoj kulturnega turizma.

Obrazložitev doseganja rezultata

Gre za obnovo 22 objektov kulturne dediščine, 10 državnih in 12 občinskih. Trenutno stanje na projektih, državni:

SNG Maribor – pripravlja se projektna dokumentacija za energetska sanacijo »design to build«, vsa javna naročila so zaključena, začetek GOI del predviden aprila 2024, zaključek projekta junij 2026.

Narodni muzej Slovenije - pripravlja se projektna dokumentacija za energetska sanacijo »design to build«, vsa javna naročila so zaključena, začetek GOI del predviden aprila 2024, zaključek projekta junij 2026.

Zavod za varstvo kulturne OE Ljubljana - pripravlja se projektna dokumentacija za energetska sanacijo »design to build«, vsa javna naročila so zaključena, začetek GOI del predviden aprila 2024, zaključek projekta junij 2026.

Zavod za varstvo kulturne dediščine OE Kranj - pripravlja se projektna dokumentacija za energetska sanacijo »design to build«, vsa javna naročila so zaključena, začetek GOI del predviden aprila 2024, zaključek projekta junij 2026.

Arboretum Volčji potok – GOI dela v teku, zaključek projekta predviden do 31.12.2025.

Turjak - Gradnja je v teku. GOI dela potekajo v skladu s terminskim planom. V pripravi je scenarij stalne razstave na gradu. Za izvedbo energetske prenove južnega in zahodnega trakta gradu so bila projektu dodeljena dodatna sredstva iz Sklada za podnebne spremembe.

Negova - Gradnja je v teku. GOI dela potekajo skladno s terminskim planom. Začetek priprave razstave in sklopa digitalizacije. Predviden zaključek GOI del januar 2026.

Vrba - Gradbeno obrtniška dela so v teku in potekajo brez zapletov. Rok izvedbe del je bil zaradi nepredvidljivih nepredvidenih dodatnih del podaljšan za 4 mesece, do 7. 6. 2025. Zaradi nepredvidljivih nepredvidenih dodatnih del je bila vrednost pogodbenih del povečana za 53.131,05 EUR z DDV.

Črnomelj - Gradnja je v teku. Pri gradnji se že izkazujejo številna nepredvidena in več dela, zato bomo morali na projektu zagotoviti dodatna sredstva. Zaradi številnih nepredvidenih del je že prišlo odstopanja od začrtanega terminskega plana. Sklenjen je aneks za povečanje obsega del in za podaljšanje roka. Ministrstvo za kulturo je v postopku pridobitve dodatnih sredstev iz Sklada za podnebne spremembe - iz MOPE. Pridobljena sredstva bodo namensko porabljena za energetska sanacija objekta, s tem pa bo možno NOO sredstva porabiti za podražitve (nepredvidena dela in več dela) in za izvedbo del, ki so bila načrtovana, vendar so bila črtana zaradi prenizkih sredstev (to je AV oprema in zunanja ureditev). Izvesti bo potrebno javni naročili za opremo in za gradnjo - zunanja ureditev.

Ptuj - Zaradi obsežne statične sanacije in dodatnih stroškov arheoloških raziskav so se investicijski stroški za Ptuj povečali. Poskusi racionalizacije projekta niso prinesli večjih prihrankov zaradi zahtevnosti statične sanacije in velikih površin stavbe. Ministrstvo za kulturo išče dodatne vire financiranja za nemoten potek projekta v skladu z varnostnimi in zakonodajnimi zahtevami. Predvidoma bo projekt predstavljen na Evropski sklad za regionalni razvoj. Čakamo še na potrditev INP.

Občinski:

Podčetrtek - Gradnja je končana. Dne 30. 8. 2024 je bila otvoritev gradu. Novembra 2024 so bila na projektu počrpana vsa razpoložljiva sredstva - 1.614.246,12 EUR (100%).

Ormož - Gradnja je končana. V začetku leta 2025 je predvideno JN za digitalizacijo. Vrednost črpanja NOO sredstev do 28. 2. 2025: 735.301,73 EUR (72%).

Črnomelj - Gradnja je v teku. Gradnja poteka počasneje kot je bilo predvideno zaradi arheoloških najdb in posledično zahteve po spremembi projekta. Konec leta 2024 je bilo zaključeno JN za gostinsko opremo. Gostinska oprema je že dobavljena in nameščena v objekt. Vrednost črpanja NOO sredstev do 28. 2. 2025: 657.061,53 EUR (51%).

Tolmin - Gradbena dela potekajo po planu. Do sedaj je že bila do ruševin nekdanjega gradu pripeljana komunalna in elektro infrastruktura (kanalizacija, voda, električna, TK vodi), ob zahodnem obzidju je že bil izveden arheološki pregled, izvedeni sta talna in stropna plošča severozahodnega stolpa (stropna plošča je v funkciji strehe), v katerem bodo vzpostavljeni prostori za razstavo. V teku sta izvedba izkopov za drenažo po obodu zunanjih sten na grajskem dvorišču in obnova severnega obzidja. Izdelana je že kovinska konstrukcija stopnišča in nadstropij v severozahodnem stolpu, v katerem bo razstava, ki pa na lokaciji še ni postavljena, saj morajo biti predhodno zaključena groba gradbena dela v stolpu. V predprostoru in na območju grajske kleti, ki bo v funkciji vstopne in informacijske točke, je že bil izveden izravnalni podložni beton. Kar se tiče t.i. »mehke« aktivnosti: dokončno so opredeljene vsebinske funkcije posameznih prostorov, ki se bodo vzpostavili po obnovi grajskih ruševin, izbrani so zunanji izvajalci za grafično oblikovanje, za izdelavo 3D modela gradu ter audio-video produkcije

izbran je zunanji izvajalec in pripravljena izhodiščna zasnova igrifikacije, ki skupaj z razstavo predstavlja enega od treh novih turističnih produktov, pripravljena je izvedbena in grafična zasnova razstavnih panojev, Tolminski muzej (projektni partner) pa zaključuje z zbiranjem in izborom gradiv za razstavo, v zaključni fazi je tudi izdelava načrta notranje opreme vstopne informacijske točke, potekajo dogovori že svetovanje pri zasnovi turističnih produktov (vzpostavitev interpretacijskega središča Kozlov rob).

Komen - Gradnja je končana. V teku je JN za opremo in digitalizacijo. Vrednost črpanja NOO sredstev do 28. 2. 2025: 1.290.260,78 EUR (78%).

Divača - Dela potekajo v skladu s planom. Objekt Mitnice je zaključen, gradbena dela na Kotlarjevi hiši in sanitarijah so v zaključni fazi. Potrebna je vgradnja stavbnega pohištva in zaključnih gradbenih del. Izdeluje se zunanja ureditev. Objavljeno je bilo JN za izdelavo in izvedbo muzejske postavitve. Rok za oddajo ponudb je 14.3.2025. Uradna otvoritev je napovedana za 5.7.2025.

Kozje - Gradnja je končana. Zaključena so vsa JN. V izvajanju je digitalizacija in mehke vsebine. Konec marca je predvidena otvoritev gradu. Vrednost črpanja NOO sredstev do 28. 2. 2025: 679.204,55 EUR (70%).

Ajdovščina - Dela potekajo po planu. Izvajajo notranja obnovitvena dela, ki so ključni del celovite prenove. Trenutno poteka odstranjevanje starega ometa, ki ga bodo nadomestili novi sloji, sledi beljenje. Dela bodo v prihodnjih tednih osredotočena na dokončanje obnove sten, pripravo podlage in zaključne estetske prilagoditve, ki bodo omogočile nadaljnjo uporabo prostorov za razstave in druge kulturne dogodke. Dokončanje vseh vzdrževalnih del je predvideno do konca avgusta 2025. Izvedena je digitalizacija 297 del. Skeniranja in postavitve fizičnega ateljeja je v delu. Tehnično in vsebinsko se razdeljujejo vsi produkti, oblikuje podoba in njihova funkcionalnost. Za obeležja je bil izveden terenski ogled njihove postavitve. Scenariji za film je v izdelavi. Po pogodbi je predviden zaključek teh del v septembru 2025.

Šmarje pri Jelšah - Gradnja je v teku. Zaključena so vsa JN. V izvajanju je tudi že digitalizacija. Dela ne potekajo po planu, zaradi nepredvidenih del so izvajalcu podaljšali rok gradnje. Vrednost črpanja NOO sredstev do 28. 2. 2025: 762.050,52 EUR (72%).

Radlje ob Dravi - Izvajanje investicije se je začelo s hudo zamudo dveh koledarskih let. Javno naročilo za izvajalca gradbenih del je bilo izvedeno spomladi 2024. Gradnja bo zaključena v pogodbenem roku. Prav tako bodo realizirane vsebine s področja digitalizacije.

Ravne na Koroškem - Izvajanje investicije se je začelo s hudo zamudo dveh koledarskih let. Javno naročilo za izvajalca gradbenih del je bilo izvedeno spomladi 2024. Pričakujemo dokončanje projekta v pogodbenem roku kot tudi izvedbo digitalizacije. Ministrstvo je prejelo Pet zahtevkov, s katerimi je bilo črpanih 231.934,89 EUR. Obnova objekta je v polnem zagonu. Investicija bo zaključena v predvidenem roku do 31.12.2025. Vsi cilji projekta bodo doseženi.

Postojna - Izvajalca sta izvedla gradbena dela v pritličju in prvem nadstropju, ter popravila streho. Prav tako so opravljena dela pri zunanji ureditvi projekta in pripadajočih objektih. Dela gredo proti zaključni fazi. Temu bo še sledila izvedba digitalizacije ter pridobitev uporabnega dovoljenja. Projekt bo zaključen do 31. 12. 2025. Vsi cilji projekta bodo doseženi.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Z obnovo spomenikov kulturne dediščine in predajo le-teh v upravljanje, ki v teh objektih razvijajo kulturne in turistične vsebine, se povečuje razumevanje kulturne dediščine, dostopnost vrhunskih kulturnih dobrin, kakovostnih ustvarjalnih vsebin ter kulturne infrastrukture po celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05994 - Delež sredstev za investicije v infrastrukturo v proračunu MK	MK	%	2010	16,00	2018	1,00	1,62
					2020	1,00	0,89
					2022	2,00	2,00
					2023	14,00	6,26
					2024	3,00	6,18

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05994 - Delež sredstev za investicije v infrastrukturo v proračunu MK

V primerjavi z lanskim letom vrednost ostaja približno enaka. Infrastrukturni projekti zaradi svoje obsežnosti in zahtevnosti nemalokrat trajajo po več let, točno napovedovanje časovnega roka pa je dostikrat netočno, saj vsega enostavno ni možno do popolnosti predvideti in planirati (revizije javnih naročil, slabo projektiranje, idr.)

1804 - Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi

Opis programa

V okviru programa se zagotavljajo sredstva za izvajanje ukrepov politike enakih možnosti žensk in moških, in sicer za projekte in dejavnosti, ki se izvajajo v okviru centraliziranih in drugih programov EU na področju enakosti spolov, nevladnih organizacij ter programa promocije enakih možnosti žensk in moških. Osnovni namen programa je ureditev in optimizacijo obstoječega statusno-pravnega okvirja, finančnega, infrastrukturnega podpornega okolja in profesionalizacije NVO za njihov razvoj. V okviru programa se krepi deležniška vloga NVO pri načrtovanju in implementaciji javnih politik ter prispeva k večji prepoznavnosti in krepitvi organiziranega prostovoljstva po posameznih področjih tako na lokalni kot nacionalni ravni.

Specifični cilji

C4184 - Podpora Slovincem v izseljenstvu

Prispeva k splošnemu cilju: C4163 - Ohranjanje in razvoj slovenskih skupnosti zunaj Republike Slovenije

Opis specifičnega cilja

Ohranjanje in razvoj slovenskih skupnosti po svetu, z upoštevanjem pogojev in možnosti v okviru katerih delujejo.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Povečanje obsega sodelovanja nevladnih organizacij, organizacij civilne družbe, gospodarskih, kulturnih, izobraževalnih, znanstvenih in ostalih pravnih subjektov iz Republike Slovenije s posamezniki, organizacijami, ustanovami in gospodarskimi subjekti Slovencev zunaj Republike Slovenije. Podajanje mnenj za pridobitev državljanstva po 13. členu Zakona o državljanstvu RS. Obveščanje in komuniciranje s Slovenci v tujini ter javnostjo v Sloveniji preko spletnega portala Slovenci.si. Sodelovanje pri izvedbi vsakoletnega srečanja Slovencev iz izseljenstva in zamejstva ("Dobrodošli doma") v Sloveniji. Organizacija in sodelovanje pri izvedbi različnih strokovnih seminarjev za Slovence po svetu in njihove potomce, izvedba nagradnega natečaja za doktorska,

magistrska in diplomska dela in nagradnega natečaja za osnovne šole na temo izseljenstva. Gostovanje strokovnjakov iz Republike Slovenije pri izvajanju seminarjev in drugih oblik izobraževanja v izseljenstvu. Sofinanciranje udeležbe na tečajih slovenskega jezika, ki potekajo v Sloveniji ali prek spleta. Priznavalnine za učitelje slovenskega jezika v izseljenstvu. Priprava in izvedba sej Sveta Vlade RS za Slovence po svetu, tudi v hibridni obliki. Oblikovanje vsebin za informiranje glede povratništva in drugih vprašanj, ki se nanašajo na delovno področje urada. Sodelovanje z Arhivom Republike Slovenije pri ohranjanju arhivskega gradiva Slovencev po svetu. Sofinanciranje ciljno-raziskovalnega projekta na temo izseljenstva. Koordiniranje postopkov repatriacije. Povezovanje slovenskih gospodarskih organizacij iz tujine med seboj in z gospodarskimi organizacijami v Sloveniji.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Urad je bil v letu 2024 izredno aktiven na področju povezovanja in sodelovanja s Slovenci v izseljenstvu. Minister in državna sekretarka sta opravila vrsto obiskov pri slovenskih skupnostih. S predstavniki in člani teh skupnosti sta se srečevala tako na uradu kot preko spleta. Ohranilo se je tudi sodelovanje na dogodkih, ki so jih pripravili rojaki po svetu. Izvedba nekaterih dogodkov se je ohranila prek spleta oz. na hibridni način, kar je omogočilo znatnejšo prisotnost urada ter večji vpogled v delovanje skupnosti. V letu 2024 se je nadaljevalo financiranje programov in dela slovenskih skupnosti - ohranitev delovanja vseh ključnih izseljenskih struktur za ohranjanje in razvoj slovenske identitete.

Urad je v okviru svojih rednih nalog spremljal položaj in izvajal stike s slovensko skupnostjo v Evropi. Spodbujal in finančno podpiral je aktivnosti učiteljev in učiteljic dopolnilnega pouka slovenščine, slovenskih katoliških misij in slovenskih poslovnih klubov in organizacij na tem področju. V letu 2024 se je nadaljevala aktivnost družinskih počitnic v Baasnu v Severnem Porenju-Vestfaliji v Nemčiji, ki pa vedno bolj vključuje tudi slovenske skupnosti iz bližnjih držav in sodelovanje s Slovenijo. Slovenska društva, ki povezujejo mlajše generacije izseljencev, del aktivnosti ohranjajo na spletu in iščejo načine za povezovanje z drugimi slovenskimi društvi. V mesecu juliju sta minister Matej Arčon in državna sekretarka Vesna Humar obiskala slovensko skupnost v Franciji. V Parizu je bil v času olimpijskih iger v Slovenski hiši pripravljen dogodek, namenjen predstavitvi slovenske skupnosti, ki živi v Franciji. V oktobru je obiskal Slovence, ki živijo in delujejo v Luksemburgu in Belgiji. Državna sekretarka Vesna Humar se je konec oktobra udeležila posveta slovenskih organizacij, učiteljev in Slovencev, ki živijo v Nemčiji.

Urad je tudi v letu 2024 spodbujal delovanje vseh oblik slovenstva na Zahodnem Balkanu, še posebej sodelovanje skupnosti Slovencev pri dopolnilnem pouku slovenščine, ki ga usklajuje in izvaja Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje. Ob tem je urad podpiral tudi projekte, namenjene mladim: srečanje učencev šol slovenskega dopolnilnega pouka, tabor slovenskih otrok v BiH, otroški kviz, v katerem otroci prikazujejo in izpopolnjujejo svoje znanje o Sloveniji in slovenskem jeziku, izmenjave otrok s šolami v Sloveniji ipd. Tesno sodelovanje in vzdrževanje stikov v celotni regiji je izjemnega pomena tako za krepitev in utrjevanje povezanosti slovenskih rojakov z matično domovino kot tudi za Slovenijo, saj lahko bistveno pripomore pri navezovanju stikov z domačim gospodarstvom, kulturo in drugimi področji. Minister Matej Arčon je maja obiskal slovensko skupnost v Srbiji, oktobra pa tudi slovensko skupnost v Severni Makedoniji.

Tudi v letu 2024 je urad na predlog pristojnih veleposlaništev izdajal priznanja za slovenska društva in posameznike, ki jih urad podeljuje ob visokih obletnicah in izjemnih dosežkih.

V letu se je sestala medresorska delovna skupina za pripravo ukrepov na področju vračanja v Republiko Slovenijo. Vzpostavljena je bila informacijska točka, ki na enem mestu nudi individualno svetovanje ter celovito pomoč Slovincem zunaj meja Republike Slovenije, ter njihovim potomcem, glede sodelovanja, vračanja in priseljevanja v matično domovino.

V letu 2024 so bile izvedene še naslednje aktivnosti:

- izvedba seminarja za učitelje slovenščine iz prekomorskih držav;

- izvedba nagradnega natečaja za diplomske, magistrske in doktorske naloge na temo Slovencev v zamejstvu oziroma v izseljenstvu;
- podpora in sodelovanje z Društvom v tujini izobraženih Slovencev (VTIS), ki ima danes že več kot 2.700 članov v 50 državah sveta in 16 lokalnih odborov;
- podpora in sodelovanje z Ameriško-slovensko izobraževalno fundacijo (ASEF), ki posreduje pri organizaciji in štipendiranju gostovanj slovenskih podiplomskih in podoktorskih študentov in raziskovalcev pri slovenskih mentorjih v tujini ter pri gostovanju potomcev slovenskih izseljencev pri raziskovalnih ustanovah, univerzah in podjetjih v Slovenij;
- razpis teme za sofinanciranje ciljno-raziskovalnega projekta (CRP) na temo izseljenstva;
- priprava nabora ukrepov za krepitev politike vračanja slovenskih izseljencev in njihovih potomcev ter pričetek aktivnosti za vzpostavitev informacijske točke, ki bo nudila pomoč vsem, ki se želijo vrniti;
- nadaljnja podpora prizadevanjem za odprtje novih lektoratov slovenskega jezika, kjer so za to možnosti in je tudi slovenska skupnost: São Paulo (Brazilija), Toronto (Kanada), Seattle (ZDA);
- izvedba javnega razpisa za redno delovanje organizacij civilne družbe, katerih osnovna dejavnost je sodelovanje s slovenskimi skupnostmi zunaj Republike Slovenije ter sodelovanje z njimi (po abecednem vrstnem redu): Izseljensko društvo Slovenija v svetu (SVS), Rafaelova družba (RD), Svetovni slovenski kongres (SSK) in Združenje Slovenska izseljenska matica (SIM);
- finančna podpora projektom, ki pomenijo večje vključevanje mladih v sodobne oblike povezovanja: klubi, internet – socialna omrežja, blogi, dogodki in okrogle mize za mlade, tabori, študentska izmenjava, izmenjava praks v podjetjih, jezikovni tečaji, druženja;
- sofinanciranje tečajev slovenskega jezika na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki so potekali v obeh oblikah, v živo in prek spleta ter tečaja Halo, tukaj slovenski Mediteran na Fakulteti za humanistične študije Univerze v Kopru.

Arhivska dejavnost

Od leta 2015 naprej Urad skupaj z Arhivom RS (ARS) izvaja dodatne aktivnosti, ki so vezane na skrb in evidentiranje arhivskega gradiva slovenskih izseljenskih društev kot posameznih slovenskih izseljencev. Vsi obiski na terenu so se izkazali za zelo koristne in učinkovite, zato urad s tovrstnim sodelovanjem z ARS nadaljuje. V letu 2024 je bila odpremljena ladijska pošiljka arhivskega gradiva in nekaj objektov slovenske sakralne dediščine evangeličanske luteranske cerkve sv. Janeza v Bethlehemu, Pensilvanija, ZDA. Urad je v tem primeru finančno podprl stroške transporta iz ZDA v Slovenijo, nato je 9. septembra 2024 v Evangeličanskem centru Murska Sobota sledila javna predstavitev zbirke.

Dobrodošli doma

V soboto, 29. junija 2024 je v Celju potekalo tradicionalno srečanje Slovencev iz celega sveta. Dogodek so ponovno so-organizirale štiri organizacije civilne družbe, koordinator dogodka pa je bila Slovenska izseljenska matica. Na različnih prizoriščih se je odvijal pester program: razstave, delavnice in igre za najmlajše, plesna delavnica za starejše, nastopi solistov, duetov, zborov, folklornih skupin iz zamejstva in izseljenstva.

Repatriacija

Vlada Republike Slovenije je 29. avgusta 2019 sprejela sklep o začetku postopka repatriacije Slovencev iz Venezuele ter sklep o ustanovitvi medresorske delovne skupine za izdelavo in izvajanje akcijskega načrta repatriacije. Urad je v letu 2024 prek Slovenske Karitas nadaljeval z izvajanjem pomoči pri

celoviti integraciji oseb s priznanim statusom repatriirane osebe iz Bolivarske republike Venezuele. Trenutno na vrnitev v Slovenijo čaka 11 oseb, ki jim je bila izdana pozitivna odločba, še 30 oseb pa je takih, ki so izrazile željo oz. namero za vrnitev.

Gospodarstvo

Urad ob vseh obiskih in pogovorih spodbuja h krepitvi gospodarskih stikov s Slovenijo. V letu 2024 je sodeloval na tradicionalnem posvetu slovenske diplomacije. Še posebej gre izpostaviti delovanje slovenskih gospodarskih zbornic v državah, kjer živi močna slovenska skupnost. Potencial tovrstnega povezovanja je namreč izjemno velik in v korist tako slovenskim skupnostim kot tudi Sloveniji.

Svet Vlade RS za Slovence po svetu

Svet Vlade RS za Slovence po svetu je stalno posvetovalno telo Vlade RS, ki opravlja naloge na podlagi Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja. Svet sodeluje pri oblikovanju in izvajanju politike ter pripravi strategije na področju skrbi za Slovence po svetu. Dne 2. julija 2024 je bila v Ljubljani izvedena seja sveta, ki je bila namenjena predstavitvi članov sveta ter izmenjavi informacij o stanju slovenskih skupnosti po svetu.

Obveščanje in komunikacija s Slovenci v tujini ter z javnostmi v Sloveniji

Na portalu Slovenci.si se je v letu 2024 nadaljevalo z aktivnostmi za povečanje poročanja s strani slovenskih skupnosti zunaj Slovenije. Urad si je prizadeval, da bi se poročanje o izseljenskih tematikah širilo v različne medije, še posebej pa v sklopu poročanja RTV Slovenija in s poudarkom na oddaji Rojaki, ki jo pripravlja mariborski studio.

Prek spletnih platform je urad ohranjal stike z relevantnimi predstavniki društev in slovenskih skupnosti s pomočjo mesečnih srečanj, ki so se izkazala za orodje učinkovite komunikacije. Na spletnih omrežjih je bil urad aktivno prisoten na Facebook-u, LinkedIn-u in Instagramu. Vsa omrežja vsebujejo objave, ki se nanašajo na aktivnosti urada in aktivnosti slovenskih društev po svetu.

Podajanje mnenj v postopku pridobivanja državljanstva po 13. členu Zakona o državljanstvu Republike Slovenije

Urad je, v skladu s 3. členom Uredbe o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije, nadaljeval z oblikovanjem oziroma podajanjem mnenj o izpolnjevanju meril ter o upravičenosti za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I04726 - % realizacije planiranih aktivnosti skupnega sodelovanja		%	2010	0,00	2018	85,00	85,00
					2019	85,00	85,00
					2020	85,00	85,00
					2021	85,00	85,00
					2022	100,00	99,72
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I04726 - % realizacije planiranih aktivnosti skupnega sodelovanja

Izvedene aktivnosti v letu 2024, povzete v obrazložitvah doseganja neposrednega učinka, so prispevale k učinkovitejšemu izvajanju nalog in poglobitvi sodelovanja s slovensko skupnostjo po svetu.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I04726 - % realizacije planiranih aktivnosti skupnega sodelovanja	Aktivnosti na področju znanosti, gospodarstva, kulture, športa, šolstva, dejavnosti mladih z namenom razvoja in ohranitve slovenske skupnosti po svetu.

C4191 - Podpora Slovincem v zamejstvu

Prispeva k splošnemu cilju: C4163 - Ohranjanje in razvoj slovenskih skupnosti zunaj Republike Slovenije

Opis specifičnega cilja

Utrjevanje, ohranjanje in razvoj slovenske skupnosti v zamejstvu, v vseh štirih sosednjih državah.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Podpora slovenskih/dvojezičnim izobraževalnim ustanovam, sofinanciranje jezikovnih tečajev, sodelovanje in financiranje zagotavljanja in usposabljanja strokovne podpore.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je na tem področju pomagal predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine, podpiranjem in sofinanciranjem projektov slovenskih skupnosti iz zamejstva s katerimi se krepi znanje slovenskega jezika ter utrjuje slovenska narodna zavest. Urad je tako npr. v Avstriji financiral projekt Slovenščina v družini ter natečaj pisanja Pisana Promlad/ Na dan z besedilom pri čemer je sodelovalo 600 mladih, 39 izobraževalnih ustanov, 54 mentorjev s 619 prispevki, s ciljem pospeševanja slovenskega jezika. Nadalje se je slovenskim dvojezičnim vrtcem na avstrijskem Koroškem in Delovni skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca nudila podpora pri ohranjanju kvalitetne dvojezične vzgoje. Strokovnemu pedagoškemu združenju iz Celovca se je nudila podpora za prenovu portala na katerem nastaja ponudba za učenje slovenskega jezika za vse učne predmete v dvojezičnih ljudskih šolah ter financirala se je priprava učnega gradiva za stvarni pouk, ki je v pomoč dvojezičnim učiteljem. Inštitutu za slavistiko na Univerzi v Celovcu je urad financiral štipendijo za koroškega Slovenca, podprle so se gledališke in druge šole za učenje in utrjevanje slovenskega jezika. Ponovno se je podprlo delovanje slovenskih knjižnih centrov v zamejstvu, ki jih je pomagal ustanoviti Urad ter delovanje slovenskih zamejskih založb, ki skrbijo za izdajo in promocijo slovenskih knjig in avtorjev. Nadalje je urad podprl delovanje slovenskih dijaških, študentskih domov in varstev, kjer poteka oskrba in vzgoja mladih v slovenskem jeziku.

V Italiji je Urad sofinanciral programe in projekte, katerih namen je ohranjanje in razvijanje jezikovnih kompetenc v slovenskem jeziku. Med nje štejejo tako že tradicionalne in visoko organizirane ustanove, kot so knjižnice (Narodna in študijska knjižnica, Feiglova knjižnica, Knjižnica Dušana Černeta), založbe (Mladika, Založništvo tržaškega tiska, Zadruga Primorski dnevnik, Mohorjeva družba in tednik Novi glas, zadruga Novi Matajur, zadruga Most in časopis Dom), pa tudi druge organizacije in društva, kot so združenja staršev šol in vrtcev, slovenske šole in vrtci, gledališka, kulturna, prosvetna društva in zveze... Pomembna organizacija je tudi Slovenski raziskovalni inštitut, ki proučuje različne vplive in dejavnike na stopnjo ohranjanja in uporabe slovenskega jezika. V dijaških in mladinskih domovih

prvenstveno pomagajo mladim, da po šoli v slovenskem jeziku opravijo tako šolske obveznosti kot aktivno preživijo prosti čas.

V letu 2024 se je torej izvajala podpora projektom, dejavnostim in pobudam, ki imajo za cilj krepitev uporabe slovenskega jezika in dvig jezikovnih kompetenc govorcev slovenščine. Predstavniki Urada so se v svojih številnih stikih s političnimi predstavniki sosednjih držav dosledno zavzemali za zagotavljanje sistemskih rešitev, ki bi zagotavljale ustrezno delovanje slovenskega oziroma dvojezičnega šolstva ter ustrezno poučevanje slovenskega jezika znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema sosednjih držav.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05372 - % realizacije predvidenih aktivnosti skupnega sodelovanja		%	2010	0,00	2018	85,00	85,00
					2019	85,00	85,00
					2020	85,00	85,00
					2021	85,00	85,00
					2022	100,00	107,12
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05372 - % realizacije predvidenih aktivnosti skupnega sodelovanja

Aktivnosti povezane z krepitvijo znanja slovenskega jezika prispevajo k dvigu znanja slovenskega jezika na vseh področjih in njegova raba v javnem in zasebnem življenju pri Slovencih v zamejstvu..

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05372 - % realizacije predvidenih aktivnosti skupnega sodelovanja	Aktivnosti na področju znanosti, gospodarstva, kulture, športa, šolstva, dejavnosti mladih z namenom razvoja in ohranitve slovenske narodne skupnosti v zamejstvu in njenemu medsebojnemu sodelovanju v domicilni državi in s Slovenijo.

C5077 - Sofinanciranje uresničevanja posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti

Prispeva k splošnemu cilju: C5067 - Uresničevanje ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji

Opis specifičnega cilja

V zasledovanju nadrejenega cilja uresničevanja ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti, se v okviru finančnega načrta urada zagotavlja sofinanciranje delovanja krovnih organizacij italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti; delovanja nekaterih informativnih ustanov italijanske, madžarske in romske skupnosti; dvojezičnega poslovanja devetih občin na dvojezičnem območju in izvedba dejavnosti in programov občinskih samoupravnih narodnih skupnosti v teh občinah; delovanja italijanskih ustanov na Hrvaškem, ki svojo dejavnost opravljajo za potrebe italijanske narodne skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem ter

sofinanciranje priprave in izvedbe radijskih in televizijskih programov za italijansko in madžarsko narodno skupnost ter romsko skupnost v okviru javne Radiotelevizije Slovenija; ipd.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Cilj je bil dosežen. Na njegovi podlagi so se v letu 2024 sofinancirali in izvajali programi organizacij in ustanov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti in nekaterih drugih organizacij, ki delujejo v njihovo korist:

- Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti (krovne organizacije madžarske narodne skupnosti v Sloveniji), vključno z delovanjem Urada za dvojezičnost,
- Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti (krovne organizacije italijanske narodne skupnosti v Sloveniji), vključno z delovanjem Urada za dvojezičnost,
- Sveta romske skupnosti Republike Slovenije (krovne organizacije romske skupnosti v Sloveniji) za pripravo in izvedbo javnih razpisov, namenjenih zagotavljanju podpore dejavnostim, ki jih pripravljajo in izvajajo organizacije romske skupnosti z namenom izboljšanja položaja Romov in prepoznavanja romske skupnosti kot sestavnega dela slovenske družbe (svet je v letu 2024 izvedel javni razpis za sofinanciranje aktivnosti zvez društev, v katere se združujejo pripadniki romske skupnosti, javni razpis za sofinanciranje programov in projektov romskih društev in javni razpis za sofinanciranje radijskih programov, ki jih ustvarjajo pripadniki romske skupnosti),
- skupnih ustanov italijanske narodne skupnosti (Italijanska Unija, Italijanska Drama, Središče za zgodovinska raziskovanja Rovinj, Edit Reka, A.I.A. Koper), ki opravljajo svojo dejavnost za pripadnike italijanske narodne skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem,
- dvojezičnost občin ter delovanje občinskih samoupravnih narodnih skupnosti italijanske in madžarske narodne skupnosti v devetih občinah na narodnostno mešanem območju v Sloveniji (Piran, Izola, Koper, Ankaran, Lendava, Dobrovnik, Moravske Toplice, Šalovci in Hodoš),
- RTV programov za italijansko, madžarsko narodno skupnost ter romsko skupnost v okviru RTV Slovenija,
- informativne dejavnosti italijanske (A.I.A.) in madžarske narodne skupnosti (Zavod za informativno dejavnost madžarske narodnosti),
- obveznosti 25 občin z evidentiranimi romskimi naselji,
- ipd.

V letu 2024 se je v okviru finančnega načrta urada zagotavljalo tudi:

- izvajanje ukrepov urada v okviru Nacionalnega programa ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021–2030 (NPUR 2021–2030).
- izvajanje dvoletnega projekta Nacionalne platforme za Rome v smeri krepitev nacionalnega posvetovalnega procesa za Rome – SIFOROMA6, 90 % sredstev za izvedbo je zagotovila Evropska komisija, 10 % je bilo slovenske udeležbe. Projekt nadaljuje in nadgrajuje delo predhodnih petih projektov.
- delovanje Komisije Vlade RS za narodni skupnosti in vladne Delovne skupine za obravnavo romske problematike,
- pogoje za delovanje urada (stroški plač in drugi stroški dela, materialni stroški, investicijsko vzdrževanje itn.),
- ipd.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Z zagotavljanjem stabilnega sofinanciranja programov in delovanja krovne organizacije madžarske narodne skupnosti v Sloveniji, krovne organizacije italijanske narodne skupnosti v Sloveniji, krovne organizacije romske skupnosti v Sloveniji, skupnih ustanov italijanske narodne skupnosti, ki opravljajo svojo dejavnost za pripadnike italijanske narodne skupnosti v Republiki Hrvaški in v Republiki Sloveniji, dvojezičnosti v občinah in občinskih upravah in izvajanja ustavnih pravic narodnih skupnosti v devetih občinah na dvojezičnem območju, obveznosti občin z evidentiranimi romskimi naselji, RTV programov za italijansko in madžarsko narodno skupnost ter romsko skupnost v okviru RTV Slovenija, informativne dejavnosti italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti, se je v letu 2024 pomembno prispevalo k uspešnosti doseganja dolgoročnega splošnega cilja uresničevanja ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji. S sofinanciranjem programov organizacij in ustanov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti in nekaterih drugih organizacij, ki delujejo v njihovo korist, so se uspešno zagotavljali pogoji za njihovo delovanje in nadaljnji razvoj.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05282 - Število pogodb - sofinanciranje		Število	2010	24,00	2018	27,00	27,00
					2019	12,00	27,00
					2020	12,00	12,00
					2021	12,00	12,00
					2022	13,00	13,00
					2023	13,00	13,00
					2024	13,00	15,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05282 - Število pogodb - sofinanciranje

Vrednost je bila presežena. Na podlagi podpisanih letnih pogodb so se uspešno izvajali zastavljeni program. Poleg tega so se nekatere obveznosti zagotovile na podlagi Odločbe o sofinanciranju dvojezičnosti in uresničevanja ustavnih pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v letu 2024 (devetimi občinami vključno s samoupravnimi narodnimi skupnostmi na dvojezičnem območju), nekatere pa neposredno na podlagi 20.a člena Zakona o financiranju občin, na podlagi katerega so se zagotovila dodatna sredstva za obveznosti 25 občinam z evidentiranimi romskimi naselji.

C5081 - Nacionalni program ukrepov za Rome

Prispeva k splošnemu cilju: C5067 - Uresničevanje ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji

Opis specifičnega cilja

Vsakokratni nacionalni program ukrepov za Rome Vlade RS vključuje ukrepe za izboljšanje socialnoekonomskega položaja romske skupnosti in njenih pripadnikov ter za ustvarjanje pogojev za dvig socialne vključenosti pripadnikov romske skupnosti in njihovo opolnomočenje. Novi nacionalni program se bo izvajal do leta 2030 in se bo po potrebi posodabljal. Program izhaja iz izkušenj in ugotovitev iz obdobja izvajanja preteklih dveh nacionalnih programov ukrepov za obdobje 2010-2015 in za obdobje 2017-2021. Upošteva usmeritve Evropske komisije iz leta 2020 ter sledi vsebini Priporočila Sveta o enakosti, vključevanju in udeležbi Romov iz marca 2021. Urad s pristojnimi resorji

sodeluje pri izvajanju ukrepov in koordinira pripravo poročil o njegovem uresničevanju. Samostojno urad izvaja ukrepe za zagotavljanje podpore krovni organizaciji romske skupnosti v Sloveniji, ukrepe za krepitev posvetovalnega procesa na lokalni in nacionalni ravni ter nekatere ukrepe za boj proti diskriminaciji romske skupnosti in izboljšanje njenega položaja.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Cilj je bil dosežen. V okviru tega cilja so se uspešno izvajale aktivnosti urada v povezavi z NPUR 2021–2030. Urad je uresničeval ukrepe, katerih nosilec je, ter za potrebe spremljanja izvajanja NPUR 2021–2030 in ZRomS-1 vodil in koordiniral pripravo rednega letnega poročila vlade. Urad je pridobival podatke o izvajanju NPUR 2021–2030 od drugih državnih organov.

Zagotavljal je tudi povezavo med izvajanjem NPUR 2021–2030 in projektom SIFOROMA6, kar je še dodatno pozitivno prispevalo k uresničevanju cilja.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Urad je v letu 2024 z izvajanjem ukrepov NPUR 2021-2030, katerih nosilec je, in s koordiniranjem priprave rednega letnega poročila Vlade RS o uresničevanju ZRomS-1 ter z izvajanjem projekta SIFOROMA6 pomembno prispeval k uresničevanju dolgoročnega splošnega cilja doslednega uresničevanja ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05300 - Število ukrepov urada na podlagi Nacionalnega programa ukrepov za Rome		Število	2010	3,00	2018	3,00	3,00
					2019	3,00	3,00
					2020	3,00	3,00
					2021	3,00	3,00
					2022	3,00	3,00
					2023	3,00	3,00
					2024	3,00	3,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05300 - Število ukrepov urada na podlagi Nacionalnega programa ukrepov za Rome

Vrednost je bila v letu 2024 dosežena. Aktivnosti so se izvajale v treh večjih sklopih: izvajanje NPUR 2021-2030; izvajanje projekta SIFOROMA6 ter spremljanje izvajanja skozi pripravo letnega poročila o položaju romske skupnosti v Sloveniji ter skozi aktivno sodelovanje v vladni delovni skupini za obravnavo romske problematike

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05300 - Število ukrepov urada na podlagi Nacionalnega programa ukrepov za Rome	Izvajanje ukrepov na podlagi Nacionalnega programa ukrepov za Rome, pri katerih je Urad za narodnosti opredeljen kot nosilec.

C5085 - Spremljanje položaja obeh narodnih skupnosti in romske skupnosti – delovanje na domači in mednarodni ravni

Prispeva k splošnemu cilju: C5067 - Uresničevanje ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji

Opis specifičnega cilja

Urad globalno spremlja položaj italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti. Sodeluje s krovnimi organizacijami vseh treh skupnosti in drugimi organizacijami ter njihovimi predstavniki, ki delujejo na tem področju. Sodeluje s pristojnimi državnimi organi, nevladnimi organizacijami in samoupravnimi lokalnimi skupnostmi. Pripravlja informacije, poročila in odgovore na domači in na mednarodni ravni (poročanje Republike Slovenije na podlagi različnih mednarodnih dokumentov) ter sodeluje v organih domačih in mednarodnih organizacij oziroma zagotavlja udeležbo na različnih dogodkih s področja varstva manjšin. Urad aktivno sodeluje v številnih domačih in nekaterih mednarodnih telesih in delovnih skupinah. Poleg tega opravlja administrativno-tehnične naloge za Delovno skupino vlade za obravnavo romske problematike.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Cilj je bil dosežen. Urad je v letu 2024 sodeloval pri številnih aktivnostih in pri pripravi informacij, poročil, odgovorov in drugih gradiv na domači in mednarodni ravni (poročanje Republike Slovenije) ter sodeloval v organih domačih in mednarodnih organizacij oziroma zagotavljal udeležbo na različnih pomembnih dogodkih s področja varstva manjšin. Opravljal je administrativno-tehnične naloge za Komisijo Vlade RS za narodni skupnosti in Delovno skupino za obravnavo romske problematike.

Urad je tudi v letu 2024 vzdrževal redne stike s predstavniki organizacij italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti in se udeleževal uradnih in tudi neformalnih delovnih srečanj s predstavniki teh skupnosti ter dogodkov, ki so jih organizirali (delovni sestanki, okrogle mize, konference, obeležitve praznikov, kulturne in druge prireditve). Aktivno je sodeloval z drugimi resornimi organi, samoupravnimi lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami. Udeleževal se je tudi različnih dogodkov v tujini.

Urad je sodeloval tudi z Državnim zborom in Državnim svetom pri delu njunih delovnih teles, ko so ta obravnavala gradiva oziroma teme, povezane z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo ter romsko skupnostjo. Sodeloval je v mnogih delovnih skupinah vlade, kot so Medresorska komisija za človekove pravice; Svet Vlade RS za vprašanja pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v RS; Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu; Medresorska delovna skupina za preprečevanje radikalizacije; Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi itn.

Pod vodstvom Urada je v letu 2024 Delovna skupina vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade RS o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v RS in za spremljanje njegovega izvajanja pripravila Poročilo o izvedbi Načrta ukrepov Vlade RS o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v RS 2021–2025 za leto 2023.

Prav tako je Urad koordiniral pripravo Enajstega poročila o položaju romske skupnosti v Sloveniji za leto 2024. Redno 11. poročilo sicer ni bilo izdano in sprejeto iz razloga predvidene spremembe zakonodaje, o kateri bi lahko poročali v poročilu, a se le-to ni izvedlo. Izvaja se naprej v leti 2025.

Urad je pripravljal informacije in opomnike ter različna gradiva o italijanski in madžarski narodni skupnosti ter romski skupnosti na podlagi pozivov različnih subjektov. Urad je pripravljal predloge odgovorov vlade na poslanska in novinarska vprašanja s področja italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti.

Urad je pripravljala odzive in pojasnila s svojega delovnega področja na navedbe v poročilih Varuha človekovih pravic, Zagovornika načela enakosti in drugih institucij, Mirovnega inštituta itn. Sodeloval je tudi s Slovenskim regionalno razvojnimi skladom, Stanovanjskim skladom RS, javnim skladom itn.

Urad je vodil in koordiniral pripravo poročil o izvajanju Okvirne konvencije Sveta Evrope za varstvo narodnih manjšin (OKVNM) in Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih (ELRMJ). V letu 2024 je Urad Svetu Evrope predal Šesto periodično poročilo o izvajanju OKVNM ter Šesto poročilo o izvajanju ELRMJ.

Urad je pripravil letno poročilo za Evropsko komisijo o uresničevanju zavez iz strateškega okvirja EU na področju Romov in priporočil Sveta EU, ki so bila sprejeta v zvezi s tem.

Kot nacionalna kontaktna točka je Urad v letu 2024 izvajal šesti zaporedni evropski projekt Nacionalna platforma za Rome (SIFOROMA6) od 1. 7. 2023 dalje. Aktivnosti so bile povezane tudi z izvajanjem NPUR 2021–2030. Poudarek je bil na ozaveščanju o prepoznavanju zgodnjih in prisilnih porok v romski skupnosti in ukrepanju v teh primerih, na krepitvi povezovanja institucij in organizacij ter celovitega naslavljanja problematike, povezane z romsko skupnostjo na lokalni ravni ter na spremljanju izvajanja ukrepov iz NPUR 2021–2030.

Na mednarodni ravni je Urad sodeloval z Organizacijo združenih narodov, Svetom Evrope, Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi, Evropsko unijo in njihovimi organi ter s svojega delovnega področja pripravljala prispevke za odzivna poročila o izvajanju različnih mednarodnih konvencij, kot na primer Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, in Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (GRETA) ter sodeloval na srečanjih nadzornih mehanizmov mednarodnih konvencij, ki so potekala v Sloveniji. Sodeloval je tudi v Usmerjevalnem odboru za boj proti diskriminaciji, raznolikost in vključenost (CDADI), predvsem v pododboru ADI-ROM, ki se ukvarja z romskimi vprašanji.

Urad je sodeloval s slovensko-madžarsko mešano komisijo (SMMK) in v skupnem odboru Slovenija – Furlanija – Julijska krajina.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Z aktivnim delovanjem na domači in mednarodni ravni je urad v letu 2024 pomembno prispeval k uspešnemu doseganju dolgoročnega splošnega cilja uresničevanja ustavnih in zakonskih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji. Veliko je bilo medresorskega delovanja in sodelovanja, kar je še posebej pomembno za doseganje pozitivnih učinkov.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05306 - Število aktivnosti/odzivov - mednarodno področje		Število	2010	4,00	2018	5,00	5,00
					2019	5,00	5,00
					2020	5,00	5,00
					2021	5,00	5,00
					2022	5,00	5,00
					2023	5,00	5,00
					2024	5,00	5,00
I05307 - Število aktivnosti/odzivov - domače področje		Število	2010	50,00	2018	50,00	50,00
					2019	50,00	50,00
					2020	50,00	50,00
					2021	50,00	50,00
					2022	50,00	50,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2023	50,00	50,00
					2024	50,00	50,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05306 - Število aktivnosti/odzivov - mednarodno področje

Vrednost je bila dosežena in presežena. V letu 2024 se je pripravilo in sodelovalo pri pripravi več odzivov, povezanih z mednarodnimi dokumenti. Večinoma so bili dokumenti pripravljeni v sodelovanju z drugimi pristojnimi resorji.

I05307 - Število aktivnosti/odzivov - domače področje

Vrednost je bila dosežena in presežena. V letu 2024 je urad pripravil številne informacije, odgovore, vladna gradiva, predloge k vladnim gradivom, mnenja, stališča, prispevke, opomnike, poročila itn., vezane na varstvo posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti. Urad si je tudi v tem letu prizadeval v smeri stalnega nadgrajevanja informacij, gradiv, mnenj, stališč, prispevkov ipd. Na podlagi spremljanja stanja na področju varstva in zagotavljanja posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji je k doseganju cilja lahko pomembno prispeval tudi v sodelovanju z drugimi resorji.

C6727 - Zagotavljanje socialne varnosti verskih uslužbencev v skladu z Zakonom o verski svobodi

Prispeva k splošnemu cilju: C1659 - Zagotavljanje spodbudnega okolja za razvoj kulture, medijske krajine in zagotavljanje verske svobode

Opis specifičnega cilja

Država sofinancira socialno zavarovanje verskih uslužbencev registriranih verskih skupnosti.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Z izplačevanjem finančne pomoči za socialno zavarovanje verskih uslužbencev se je povečala njihova socialna varnost.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Z izplačevanjem pomoči za socialno varnost verskih uslužbencev je država neposredno gmotno podpirala delovanje registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za pridobitev finančne pomoči.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I08166 - Število verskih skupnosti, ki prejemajo pomoč za plačilo prispevkov za socialno varnost		št	2016	7,00	2018	7,00	7,00
					2019	7,00	7,00
					2020	7,00	7,00
					2021	7,00	7,00
					2022	7,00	7,00
					2023	7,00	7,00
					2024	7,00	8,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I08166 - Število verskih skupnosti, ki prejemajo pomoč za plačilo prispevkov za socialno varnost

Finančno pomoč za plačilo socialnih prispevkov verskih uslužbencev prejema osem registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za pridobitev pomoči, in to so: Katoliška cerkev, Evangeličanska cerkev AV v Republiki Sloveniji, Binkoštna cerkev, Srbska pravoslavna cerkev Metropolija Zagrebško – Ljubljanska, Krščanska adventistična cerkev, Islamska skupnost v Republiki Sloveniji, Slovenska muslimanska skupnost in Makedonska pravoslavna cerkev v Republiki Sloveniji.

C6814 - Uresničevanje politike enakosti spolov

Prispeva k splošnemu cilju: C6815 - Ustvarjanje enakih možnosti žensk in moških

Opis specifičnega cilja

Ustvarjanje enakih možnosti in spodbujanje enakosti spolov se uresničuje z izvajanjem politike enakosti žensk in moških, opredeljene v Resoluciji o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2022-2030 ter EU in mednarodnih zakonodajnih in strateških dokumentih.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

Ukrepi in dejavnosti politike enakosti žensk in moških se izvajajo v skladu z nacionalnimi, EU in drugimi mednarodnimi standardi.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Izvajanje politike enakosti spolov v skladu z nacionalnimi, EU in drugimi mednarodnimi standardi prispeva k uresničevanju in ustvarjanju enakih možnosti žensk in moških v Sloveniji.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I08423 - Število izvedenih ukrepov nacionalnega programa za enake možnosti žensk in moških		št.	2015	60,00	2018	30,00	35,00
					2019	30,00	51,00
					2020	30,00	51,00
					2021	30,00	21,00
					2022	30,00	0,00
					2023	30,00	0,00
					2024	30,00	0,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I08423 - Število izvedenih ukrepov nacionalnega programa za enake možnosti žensk in moških

Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023-2030 je bila sprejeta septembra 2023. Pripravljen je bil periodični načrt za izvajanje opredeljenih ukrepov v nacionalnem programu za obdobje 2024 – 2025. Konec leta 2025 pa bo pripravljeno poročilo s podatki o izvedenih ukrepih.

C7467 - Vzpostavitev spodbudnega podpornega okolja za delovanje NVO in prostovoljstva

Prispeva k splošnemu cilju: C5534 - Kakovosten, transparenten, povezan in trajnostno delujoč NVO sektor in prostovoljstvo

Opis specifičnega cilja

Spremljanje stanja NVO sektorja in prostovoljstva ter priprava sistemskih rešitev za krepitev razvoja NVO sektorja in prostovoljstva.

Obrazložitev doseganja specifičnega cilja

ZNorg predstavlja pravno podlago za doseganje specifičnega cilja. Iz Sklada za razvoj NVO se financirajo programi/projekti za podporno okolje za delovanje NVO.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (splošnemu) cilju

Z izvajanjem določb ZNorg prispevamo h kakovostnemu, transparentnemu, povezanemu in trajnostno delujočemu NVO sektorju in prostovoljstvu.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I09938 - Delež javnih sredstev v skupnih prihodkih NVO		%	2015	35,79	2018	38,00	35,57
					2019	38,00	36,29
					2020	38,00	37,71
					2021	38,00	48,00
					2022	38,00	48,70
					2023	39,00	44,76
					2024	47,00	45,01

Obrazložitev dosežene vrednosti

I09938 - Delež javnih sredstev v skupnih prihodkih NVO

Podatki se nanašajo na leto 2023, za leto 2024 še niso dostopni. Delež javnih sredstev v letu 2024 se je glede na leto 2023 rahlo zvišal.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I09938 - Delež javnih sredstev v skupnih prihodkih NVO	Delež javnih sredstev v skupnih prihodkih NVO je mednarodno primerljiv kazalnik.

180401 - Podpora Slovincem v zamejstvu in po svetu

Rezultati

C4270 - Ohranitev in vsestranska razvitost slovenskih skupnosti po svetu

Prispeva k specifičnemu cilju: C4184 - Podpora Slovincem v izseljenstvu

Opis rezultata

Izvedba vseh načrtovanih aktivnosti Urada z namenom ohranitve in utrditve slovenske identitete v izseljenstvu ter s tem omogočiti njen vsestranski razvoj. Povečanje obsega sodelovanja nevladnih organizacij, organizacij civilne družbe, gospodarskih, kulturnih, izobraževalnih, znanstvenih in ostalih pravnih subjektov iz Republike Slovenije s posamezniki, organizacijami, ustanovami in gospodarskimi subjekti Slovencev zunaj Republike Slovenije. Podajanje mnenj za pridobitev državljanstva po 13. členu Zakona o državljanstvu RS. Obveščanje in komuniciranje s Slovenci v tujini preko spletnega

portala Slovenci.si, socialnih omrežij in uradne spletne strani. Organizacija in sodelovanje pri izvedbi različnih strokovnih seminarjev za potomce Slovencev po svetu. Uresničevanje akcijskega načrta sodelovanja s slovenskimi znanstveniki in drugimi vrhunskimi strokovnjaki v tujini. Sofinanciranje udeležbe na šolah slovenskega jezika. Oblikovanje informacijske pisarne za povratništvo.

Obrazložitev doseganja rezultata

V letu 2024 so bile izvedene nabave pisarniške opreme, ki so bile potrebne za nemoteno in učinkovito izvajanje nalog zaposlenih ter oprema, potrebna za izvajanje protokolarnih in drugih dogodkov na uradu.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Urad je v letu 2024 nemoteno izvajal svoje aktivnosti v skladu z načrtom dela.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I06807 - % realizacije predvidenih aktivnosti		%	2010	85,00	2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	90,00
					2022	100,00	99,72
					2023	100,00	
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I06807 - % realizacije predvidenih aktivnosti

Izvedle so se potrebne nabave opreme za nemoteno izvajanje nalog zaposlenih.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I06807 - % realizacije predvidenih aktivnosti	Izvedba vseh načrtovanih aktivnostih v okviru letnega načrta dela.

C4273 - Ohranitev in vsestranska razvitost slovenske skupnosti v zamejstvu

Prispeva k specifičnemu cilju: C4191 - Podpora Slovincem v zamejstvu

Opis rezultata

Izvedba vseh načrtovanih aktivnosti Urada z namenom ohranitve in utrditve slovenske identitete v zamejstvu ter s tem omogočiti njen vsestranski razvoj. Povečanje obsega sodelovanja nevladnih organizacij, organizacij civilne družbe, gospodarskih, kulturnih, izobraževalnih, znanstvenih in ostalih pravnih subjektov iz Republike Slovenije s posamezniki, organizacijami, ustanovami in gospodarskimi subjekti Slovencev v zamejstvu. Podajanje mnenj za pridobitev državljanstva po 13. členu Zakona o državljanstvu RS. Spodbujanje vključevanja v projekte čezmejnega sodelovanja. Organizacija in sodelovanje pri izvedbi različnih strokovnih seminarjev za Slovence v zamejstvu. Uresničevanje akcijskega načrta sodelovanja s slovenskimi znanstveniki in drugimi vrhunskimi strokovnjaki v tujini. Skrb za izvajanje pridobljenih pravic slovenske manjšine v sosednjih državah.

Obrazložitev doseganja rezultata

V letu 2024 je bil izveden javni razpis za finančno podporo Slovincem v sosednjih državah, katerega namen je bil spodbujanje in ohranjanje dejavnosti Slovencev, ohranjanje slovenske identitete in slovenskega jezika, izvajali so se obiski in delovna srečanja s slovenskimi skupnostmi v sosednjih državah in v Sloveniji, izvedla se je redna seja sveta vlade, izvedel se je nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela Slovencev v zamejstvu in po svetu, izbrala in sofinancirala sta se dva ciljno-raziskovalna projekta na temo zamejstvo, sofinancirali in izvajali so se gospodarski projekti, spodbujalo se je sodelovanje slovenskih organizacij v projektih evropskega čezmejnega teritorialnega sodelovanja, sofinancirali so se stroški gradnje, obnove ali nakupa infrastrukturnih objektov manjšinske predšolske, šolske vzgoje, slovenskih kulturnih domov, vzorčne kmetije, izvajali so se postopki obravnav in pregledovanja vlog za sprejem v slovensko državljanstvo po 13. členu Zakona o državljanstvu RS ter na MNZ so se podali predlogi za spremembo dotične uredbe, pregledovala so se finančna in vsebinska poročila prejemnikov sredstev, izvajala so se sodelovanja urada z drugimi pristojnimi ministrstvi (MZEZ, MVI, MK...) z namenom izvajanje podpore strokovnemu kadru v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih ustanovah, izvajanje izmenjav, izvajanje pouka slovenščine ter spremljanje položaja avtohtonih slovenskih narodnih skupnosti v sosednjih državah.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Aktivnosti sodelovanje s slovenskimi ustanovami in posamezniki v sosednjih državah prispevajo k ohranitvi in vsestranski razvitosti slovenske skupnosti v zamejstvu.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I06808 - % realizacije predvidenih aktivnosti		%	2010	85,00	2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	90,00
					2022	100,00	107,12
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I06808 - % realizacije predvidenih aktivnosti

V letu 2024 je bil izveden javni razpis za finančno podporo Slovincem v sosednjih državah, katerega namen je bil spodbujanje dejavnosti Slovencev, ki živijo v sosednjih državah in njihovo povezovanje z Republiko Slovenijo.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I06808 - % realizacije predvidenih aktivnosti	Izvedba vseh načrtovanih aktivnostih v okviru letnega načrta dela.

C8125 - Dvig znanja slovenskega jezika na vseh področjih in njegova raba v javnem in zasebnem življenju pri Slovencih po svetu

Prispeva k specifičnemu cilju: C4184 - Podpora Slovencem v izseljenstvu

Opis rezultata

Vse aktivnosti v na področju sodelovanja s Slovenci po svetu in njihovimi organizacijami z namenom dviga ravni znanja slovenskega jezika ter njegove uporabe v zasebnem in javnem življenju.

Obrazložitev doseganja rezultata

Urad za krepitev znanja slovenskega jezika sofinancira šole oz. tečaje slovenskega jezika, dopolnilni pouk slovenščine in druge aktivnosti, ki se izvajajo v okviru sobotnih šol slovenščine v prekomorskih državah.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Aktivnosti povezane z krepitvijo znanja slovenskega jezika prispevajo k dvigu znanja slovenskega jezika na vseh področjih in njegova raba v javnem in zasebnem življenju pri Slovencih po svetu.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I11304 - izvedba načrtovanih aktivnosti		%	2021	100,00	2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I11304 - izvedba načrtovanih aktivnosti

I11292 - Število udeležencev na šolah slovenskega jezika v Republiki Sloveniji

Šol slovenskega jezika se je v letu 2024 udeležilo 126 udeležencev.

Urad je v sodelovanju z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje in Filozofsko fakulteto v Ljubljani sofinanciral šolnine za udeležbo na uveljavljenih jezikovnih tečajih v Sloveniji. Gre za slovenske izseljence in njihove potomce, ki bi radi izpopolnili ali na novo odkrili jezik svojih prednikov.

I11293 - Število udeležencev tečajev slovenskega jezika

V letu 2024 se je tečajev slovenskega jezika udeležilo 43 udeležencev.

Urad je v sodelovanju z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje in Filozofsko fakulteto v Ljubljani sofinanciral šolnine za udeležbo na uveljavljenih jezikovnih tečajih v Sloveniji. Gre za slovenske izseljence in njihove potomce, ki bi radi izpopolnili ali na novo odkrili jezik svojih prednikov.

I11294 - Število aktivnosti v okviru pouka slovenskega dopolnilnega pouka

Urad v okviru javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov Slovencev po svetu sofinancira dodatne aktivnosti, ki jih organizirajo napoteni in nenapoteni učitelji v okviru dopolnilnega pouka slovenščine. Gre za izvedbo različnih delavnic in dogodkov, ki bogatijo pouk slovenščine tudi z gostovanji iz Slovenije. Dopolnilni pouk se sicer izvaja s podporo Ministrstva za vzgojo in izobraževanje.

I11295 - Število aktivnosti v okviru slovenskih šol v izseljenstvu

Urad v okviru javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov Slovencev po svetu sofinancira dejavnosti in aktivnosti, ki se izvajajo v okviru sobotnih šol slovenščine v prekomorskih državah. V šolah, ki delujejo predvsem na prostovoljni osnovi, se podpira tako sama izvedba pouka kot dodatne

dejavnosti, ki ohranjajo in krepijo slovenski jezik in kulturo. Udeleženci pouka popestrijo marsikatero kulturno in družabno prireditev znotraj slovenske skupnosti, kjer se nahajajo.

C8126 - Dvig znanja slovenskega jezika na vseh področjih in njegova raba v javnem in zasebnem življenju

Prispeva k specifičnemu cilju: C4191 - Podpora Slovincem v zamejstvu

Opis rezultata

Vse aktivnosti v na področju sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in njihovimi organizacijami z namenom dviga ravni znanja slovenskega jezika ter njegove uporabe v zasebnem in javnem življenju.

Obrazložitev doseganja rezultata

Podpora slovenskih/dvojezičnim izobraževalnim ustanovam, sofinanciranje jezikovnih tečajev, sodelovanje in financiranje zagotavljanja in usposabljanja strokovne podpore.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je na tem področju pomagal predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine, podpiranjem in sofinanciranjem projektov slovenskih skupnosti iz zamejstva s katerimi se krepí znanje slovenskega jezika ter utrjuje slovenska narodna zavest. Urad je tako npr. v Avstriji financiral projekt Slovenščina v družini ter natečaj pisanja Pisana Promlad/ Na dan z besedilom pri čemer je sodelovalo 600 mladih, 39 izobraževalnih ustanov, 54 mentorjev s 619 prispevki, s ciljem pospeševanja slovenskega jezika. Nadalje se je slovenskim dvojezičnim vrtcem na avstrijskem Koroškem in Delovni skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca nudila podpora pri ohranjanju kvalitetne dvojezične vzgoje. Strokovnemu pedagoškemu združenju iz Celovca se je nudila podpora za prenovo portala na katerem nastaja ponudba za učenje slovenskega jezika za vse učne predmete v dvojezičnih ljudskih šolah ter financirala se je priprava učnega gradiva za stvarni pouk, ki je v pomoč dvojezičnim učiteljem. Inštitutu za slavistiko na Univerzi v Celovcu je urad financiral štipendijo za koroškega Slovenca, podprle so se gledališke in druge šole za učenje in utrjevanje slovenskega jezika. Ponovno se je podprlo delovanje slovenskih knjižnih centrov v zamejstvu, ki jih je pomagal ustanoviti Urad ter delovanje slovenskih zamejskih založb, ki skrbijo za izdajo in promocijo slovenskih knjig in avtorjev. Nadalje je urad podprl delovanje slovenskih dijaških, študentskih domov in varstev, kjer poteka oskrba in vzgoja mladih v slovenskem jeziku.

V Italiji je Urad sofinanciral programe in projekte, katerih namen je ohranjanje in razvijanje jezikovnih kompetenc v slovenskem jeziku. Med nje štejejo tako že tradicionalne in visoko organizirane ustanove, kot so knjižnice (Narodna in študijska knjižnica, Feiglova knjižnica, Knjižnica Dušana Černeta), založbe (Mladika, Založništvo tržaškega tiska, Zadruga Primorski dnevnik, Mohorjeva družba in tednik Novi glas, zadruga Novi Matajur, zadruga Most in časopis Dom), pa tudi druge organizacije in društva, kot so združenja staršev šol in vrtcev, slovenske šole in vrtci, gledališka, kulturna, prosvetna društva in zveze... Pomembna organizacija je tudi Slovenski raziskovalni inštitut, ki proučuje različne vplive in dejavnike na stopnjo ohranjanja in uporabe slovenskega jezika. V dijaških in mladinskih domovih prvenstveno pomagajo mladim, da po šoli v slovenskem jeziku opravijo tako šolske obveznosti kot aktivno preživijo prosti čas.

V letu 2024 se je torej izvajala podpora projektom, dejavnostim in pobudam, ki imajo za cilj krepitve uporabe slovenskega jezika in dvig jezikovnih kompetenc govorcev slovenščine. Predstavniki Urada so se v svojih številnih stikih s političnimi predstavniki sosednjih držav dosledno zavzemali za zagotavljanje sistemskih rešitev, ki bi zagotavljale ustrezno delovanje slovenskega oziroma dvojezičnega šolstva ter ustrezno poučevanje slovenskega jezika znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema sosednjih držav.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I11305 - Izvedba načrtovanih aktivnosti		%	2021	100,00	2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I11305 - Izvedba načrtovanih aktivnosti

I11296 - Vpis(povečanje) v slovenske/dvojezične izobraževalne ustanove

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu na tem področju pomaga predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine. Prav tako Urad podpira odpiranje slovenskih otroških jaslí, da se vzgoja v slovenskem jeziku prične že od najzgodnejših let. Urad je tudi v letu 2024 krepil bilateralne in druge aktivnosti z Republiko Avstrijo z namenom zagotavljanja doslednega izvajanja Manjšinskega šolskega zakona glede poučevanja v ljudskih šolah v enakem razmerju v slovenskem in nemškem jeziku ter dvojezičnosti v javnih, občinskih in privatnih vrtcih na Koroškem. Tako so potekali številni pogovori in spodbude za zagotavljanje celovite in kakovostne dvojezične oskrbe v šolah (tako na primarni kot sekundarni stopnji) in za odpravljanje pomanjkljivosti s področja dvojezične šolske in predšolske oskrbe na avstrijskem Koroškem z deželnim glavarjem Koroške in deželnim glavarjem Štajerske, s predstavniki Avstrije na občinski ravni ter s predstavniki slovenske manjšine iz Republike Avstrije. Urad je prav tako z namenom krepitve programov poučevanja slovenskega jezika in sodobnih pedagoških pristopov na področju dvojezične predšolske vzgoje dodatno podpiral in krepil delovanje Delovne skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca ter krepil investicije v izgradnjo in obnovo infrastrukturnih objektov manjšinske predšolske vzgoje.

V Furlaniji Julijski krajini so v preteklem letu potekale številne aktivnosti za preprečitev združevanja slovenskih šol v okviru reforme šolstva v Italiji. Število vpisov v slovenske šole sicer upada zaradi čedalje večje demografske krize in tudi zaradi pomanjkanja raznolikih smeri na višjih srednjih šolah. Hkrati pa naraščajo potrebe so slovenskih jasli, a predvsem v Tržaški pokrajini občinsko vodstvo pobudam in pozivom slovenskih staršem ne prisluhne. V Kanalski dolini poteka triletni poskusni model večjezičnega poučevanja na vseh stopnjah šolanja v Italiji. Tako je Urad spodbujal projekte za krepitev znanja in ustreznega nivoja znanja slovenskega jezika v dvojezičnih šolah in društvenih dejavnostih. Največja prizadevanja so bila dana zlasti podpori slovenski predšolski (vključno z slovenskimi jaslími) oskrbi otrok na dvojezičnem območju. Določen napredek je tudi v letu 2023 bil ponovno narejen na področju poučevanja slovenskega jezika in kulture po t.i. zakonskem C-modelu v hrvaških javnih šolah. Tudi na tem področju in v tem pogledu je viden vpliv povečane aktivnosti krovne organizacije, imenovane Zveza slovenskih društev na Hrvaškem (dalje: Zveza), ki ji Urad pomembno viša raven finančne podpore, da lahko krepí svojo aktivnost in izvaja svoje naloge krovne organizacije. Pri Zvezi smo oblikovali poseben namenski sklad iz katerega se financira določen del materialnih stroškov in določen del stroškov dejavnosti, povezanih s poučevanjem slovenskega jezika na Hrvaškem. Finančna sredstva za zadevni sklad bo zagotavljal Urad na vsakoletnem rednem razpisu; z njim upravljala in zanj Uradu odgovarjala pa bo Zveza. Urad si je prizadeval za iskanje rešitev pri vseh izzivih s katerimi se je soočala slovenska skupnost v Porabju (vidna dvojezičnost, ustrezen nivo znanja slovenskega jezika v dvojezičnih izobraževalnih ustanovah ob zagotovitev strokovne pomoči iz Republike Slovenije, iskanje možnosti napotitve slovenske duhovnika v Porabje, zavzemanje za boljše pogoje študija in bivanja študentov iz Porabja, zavzemanje za dvig ravni pravic pripadnikov slovenske skupnosti na primerljivo raven s tisto, ki jo zagotavlja Republika Slovenije za pripadnike madžarske skupnosti v Prekmurju).

I11297 - Vzpostavitev novih ustanov/širitvev-povečanje obstoječih

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu na tem področju pomaga predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine. Prav tako Urad podpira odpiranje slovenskih otroških jasli, da se vzgoja v slovenskem jeziku prične že od najzgodnejših let. Urad je tudi v letu 2024 krepil bilateralne in druge aktivnosti z Republiko Avstrijo z namenom zagotavljanja doslednega izvajanja Manjšinskega šolskega zakona glede poučevanja v ljudskih šolah v enakem razmerju v slovenskem in nemškem jeziku ter dvojezičnosti v javnih, občinskih in privatnih vrtcih na Koroškem. Tako so potekali številni pogovori in spodbude za zagotavljanje celovite in kakovostne dvojezične oskrbe v šolah (tako na primarni kot sekundarni stopnji) in za odpravljanje pomanjkljivosti s področja dvojezične šolske in predšolske oskrbe na avstrijskem Koroškem z deželnim glavarjem Koroške in deželnim glavarjem Štajerske, s predstavniki Avstrije na občinski ravni ter s predstavniki slovenske manjšine iz Republike Avstrije. Urad je prav tako z namenom krepitve programov poučevanja slovenskega jezika in sodobnih pedagoških pristopov na področju dvojezične predšolske vzgoje dodatno podpiral in krepil delovanje Delovne skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca ter krepil investicije v izgradnjo in obnovo infrastrukturnih objektov manjšinske predšolske vzgoje.

V Kanalski dolini poteka triletni poskusni model večjezičnega poučevanja na vseh stopnjah šolanja v Italiji. Tako je Urad spodbujal projekte za krepitev znanja in ustreznega nivoja znanja slovenskega jezika v dvojezičnih šolah in društvenih dejavnostih. Največja prizadevanja so bila dana zlasti podpora slovenski predšolski (vključno z slovenskimi jaslami) oskrbi otrok na dvojezičnem območju. V podporo delovanju slovenskih šol se čedalje pogosteje vključujejo združenja staršev posameznih šol in vrtcev, katerih delovanje preko javnega razpisa sofinancira tudi Urad. . Določen napredek je tudi v letu 2023 bil ponovno narejen na področju poučevanja slovenskega jezika in kulture po t.i. zakonskem C-modelu v hrvaških javnih šolah. Tudi na tem področju in v tem pogledu je viden vpliv povečane aktivnosti krovne organizacije, imenovane Zveza slovenskih društev na Hrvaškem (dalje: Zveza), ki ji Urad pomembno viša raven finančne podpore, da lahko krepí svojo aktivnost in izvaja svoje naloge krovne organizacije. Pri Zvezi smo oblikovali poseben namenski sklad iz katerega se financira določen del materialnih stroškov in določen del stroškov dejavnosti, povezanih s poučevanjem slovenskega jezika na Hrvaškem. Finančna sredstva za zadevni sklad bo zagotavljal Urad na vsakoletnem rednem razpisu; z njim upravljala in zanj Uradu odgovarjala pa bo Zveza. Urad si je prizadeval za iskanje rešitev pri vseh izzivih s katerimi se je soočala slovenska skupnost v Porabju (vidna dvojezičnost, ustrezen nivo znanja slovenskega jezika v dvojezičnih izobraževalnih ustanovah ob zagotovitvi strokovne pomoči iz Republike Slovenije, iskanje možnosti napotitve slovenske duhovnika v Porabje, zavzemanje za boljše pogoje študija in bivanja študentov iz Porabja, zavzemanje za dvig ravni pravic pripadnikov slovenske skupnosti na primerljivo raven s tisto, ki jo zagotavlja Republika Slovenije za pripadnike madžarske skupnosti v Prekmurju).

I11300 - Število podprtih tečajev slovenskega jezika

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu na tem področju pomaga predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine. Prav tako Urad podpira odpiranje slovenskih otroških jasli, da se vzgoja v slovenskem jeziku prične že od najzgodnejših let. Urad je tudi v letu 2024 krepil bilateralne in druge aktivnosti z Republiko Avstrijo z namenom zagotavljanja doslednega izvajanja Manjšinskega šolskega zakona glede poučevanja v ljudskih šolah v enakem razmerju v slovenskem in nemškem jeziku ter dvojezičnosti v javnih, občinskih in privatnih vrtcih na Koroškem. Tako so potekali številni pogovori in spodbude za zagotavljanje celovite in kakovostne dvojezične oskrbe v šolah (tako na primarni kot sekundarni stopnji) in za odpravljanje pomanjkljivosti s področja dvojezične šolske in predšolske oskrbe na avstrijskem Koroškem z deželnim glavarjem Koroške in deželnim glavarjem Štajerske, s predstavniki Avstrije na občinski ravni ter s predstavniki slovenske manjšine iz Republike Avstrije. Urad je prav tako z namenom krepitve programov poučevanja slovenskega jezika in sodobnih pedagoških pristopov na področju dvojezične predšolske vzgoje dodatno podpiral in krepil delovanje

Delovne skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca ter krepil investicije v izgradnjo in obnovo infrastrukturnih objektov manjšinske predšolske vzgoje.

V Kanalski dolini poteka triletni poskusni model večjezičnega poučevanja na vseh stopnjah šolanja v Italiji. Tako je Urad spodbujal projekte za krepitev znanja in ustreznega nivoja znanja slovenskega jezika v dvojezičnih šolah in društvenih dejavnostih. Največja prizadevanja so bila dana zlasti podpora slovenski predšolski (vključno z slovenskimi jaslimi) oskrbi otrok na dvojezičnem območju. Predvsem v Videmski pokrajini se širi mreža tečajev slovenskega jezika, saj v Terskih in Nediških dolinah ter Reziji ni nobene slovenske šole.. Določen napredek je tudi v letu 2023 bil ponovno narejen na področju poučevanja slovenskega jezika in kulture po t.i. zakonskem C-modelu v hrvaških javnih šolah. Tudi na tem področju in v tem pogledu je viden vpliv povečane aktivnosti krovne organizacije, imenovane Zveza slovenskih društev na Hrvaškem (dalje: Zveza), ki ji Urad pomembno viša raven finančne podpore, da lahko krepí svojo aktivnost in izvaja svoje naloge krovne organizacije. Pri Zvezi smo oblikovali poseben namenski sklad iz katerega se financira določen del materialnih stroškov in določen del stroškov dejavnosti, povezanih s poučevanjem slovenskega jezika na Hrvaškem. Finančna sredstva za zadevni sklad bo zagotavljal Urad na vsakoletnem rednem razpisu; z njim upravljala in zanj Uradu odgovarjala pa bo Zveza. Urad si je prizadeval za iskanje rešitev pri vseh izzivih s katerimi se je soočala slovenska skupnost v Porabju (vidna dvojezičnost, ustrezen nivo znanja slovenskega jezika v dvojezičnih izobraževalnih ustanovah ob zagotovitev strokovne pomoči iz Republike Slovenije, iskanje možnosti napotitve slovenske duhovnika v Porabje, zavzemanje za boljše pogoje študija in bivanja študentov iz Porabja, zavzemanje za dvig ravni pravic pripadnikov slovenske skupnosti na primerljivo raven s tisto, ki jo zagotavlja Republika Slovenije za pripadnike madžarske skupnosti v Prekmurju).

I11301 - Število podprtih strokovnih usposabljanj

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu na tem področju pomaga predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine. Prav tako Urad podpira odpiranje slovenskih otroških jaslí, da se vzgoja v slovenskem jeziku prične že od najzgodnejših let. Urad je tudi v letu 2024 krepil bilateralne in druge aktivnosti z Republiko Avstrijo z namenom zagotavljanja doslednega izvajanja Manjšinskega šolskega zakona glede poučevanja v ljudskih šolah v enakem razmerju v slovenskem in nemškem jeziku ter dvojezičnosti v javnih, občinskih in privatnih vrtcih na Koroškem. Tako so potekali številni pogovori in spodbude za zagotavljanje celovite in kakovostne dvojezične oskrbe v šolah (tako na primarni kot sekundarni stopnji) in za odpravljanje pomanjkljivosti s področja dvojezične šolske in predšolske oskrbe na avstrijskem Koroškem z deželnim glavarjem Koroške in deželnim glavarjem Štajerske, s predstavniki Avstrije na občinski ravni ter s predstavniki slovenske manjšine iz Republike Avstrije. Urad je prav tako z namenom krepitve programov poučevanja slovenskega jezika in sodobnih pedagoških pristopov na področju dvojezične predšolske vzgoje dodatno podpiral in krepil delovanje Delovne skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca ter krepil investicije v izgradnjo in obnovo infrastrukturnih objektov manjšinske predšolske vzgoje.

V Kanalski dolini poteka triletni poskusni model večjezičnega poučevanja na vseh stopnjah šolanja v Italiji. Tako je Urad spodbujal projekte za krepitev znanja in ustreznega nivoja znanja slovenskega jezika v dvojezičnih šolah in društvenih dejavnostih. Največja prizadevanja so bila dana zlasti podpora slovenski predšolski (vključno z slovenskimi jaslimi) oskrbi otrok na dvojezičnem območju. Določen napredek je tudi v letu 2023 bil ponovno narejen na področju poučevanja slovenskega jezika in kulture po t.i. zakonskem C-modelu v hrvaških javnih šolah. Tudi na tem področju in v tem pogledu je viden vpliv povečane aktivnosti krovne organizacije, imenovane Zveza slovenskih društev na Hrvaškem (dalje: Zveza), ki ji Urad pomembno viša raven finančne podpore, da lahko krepí svojo aktivnost in izvaja svoje naloge krovne organizacije. Pri Zvezi smo oblikovali poseben namenski sklad iz katerega se financira določen del materialnih stroškov in določen del stroškov dejavnosti, povezanih s poučevanjem slovenskega jezika na Hrvaškem. Finančna sredstva za zadevni sklad bo zagotavljal Urad na vsakoletnem rednem razpisu; z njim upravljala in zanj Uradu odgovarjala pa bo Zveza. Urad si je

prizadeval za iskanje rešitev pri vseh izzivih s katerimi se je soočala slovenska skupnost v Porabju (vidna dvojezičnost, ustrezen nivo znanja slovenskega jezika v dvojezičnih izobraževalnih ustanovah ob zagotovitvi strokovne pomoči iz Republike Slovenije, iskanje možnosti napotitve slovenske duhovnika v Porabje, zavzemanje za boljše pogoje študija in bivanja študentov iz Porabja, zavzemanje za dvig ravni pravic pripadnikov slovenske skupnosti na primerljivo raven s tisto, ki jo zagotavlja Republika Slovenije za pripadnike madžarske skupnosti v Prekmurju).

180402 - Podpora manjšinam

Rezultati

C5098 - Izvajanje programov/projektov za italijansko in madžarsko narodno skupnost ter romsko skupnost

Prispeva k specifičnemu cilju: C5077 - Sofinanciranje uresničevanja posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti

Opis rezultata

Izvajanje programov za italijansko in madžarsko narodno skupnost ter romsko skupnost se zagotavlja s sofinanciranjem. S spremljanjem izvajanja programov (nadzorom) se doprinese k uspešnemu poslovanju v korist narodnih in romske skupnosti.

Obrazložitev doseganja rezultata

Na podlagi letnih programov so se za leto 2024 sklenile pogodbe o sofinanciranju dejavnosti in programov z organizacijami italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti in z nekaterimi organizacijami, ki delujejo v njihovo korist. Vlada RS je izdala Odločbo o sofinanciranju dvojezičnosti in uresničevanju ustavnih pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v letu 2024 v devetih občinah na dvojezičnem območju. Poleg tega so se zagotovila dodatna sredstva 25 občinam z evidentiranimi romskimi naselji na podlagi 20.a člena veljavnega Zakona o financiranju občin. Rezultat je bil dosežen.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Z zagotavljanjem finančne podpore v obliki sofinanciranja se je v letu 2024 zagotovila izvedba načrtovanih programov, delovanja in aktivnosti ter s tem zagotovitev pogojev za nemoteno delovanje in razvoj organizacij italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti in nekaterih, ki delujejo v njihovo korist, ter s tem izpolnjevanje oziroma doseganje nadrejenega cilja.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05360 - Obseg izvajanja programov		%	2010	100,00	2018	100,00	100,00
					2019	100,00	100,00
					2020	100,00	100,00
					2021	100,00	100,00
					2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05360 - Obseg izvajanja programov

Vrednost je bila dosežena v skladu z načrti. Na podlagi letnih programov je urad sklenil letne pogodbe z izvajalci, v katerih se je opredelil obseg sofinanciranja in obveznosti obeh pogodbenih strani. Ugotovljeno je bilo, da so se programi izvajali v načrtanem obsegu. Vlada RS je izdala Odločbo o sofinanciranju dvojezičnosti in uresničevanja ustavnih pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v letu 2024, na podlagi katere je urad devetim občinam na dvojezičnem območju zagotovil sredstva za izvajanje dvojezičnosti občin in občinskih uprav in za delovanje občinskih samoupravnih narodnih skupnosti italijanske in madžarske narodnosti. Poleg tega so se neposredno na podlagi 20.a člena veljavnega Zakona o financiranju občin zagotovila dodatna sredstva 25 občinam z evidentiranimi romskimi naselji.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05360 - Obseg izvajanja programov	/

C5103 - Spremljanje, zagotavljanje in nadgrajevanje pozitivnega varstva pravic obeh narodnih skupnosti in romske skupnosti

Prispeva k specifičnemu cilju: C5085 - Spremljanje položaja obeh narodnih skupnosti in romske skupnosti – delovanje na domači in mednarodni ravni

Opis rezultata

S pripravo predlogov, gradiv in drugih dokumentov ter prispevkov k različnim gradivom, s sodelovanjem na vseh povezanih vsebinskih področjih, Urad za narodnosti učinkovito skrbi za spremljanje, zagotavljanje in nadgrajevanje pozitivnega varstva pravic obeh narodnih skupnosti in romske skupnosti.

Obrazložitev doseganja rezultata

Rezultat se je v letu 2024 dosegel skladno s pričakovanji. Rezultat je procesne narave, zato se njegova uspešnost dograjuje stalno in na dolgi rok. Učinki se kažejo v postopnih spremembah, ki so posledica številnih aktivnosti, priprave informacij, poročil, odgovorov in drugih gradiv na domači in mednarodni ravni.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Z aktivnim delovanjem na domači in mednarodni ravni s pripravo informacij, predlogov, gradiv in drugih dokumentov ter prispevkov k različnim gradivom, s sodelovanjem na vseh povezanih vsebinskih področjih, se je zagotavljala primerna podlaga za uspešno izvedbo nadrejenega cilja v smeri zaščite pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti v Sloveniji. Vse to je tudi v letu 2024 pozitivno vplivalo na ohranjanje in nadgrajevanje pozitivnega varstva pravic narodnih skupnosti in romske skupnosti.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05370 - Uspešno izvedene aktivnosti v smeri pozitivnega		Število	2010	5,00	2018	55,00	55,00
					2019	55,00	55,00
					2020	55,00	55,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
varstva pravic obeh narodnih skupnosti in romske skupnosti					2021	55,00	55,00
					2022	55,00	55,00
					2023	55,00	55,00
					2024	55,00	55,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I05370 - Uspešno izvedene aktivnosti v smeri pozitivnega varstva pravic obeh narodnih skupnosti in romske skupnosti

Rezultat je bil v letu 2024 dosežen. Učinki se kažejo v postopnih spremembah, ki so posledica številnih aktivnosti, sodelovanj, priprave informacij, poročil, odgovorov in drugih gradiv ter priprave različnih dogodkov in sodelovanja na dogodkih v organizaciji drugih subjektov na domači in mednarodni ravni. Skupaj je bilo vseh odzivov in aktivnosti več kot 55.

180403 - Podpora verskim skupnostim

Rezultati

C6730 - Socialna varnost verskih uslužbencev

Prispeva k specifičnemu cilju: C6727 - Zagotavljanje socialne varnosti verskih uslužbencev v skladu z Zakonom o verski svobodi

Opis rezultata

Država v skladu z Zakonom o verski svobodi sofinancira plačilo prispevkov zavarovanca za socialno varnost verskih uslužbencev cerkva in drugih verskih skupnost.

Obrazložitev doseganja rezultata

Z izplačevanjem finančne pomoči za sofinanciranje socialnih prispevkov verskih uslužbencev osmih registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti se je povečala njihova socialna varnost.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Z izvajanjem Zakona o verski svobodi v delu, ki se nanaša na pravico do namenske državne finančne pomoči, se zagotavlja finančna pomoč za sofinanciranje socialnih prispevkov verskih uslužbencev.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I08171 - Delež prispevkov, ki jih sofinancira država		%	2016	48,00	2018	48,00	48,00
					2019	48,00	48,00
					2020	48,00	48,00
					2021	48,00	48,00
					2022	48,00	100,00
					2023	48,00	60,00
					2024	48,00	60,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I08171 - Delež prispevkov, ki jih sofinancira država

Registrirane cerkve in druge verske skupnosti, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za finančno pomoč za plačilo socialnih prispevkov verskih uslužbencev, prejemajo finančno pomoč od osnove v višini 60% povprečne mesečne bruto plače za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem se določa zavarovalna osnova.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I08171 - Delež prispevkov, ki jih sofinancira država	Registrirane cerkve in druge verske skupnosti, ki izpolnjujejo zakonske pogoje, prejemajo finančno pomoč za plačilo socialnih prispevkov verskih uslužbencev od osnove v višini 60% povprečne plače za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem se določa zavarovalna osnova.

180404 - Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij ter civilnega in socialnega dialoga

Rezultati

C7468 - Spodbudno podporno okolje za delovanje NVO in prostovoljstva

Prispeva k specifičnemu cilju: C7467 - Vzpostavitev spodbudnega podpornega okolja za delovanje NVO in prostovoljstva

Opis rezultata

Vzpostavitev učinkovitega in spodbudnega podpornega okolja za delovanje NVO in prostovoljstva.

Obrazložitev doseganja rezultata

Izveden je bil ukrep iz proračunskega sklada za NVO:

- Javni razpis za razvoj in profesionalizacijo nevladnih organizacij in prostovoljstva 2024,
- Javni poziv za leto 2024 za sofinanciranje projektov nevladnih organizacij, izbranih na razpisih, sofinanciranih iz proračuna evropske unije ali urada za finančni mehanizem, evropskega združenja za prosto trgovino – EFTA.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Izveden javni poziv in razpis za NVO prispevata k trajnemu zagotavljanju delovnih mest in učinkovitemu delovanju NVO in prostovoljstva.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I09939 - Št. sofinanciranih programov/projektov NVO		št	2017	0,00	2018	28,00	74,00
					2019	100,00	127,00
					2020	50,00	60,00
					2021	50,00	47,00
					2022	50,00	0,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2023	50,00	80,00
					2024	50,00	0,00
I09940 - Št. subvencioniranih delovnih mest v NVO		št	2017	0,00	2018	100,00	100,00
					2019	100,00	124,00
					2020	120,00	124,00
					2021	124,00	124,00
					2022	0,00	0,00
					2023	20,00	35,00
					2024	49,00	0,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I09939 - Št. sofinanciranih programov/projektov NVO

Javni poziv za leto 2024 za sofinanciranje projektov nevladnih organizacij, izbranih na razpisih, sofinanciranih iz proračuna evropske unije ali urada za finančni mehanizem, evropskega združenja za prosto trgovino – EFTA je bil objavljen leta 2024 v uradnem listu, vendar pogodbe v tem letu niso bile podpisane. Z nevladnimi organizacijam, ki so bile uspešne na tem razpisu, je v letu 2025 sofinanciran lastni finančni prispevek za 123 projektov. Načrtovana vrednost ni bila dosežena.

I09940 - Št. subvencioniranih delovnih mest v NVO

Javni razpis za razvoj in profesionalizacijo nevladnih organizacij in prostovoljstva 2024 je bil objavljen leta 2024 v uradnem listu, vendar so pogodbe o zaposlitvi podpisane v letu 2025. Nevladne in prostovoljske organizacije, ki so bile uspešne na tem razpisu, bodo iz naslova tega javnega razpisa sklenile pogodbe o zaposlitvah za 180 delovnih mest. Načrtovana vrednost ni bila dosežena.

180405 - Enake možnosti

Rezultati

C5019 - Zmanjšanje vrzeli med ženskami in moškimi na različnih področjih

Prispeva k specifičnemu cilju: C6814 - Uresničevanje politike enakosti spolov

Opis rezultata

Enakost žensk in moških se udejanja na zakonodajni ravni (de iure enakost) in v praksi (de facto enakost). Slovenija pri tem sledi zakonodaji, strategijam in smernicam EU ter mednarodnih organizacij, na nacionalni ravni pa usmeritvam, zapisanih v Resoluciji o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2022-2030.

Obrazložitev doseganja rezultata

Septembra 2023 je bila sprejeta Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti ženski in moških 2023 – 2030, ki opredeljuje cilje in ukrepe politike enakosti spolov za to obdobje. Dveletni periodični načrt za njeno izvajanje je še v fazi priprave.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Izvajanje Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških prispeva k zmanjšanju vrzeli med ženskami in moškimi na različnih prednostnih področjih.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I08413 - Število izvedenih ukrepov MDDSZ iz nacionalnega programa za enake možnosti žensk in moških		št.	2015	5,00	2018	5,00	10,00
					2019	5,00	15,00
					2020	5,00	15,00
					2021	5,00	8,00
					2022	5,00	0,00
					2023	5,00	0,00
					2024	5,00	0,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I08413 - Število izvedenih ukrepov MDDSZ iz nacionalnega programa za enake možnosti žensk in moških

Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023-2030 je bila sprejeta septembra 2023. Pripravljen je bil periodični načrt za izvajanje opredeljenih ukrepov v nacionalnem programu za obdobje 2024 – 2025. Konec leta 2025 pa bo pripravljeno poročilo s podatki o izvedenih ukrepih.

180406 - Podpora nevladnim organizacijam na področju vojne zakonodaje

Rezultati

C8082 - Zagotavljanje financiranja društev in zvez

Prispeva k specifičnemu cilju: C7467 - Vzpostavitev spodbudnega podpornega okolja za delovanje NVO in prostovoljstva

Opis rezultata

Izvajanje upravnih postopkov preverjanja kriterijev za dodelitev statusa delovanja v javnem interesu na področju obrambe ali delovanja v javnem interesu na področju vojnih veteranov, vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja ter izvedba sofinanciranja dejavnosti društev ali zvez na navedenih področjih. Cilj je delovanje združenj, zvez in društev, ki uresničujejo javni interes na področju obrambe, vojnih veteranov, vojnih invalidov, žrtev vojnega nasilja in vojnih grobišč.

Obrazložitev doseganja rezultata

V letu 2024 so bile obravnavane 3 vloge društev/zvez/združenj za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področjih iz pristojnosti ministrstva (ena vloga prenesena iz leta 2023). V letu 2024 je bil podeljen 1 status nevladne organizacije v javnem interesu, 1 vloga je bila z odločbo zavrnjena, reševanje ene vloge za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu pa se nadaljuje v letu 2025.

V letu 2024 so bili (so)financirani programi in delovanje 20-tih nevladnih organizacij, ki uresničujejo javni interes na področjih vojnih veteranov, vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja. Na področju vojnih veteranov je bilo sofinanciranje izvedeno na podlagi javnega razpisa za leto 2024. Ministrstvo je podpisalo pogodbe s 13-imi nevladnimi organizacijami (na javni razpis se je prijavilo 13 organizacij, vse so izpolnjevale razpisane pogoje).

Na področju vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja je bilo sofinanciranje programov izvedeno na podlagi javnega razpisa za leti 2023 in 2024. Pogodbe so bile sklenjene v letu 2023. Skupno so bile na področju vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja podpisane pogodbe z 7 nevladnimi organizacijami.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu (specifičnemu) cilju

Nevladne organizacije lahko določen delež po sklenjenih pogodbah na področju vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja porabijo za namene delovanja same nevladne organizacije, k obstoju nevladne organizacije pa nedvomno prispeva sofinanciranje programov, ki so bistvo njihovega delovanja. Nevladnim organizacijam na področju vojnih veteranov se v skladu z veljavnim zakonom sofinancira program, članstvo in premoženje.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. Leto	Izh. Vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I11205 - Realizacija financiranih dogodkov		%	2022	100,00	2022	100,00	100,00
					2023	100,00	100,00
					2024	100,00	100,00

Obrazložitev dosežene vrednosti

I11205 - Realizacija financiranih dogodkov

V letu 2024 sta bili vloženi dve novi vloge za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu. Skupaj so bile obravnavane 3 vloge (1 vloga iz leta 2023). Status nevladne organizacije v javnem interesu je bil podeljen v enem primeru, ena vloga je bila z odločbo zavrnjena. Reševanje ene vloge pa se nadaljuje v letu 2025.

V okviru dosežene vrednosti se je zagotovilo letno sofinanciranje programov 20 nevladnih organizacij, ki uresničujejo javni interes. Proračunska sredstva so bila namenjena programom in delovanju nevladnih organizacij.

180407 - Donacije za upravičence dela dohodnine

Podprogram 180407 nima definiranih ciljev (rezultatov).